

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Grad Vukovar

Svibanj 2025.

V5

Sadržaj

1. Analiza stanja

- 1.1. Turistički proizvodi i usluge
- 1.2. Atrakcijska osnova
- 1.3. Javna turistička infrastruktura
- 1.4. Komunalna infrastruktura
- 1.5. Prometna infrastruktura
- 1.6. Analiza stanja digitalizacije
- 1.7. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom
- 1.8. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji
- 1.9. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala
- 1.10. Analiza komunikacijskih aktivnosti
- 1.11. Analiza konkurencije
- 1.12. Izvješće o analizi stanja

2. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

3. Pokazatelji održivosti na razini destinacije

- 3.1. Izvori podataka
- 3.2. Izračun pokazatelja održivosti
- 3.3. Praćenje održivosti

4. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

- 4.1. SWOT analiza
- 4.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma
- 4.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta
- 4.4. Identificiranje ciljeva

4.5. Mjere i aktivnosti

5. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

- 5.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- 5.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice
- 5.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

6. Popis projekata

- 6.1. Projekti prema strateškom doprinosu

7. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

- 7.1. Podrška i implementacija Plana upravljanja destinacijom
- 7.2. Izvješće o provedbi

8. Zaključak

9. Prilozi

UVOD

Grad Vukovar ima bogatu kulturnu baštinu i povijest te značajne prirodne resurse koji uključuju rijeke Dunav i Vuku, plodno tlo, šume i druga vodna bogatstva. Kao najveća hrvatska riječna luka na Dunavu s izuzetno povoljnim geoprometnim položajem, Vukovar bilježi pozitivne turističke rezultate u posljednjih nekoliko godina, s fokusom na memorijalni, gradski, sportski i kulturni turizam. Međutim, za daljnji razvoj turizma potrebno je strateško planiranje i pozicioniranje destinacije koje će omogućiti valorizaciju postojećih resursa i aktiviranje svih dionika. Izazovi koje treba prevladati uključuju koordinaciju različitih sektora, usmjeravanje razvoja prema održivosti te integraciju turističke ponude s drugim područjima gospodarstva.

Plan upravljanja destinacijom treba identificirati važna pitanja u turizmu u destinaciji koja je potrebno uzeti u obzir pri planiranju razvoja turizma, marketinškom planiranju, kao i kod provedbe mjera i pri donošenju odluka kod dionika u turizmu i u upravljanju turizmom. Ujedno, plan upravljanja destinacijom treba omogućiti destinaciji da se razvija na održiv način, čuvajući njezine resurse, prepoznavanjem njezinih prednosti i nedostataka kao i prilika na tržištu. Proces izrade kao i provedba plana upravljanja destinacijom pretpostavlja i potiče suradnju između različitih dionika, uključujući lokalne vlasti, turističke zajednice, poduzetnike i lokalno stanovništvo. Također, plan upravljanja destinacijom treba omogućiti kontinuirano praćenje i evaluaciju turističkih aktivnosti, što pomaže u prilagodbi strategijama i postizanju postavljenih ciljeva te pridonosi učinkovitom upravljanju resursima kao što su voda, energija i otpad, smanjujući negativne utjecaje na okoliš i lokalnu zajednicu.

U izradu plana upravljanja destinacijom uključuju se različiti dionici u javnom i privatnom sektoru koje imaju različite potrebe i uloge u cjelokupnom sustavu turizma. Zajednički rad i razmjena mišljenja, vizija i iskustva treba biti analizirana i usmjerena na planiranje mjera i aktivnosti koje će pridonijeti boljem iskustvu resursima i upravljanju destinacijom na zadovoljstvo kako turista tako i lokalnog stanovništva te privatnog sektora.

Detaljnije, Plan upravljanja destinacijom grada Vukovara je planski dokument koji ima za cilj održivo i koordinirano upravljanje destinacijom. Pravna osnova za izradu i donošenje Plana proizlazi iz Zakona o turizmu (NN 156/23), a izrađuje se za razdoblje od četiri godine. Primarna svrha Plana je osigurati razvoj destinacije u smjeru održivosti u skladu s aktima strateškog planiranja, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima i drugim važećim planovima i propisima. Plan obuhvaća različite aspekte upravljanja destinacijom, kako bi se osigurao dugoročan razvoj koji koristi svim dionicima – posjetiteljima, lokalnoj zajednici i gospodarstvu. Planom se određuje smjer razvoja destinacije s ciljem poboljšanja iskustva posjetitelja, zaštite prirodnih i kulturnih dobara i dobrobiti lokalne zajednice.

Struktura Plana temelji se na Pravilniku o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24) i Smjernicama i uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom (Ministarstvo turizma i sporta, 2024) te se sastoji od analize stanja, popisa resursne osnove, obveznih pokazatelja održivosti na razini destinacije, razvojnog smjera s mjerama i aktivnostima potrebnim za njegovo ostvarenje, prijedloga smjernica i preporuka za razvoj ili unaprjeđenje destinacije, popisa projekata koji pridonose ostvarivanju pokazatelja održivosti na razini destinacije te popisa projekata od posebnog značaja za razvoj destinacije.

Proces izrade i usvajanja Plana uključuje sljedeće faze:

- Pokretanje izrade Plana
- Izrada prijedloga Plana
- Javno savjetovanje o prijedlogu Plana
- Donošenje Odluke Turističkog vijeća Turističke zajednice grada Vukovara o upućivanju prijedloga Plana na usvajanje Gradskom vijeću Grada Vukovara
- Usvajanje Plana na Gradskom vijeću Grada Vukovara
- Objava Plana u Službenom glasniku Grada Vukovara i na internetskim stranicama Turističke zajednice grada Vukovara
- Dostava popisa projekata Ministarstvu turizma i sporta.

OSNOVNE INFORMACIJE O DESTINACIJI

Vukovar je grad smješten u sjeveroistočnom dijelu Republike Hrvatske i sjedište je Vukovarsko-srijemske županije. Nalazi se na razmeđi povijesnih pokrajina istočne Slavonije i zapadnog Srijema, na ušću rijeke Vuke u Dunav. Grad obuhvaća prostor od 100,03 km², što čini 4,09 % površine Županije. Vukovar je upravno, obrazovno, gospodarsko i kulturno središte Vukovarsko-srijemske županije, a nakon Vinkovaca drugi najveći grad te županije po broju stanovnika. Na prostoru Vukovara nalaze se četiri naselja: grad Vukovar, koji se širi od povijesne jezgre prema Borovu naselju na sjeveru i naselju Sotin na istoku, Lipovača na zapadnom dijelu i Grabovo (dio) na južnom dijelu. Prema mreži središnjih naselja Vukovarsko-srijemske županije, grad Vukovar kategoriziran je kao regionalno (srednje razvojno) središte.

Vukovar se nalazi na važnim prometnim pravcima. Od davnina je dolinom Dunava na vukovarskom području tekao promet od sjeverozapada prema jugoistoku. Grad leži na desnoj obali Dunava, koji predstavlja prirodnu granicu prema Republici Srbiji. Vukovarska luka važna je uvozno-izvozna postaja. Nakon izgradnje željeznice 1878./1879. godine sve je veća uloga Vukovara u pretovaru robe s riječnog na željeznički promet. Grad ima povoljan strateški položaj, nalazi se u središtu makroregije srednje i jugoistočne Europe, a poveznica je prema jadranskoj mikroregiji i prema regijama sjeverne i zapadne Europe.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, u gradu Vukovaru živi 23.175 stanovnika, dok u samom urbanom području Vukovara ima 22.255 stanovnika. Gustoća naseljenosti iznosi 232 st./km². Nacionalna struktura stanovništva pokazuje da u Vukovaru živi 63,02 % Hrvata (14.605) i 29,73 % Srba (6.890). Grad se, kao i cijela županija, suočava s negativnim demografskim trendovima. Vukovarsko-srijemska županija bilježi najveći pad stanovništva u Hrvatskoj, s više od 20 % smanjenja u odnosu na popis iz 2011. godine. U samom Vukovaru broj stanovnika smanjio se s 27.683 (2011. godine) na 23.175 (2021. godine), što predstavlja pad od 16 %. Naseljenost vukovarskog područja prati se kroz pet tisuća godina u kontinuiranom slijedu putem brojnih arheoloških lokaliteta. Ovdje su značajne kulture mlađeg kamenog doba (neolitik) - starčevačka, vinčanska i sopotska, koje su se temeljile na sjedilačkom načinu života i

izgradnji trajnih nastambi. Vučedolska kultura posebno je značajna za vukovarski kraj. Ime je dobila po lokalitetu Vučedol, pet kilometara od Vukovara nizvodno na Dunavu. Lokalitet je sustavno istražen, otkrivene su radionice za preradu bakra, karakteristične kuće (megaron) i prepoznatljiva keramika s bijelim stiliziranim ukrasima na crnoj podlozi. Vučedolska golubica jedan je od najprepoznatljivijih simbola grada.

U očuvanim pisanim dokumentima grad se spominje već početkom 13. stoljeća kao Volko, Walk, Wolkov, odnosno hrvatski Vukovo. Ime Vukovo nosio je do 14. stoljeća, a od tada je sve više u uporabi naziv Vukovar. Već 1231. godine, među prvima u hrvatskim zemljama, Vukovar je dobio status slobodnog kraljevskog grada. Za vrijeme Domovinskog rata Vukovar je imao odlučujuću ulogu u obrani Hrvatske. Za vrijeme tromjesečne bitke za Vukovar, najveće bitke u Domovinskom ratu, bio je u potpunosti razoren i opljačkan, a njegovo je stanovništvo nakon pada grada i tijekom srpske okupacije bilo prognano i pobijeno. Zbog stradanja hrvatskih branitelja i civila tijekom i nakon opsade, Vukovar nosi nadimke "Grad heroj" i "Grad heroja".

Za strukturu gospodarstva Vukovara karakterističan je znatno veći udio primarnog sektora u odnosu na strukturu gospodarstva Republike Hrvatske, dok je udio sekundarnog sektora, odnosno prerađivačke industrije znatno manji. Najveći udio u strukturi gospodarstva ima djelatnost trgovine, oko trećinu. Primarni sektor sudjeluje s oko petinu udjela, a još su snažnije prisutni prerađivačka industrija i građevinarstvo. Povijesno, grad je tijekom 20. stoljeća postao poznat kao razvijeno središte tekstilne i gumene industrije te sjedište velikih tvrtki poput Borova i Vuteksa. Osnivanje tvornice "Bata-Borovo" 1931. godine značajno je doprinijelo industrijalizaciji grada.

Vukovar iz godine u godinu postaje sve atraktivnija turistička destinacija, kao posljedica atraktivne lokacije, memorijalnih lokaliteta, kulturne baštine i prirodnih resursa, primarno Dunava. Vukovarski vodotoranj, nakon njegove obnove, u kratkom roku postao je najpopularnija i najposjećenija turistička atrakcija. Zaključno, grad Vukovar, unatoč teškoj ratnoj prošlosti i demografskim izazovima, razvija se kao važno gospodarsko, kulturno i turističko središte istočne Hrvatske, s jedinstvenim identitetom grada heroja i bogatom povijesnom i kulturnom baštinom koja privlači sve veći broj posjetitelja.

1. Analiza stanja

Detaljnim uvidom u turističku ponudu i potražnju na području grada Vukovara napravljena je analiza stanja koja obuhvaća nekoliko segmenata: turističke proizvode i usluge, pregled atrakcijske osnove, javne turističke infrastrukture, komunalne i prometne infrastrukture. Zatim su napravljene analize stanja digitalizacije, pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom, organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji, stanja i potreba ljudskih potencijala, komunikacijskih aktivnosti te konkurencije. Za kraj, napravljeno je izvješće o analizi stanje.

1.1. Turistički proizvodi i usluge

U okviru potpoglavlja koje se odnosi na turističke proizvode i usluge analizirani su ponuda i potražnja smještaja, dolasci i noćenja posjetitelja i turista, kao i ugostiteljska ponuda.

Smještaj - Ponuda

Grad Vukovar je vodeća destinacija u županiji u pogledu ukupne turističke ponude. U 2024. godini, prema podacima Državnog zavoda za statistiku (dalje: DZS) grad je imao 351 jedinicu te 1.050 postelja, odnosno 39 % ukupne ponude županije. U odnosu na razdoblje prije pandemije, ukupna ponuda smještaja u gradu porasla je za 32 % u broju jedinica te 24 % u broju postelja. U odnosu na 2019. udio u ponudi županije je blago smanjen radi bržeg rasta manjih destinacija, s 42 % udjela.

Dominantan tip smještaja u gradu je privatni smještaj, iako postoji nekoliko objekata u hotelima i sličnom smještaju, ali trenutačno stanje, a i trendovi u posljednjem razdoblju, ukazuju na značajnu proliferaciju privatnog smještaja. Osim privatnog smještaja, u ponudi su i značajni kapaciteti i hostelima/domovima učenika koji se u razdobljima niže zauzetosti primarnih korisnika – učenika, popunjavaju turistima.

U nastavku je detaljniji pregled komercijalne smještajne ponude u gradu:

- Hotel Lav (4*) – 44 jedinice i 76 postelja
- Hostel Dubrovnik – 40 jedinica i 330 postelja
- Dom učenika Vukovar – 52 jedinica i 119 postelja
- Hostel Zurich – šest jedinica i 34 postelje
- Pansion Vila Vanda – 13 jedinica i 23 postelja
- Prenoište Royal – šest jedinica i 16 postelja
- Sobe Zara – četiri jedinice i 10 postelja.

Osim navedenih objekata koji se komercijalno bave turizmom, u ponudi se također nalazi značajan broj objekata u privatnom smještaju – kuće za odmor, sobe i apartmani za iznajmljivanje, a koji su primarno dodatni izvor prihoda kućanstvima i nisu primarna djelatnost niti nude značajniju inovaciju i dodanu vrijednost na tržištu. Ipak, postoji nekoliko iznimki poput objekata Domestic house Lola i Villa Biser Dunava, koje svojim sadržajem i uslugom rade diferencijaciju na ostatak ponude u gradu.

Za razliku od ostatka destinacija u županiji, hotel Lav i time grad Vukovar imaju u ponudi manji kongresni centar s ukupno četiri kongresne dvorane. Sve dvorane potpuno su tehnički opremljene, a najveća dvorana raspolaže s do 300 mjesta, jedna s 30-50 te dvije s 50-100 mjesta. Kvalitativno, ponuda u hotelima i hostelima u gradu je na relativno niskoj razini, odnosno nema primjera veće inovativnosti i značajnije dodane vrijednosti te preuzimanja poduzetničkog rizika u skladu s novim trendovima u turizmu.

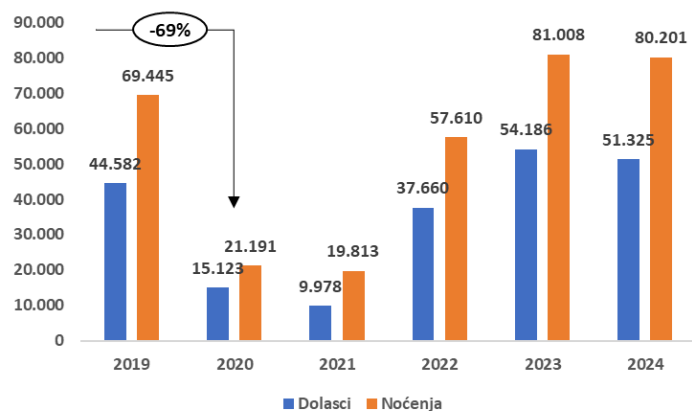
Smještaj - Potražnja

Podaci Državnog zavoda za statistiku pokazuju da je u 2024. godini grad Vukovar imao 51.325 dolazaka te 80.201 noćenja. U prosjeku radi se o 1,56 noćenja po dolasku, što je niže od prosjeka na županijskoj razini. Prema podacima eVisitor sustava, u 2024. godini ostvareno je 52.996 dolazaka i 86.794 noćenja, odnosno 1,64 noćenja po dolasku. Za potrebe daljnje analize, obzirom na usporedivost podataka s ostalim destinacijama u Vukovarsko-srijemskoj županiji i na nacionalnoj razini te dostupnosti povijesnog pregleda, korišteni su podaci DZS-a.

Na županijskoj razini, udio grada Vukovara bio je preko 50 % u dolascima i noćenjima. S obzirom na brži rast potražnje u drugim destinacijama (primarno radi niskih početnih razina), ukupan udio je u odnosu na 2019. godinu smanjen za par postotnih poena.

Detaljnije, potražnja je u Vukovaru porasla 15 % u noćenjima i dolascima u 2024. u odnosu na 2019. godinu, odnosno prosječno oko 3 % godišnje, iako je u 2020. godini ostvaren pad od preko 65 % uslijed pandemije. Ipak, vrijedi napomenuti kako je u 2024. ostvaren pad potražnje u odnosu na 2023. godinu, usprkos pozitivnim trendovima viđenima u ostatku županije i države, a kao posljedica pada potražnje učenika 8. razreda koji Vukovar posjećuju u sklopu školskog kurikuluma iz povijesti, dok su ostali oblici potražnje bili u porastu.

Dolasci i noćenja u gradu Vukovaru, 2019. - 2024.

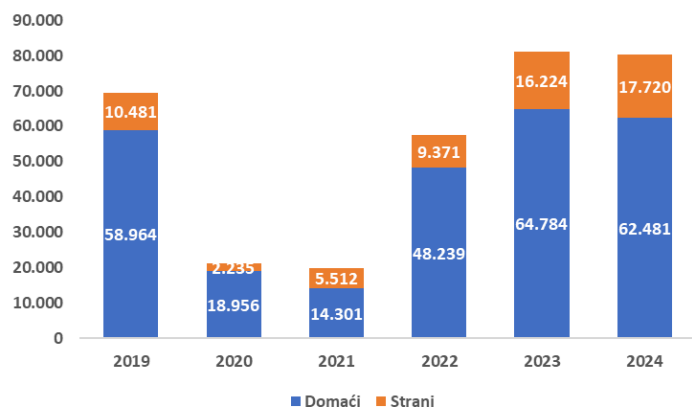


Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Za razliku od potražnje u nekim drugim destinacijama u županiji, a posebice na državnoj razini, većinu potražnje u gradu ostvaruju domaći gosti. U 2024. godini 78 % noćenja ostvareno je od strane domaćih gostiju. Navedeni udio u odnosu na razdoblje prije pandemije se blago smanjio, s 85 % udjela u 2019. godini. U kontekstu pada potražnje u 2024. godini, vidljivo je kako je on isključivo došao s domaćeg tržišta, dok je strano tržište ostvarilo zdravi rast od oko 9 %. Domaću potražnju treba povezati s činjenicom da značajan broj učenika posjećuje grad u sklopu svojih godišnjih izleta te dio učenika

ostvaruje i noćenja u destinaciji, a što je bio glavni uzrok pada potražnje u posljednjoj promatranoj godini.

Noćenja domaćih i stranih posjetitelja u gradu Vukovaru, 2019. - 2024.



Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

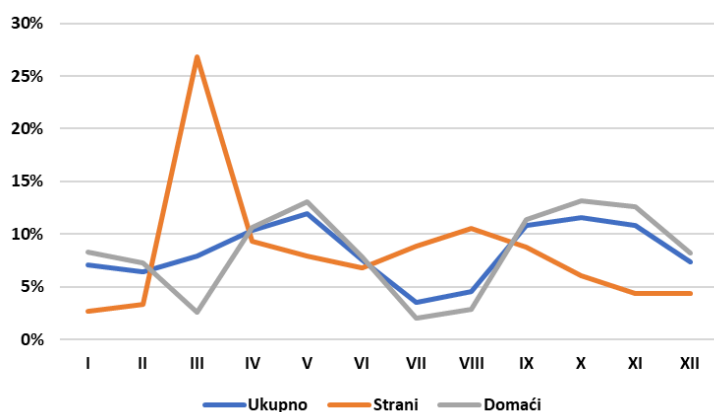
Među stranim gostima najviše onih koji dolaze iz Njemačke, Slovenije, Australije i Sjedinjenih Američkih Država. Prema podacima Lučke uprave Vukovar u 2024. godini je ostvaren rekordan broj pristalih kruzera u Vukovaru kojih je bilo 366. Sezona riječnih kruzera traje od ožujka do prosinca, a rast je bio oko 6 % u pristajanjima u odnosu na 2023. godinu. Pristiglih putnika je bilo više od 50 tisuća, a više od 50 % tih putnika dolazi iz Sjedinjenih Američkih Država, Njemačke, Velike Britanije i Australije.

Također se bilježi i porast posjeta memorijalnim mjestima te muzejima, a najveći broj posjetitelja imao je Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva sa 118.800 posjetitelja u 2024. godini, značajno više od ukupnog broja noćenja u destinaciji. To ukazuje na veliki broj jednodnevnih posjetitelja ili tura koje se samo kratkotrajno zadržavaju u gradu i posjećuju najvažnije znamenitosti.

Po pitanju sezonalnosti, ona je slabo izražena, posebice u odnosu na ostatak države i obalu. Najveća potražnja ostvaruje se u proljetnim i jesenskim mjesecima, a ponajviše je povezana s domaćom potražnjom koja je snažna u tom razdoblju, uz iznimku strane potražnje u ožujku, koja je u posljednjih

nekoliko godina zaslužna za oko trećinu ukupne strane potražnje. Strani turisti dolaze i u nešto većem broju tijekom ljetnih mjeseci, dok su u suprotnosti domaći turisti koji u tim mjesecima najmanje posjećuju grad.

Sezonalnost noćenja turista u gradu Vukovaru, 2024.



Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

U relativnim omjerima, broj dolazaka i noćenja na 100 stanovnika grada Vukovara je iznad prosjeka Vukovarsko-srijemske županije, ali i panonske Hrvatske, s 234 dolaska i 350 noćenja u odnosu na omjer panonske Hrvatske od 69 dolazaka i 131 noćenje. Ipak, u odnosu na državu, to je još uvijek značajno niže s obzirom na državni omjer od 504 dolaska i 2.386 noćenja na 100 stanovnika.

Po pitanju intenziteta na prostor, s obzirom na to da je riječ o urbanoj sredini, omjeri su veći nego što je to slučaj u Vukovarsko-srijemskoj županiji i panonskoj Hrvatskoj. Omjeri su još uvijek značajno niži u odnosu na državnu razinu po pitanju noćenja – 809 noćenja na km² u odnosu na državni omjer od 1.633 noćenja. Prosječan broj noćenja turista po postelji u destinaciji s brojem od 86 noćenja, viši je od prosjeka od 80 noćenja na državnoj razini, što ukazuje na generalno dobru popunjenost trenutnih kapaciteta u gradu.

Ugostiteljstvo

Prema informacijama koje se nalaze na internetskoj stranici Turističke zajednice grada Vukovara izdvojeno je nekoliko ugostiteljskih objekata, primarno restorana, a koji slijede u nastavku:

- Restoran Vrške
- Restoran Nada
- Restoran Mornar
- Restoran Stari toranj
- Mexican bar Tequila
- Quo Vadis
- Hotel Lav – restoran
- Restoran Pleter
- Restoran Vukovarska kuća
- Vinogradarska kuća Goldschmidt
- Domestic House Lola
- Restoran Great Gatsby
- Restoran Gondola Sotin
- Restoran Obrok
- Restoran Maestro.

Osim navedenih objekata, u gradu postoje i objekti primarno orijentirani na brzu konzumaciju hrane u obliku pizzeria, slastičarnica, pekarnica i sličnog, a što je gotovo isključivo orijentirano na potrebe lokalnog stanovništva. Fokus ponude ugostiteljskih objekata je na tradicionalnoj slavonskoj hrani te internacionalnoj kuhinji. Većina restorana ima ponudu srednjeg ranga kvalitete i cijene, dok u višem segmentu trenutno ne postoji značajna ponuda. Ističe se restoran Domestic House Lola koji je dio nekoliko internacionalnih magazina poput Gault & Millau, a u istome magazinu se u 2025. našao i restoran Stari toranj.

Kao što je slučaj kod većine destinacija, posebno urbanih u Slavoniji, osim restorana, gastronomska ponuda je još prisutna kroz ponudu OPG-ova, koja se primarno odnosi na proizvodnju suhomesnatih proizvoda (primarno kulena) i pčelarskih proizvoda. Ipak, većina ugostiteljske ponude orijentirana

je na lokalno stanovništvo, dok su turisti samo dodatni izvor prihoda, ali objekti i njihovi koncepti nisu rađeni primarno na temelju takvog oblika potražnje. Uzimajući u obzir navedeno, ugostiteljska ponuda, posebice u odnosu na ostatak županije, je raznovrsna, ali primarno u nižem i srednjem cjenovnom i kvalitativnom razredu, dok nedostaje ponude u višim razredima te trenutno ne postoje inovativni koncepti s više dodane vrijednosti.

1.2. Atrakcijska osnova

Grad Vukovar je grad s iznimno bogatom kulturnom baštinom te prirodnim resursima povezanim s direktnim pristupom rijeci Dunav. Ipak, značajan dio trenutne potražnje u gradu odvija se radi odavanja počasti gradu koji je najviše stradao tijekom Domovinskog rata. Povezano s time, nekoliko je turističkih atrakcija grada koje su od nacionalnog značaja, a da svoju priču temelje na povezanosti sa stradanjima u Domovinskom ratu. To su Vukovarski vodotoranj - simbol hrvatskog zajedništva, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata, Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar, Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991. te Spomen dom hrvatskih branitelja Trpinjska cesta. Oni predstavljaju trenutno značajnu polugu za atrakciju primarno domaćih turista u grad, a u manjoj mjeri stranih turista.

Ipak, resursi s najviše međunarodnog potencijala su Arheološki lokalitet Vučedol i povezani Muzej vučedolske kulture koji su nakon značajnih investicija spremni za dalji iskorak u međunarodnoj komercijalizaciji. Po pitanju kulture i baštine još vrijedi istaknuti i baroknu jezgru grada, koja je u značajnom dijelu obnovljena nakon stradanja u ratu, s jednim od glavnih primjera arhitekture u obliku dvorca Eltz. Dodatno, ističu se još i rodna kuća Lavoslava Ružičke te sakralna arhitektura u obliku franjevačkog samostana i crkve sv. Filipa i Jakova s Franjevačkim muzejom.

Osim toga, od međunarodnog značaja je i sama rijeka Dunav koja prolazi uz grad. Njen se potencijal tek u proteklom razdoblju počeo jače komercijalizirati, primarno kroz pristajanje riječnih kruzera. Potencijal rijeke Dunav je značajno veći, s jedne strane, uz razvoj turizma na samoj rijeci, a s druge strane, uz prostor uz rijeku, kao što su biciklističke rute, od kojih vrijedi istaknuti već

postojeću EuroVelo 6 rutu, koja se proteže od Atlantika do Crnog mora i prolazi kroz Vukovar.

Od događaja, vrijedi istaknuti Vukovar Film Festival, koji ima značajan potencijal za međunarodnu komercijalizaciju. Dok na lokalnoj i regionalnoj razini vrijedi istaknuti događaje poput Fišijade u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana Dunava - Dunav Festa, Vukovarskog lutkarskog proljeća, Festivala cvijeća, Svi zaJedno hrvatsko naj, Festival glumca, Međunarodni dan Dunava, Vukovarski etno sajam te Advent u Vukovaru.

U nastavku se nalazi tablica s pregledom turističkih resursa i atrakcija u destinaciji Vukovar.

Pregled turističkih resursa i atrakcija, destinacija Vukovar

NATKATEGORIJA ATRAKCIJE	VRSTA/TIP ATRAKCIJE	ATRAKCIJA	TREKUTNI ZNAČAJ	POTENCIJALNI ZNAČAJ	SPREMNOST ZA TURISTIČKO KORIŠTENJE
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Arheološki lokalitet Vučedol i Muzej vučedolske kulture	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Barokna jezgra Vukovara	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Dvorac Eltz	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Znamenite osobe i povijesni događaji	Rodna kuća Lavoslava Ružičke	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kulturno-povijesna baština	Znamenite osobe i	Spomen dom i Masovna	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna

	povijesni događaji	grobница Ovčara			
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Mjesto sjećanja-Vukovarska bolnica 1991.	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Znamenite osobe i povijesni događaji	Spomen dom hrvatskih branitelja Trpinjska cesta	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Kulturno-povijesna baština	Zaštićena kulturno-povijesna baština	Franjevački samostan, muzej i crkva sv. Filipa i Jakova, Vukovar	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Prirodna baština	Vode	Rijeke Dunav i Vuka	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Prirodna baština	Vode	Jezero Grabovo i druga manja jezera	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Vukovar Film Festival	M - međunarodna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Festival Svi za Jedno Hrvatsko Naj	R - regionalna	N - nacionalna	N NS - nacionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Manifestacije	Dunav Fest	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Bećarac - tradicijski vokalno-instrumentalni napjev	N - nacionalna	N - nacionalna	N S - nacionalna spremna

Kultura života i rada	Kultura života i rada	Pjevanje starogradskih pjesama na području Srijema i Slavonije	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Priprema tradicijskog slavonskog kulena	R - regionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Umijeće izrade zlatoveza	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Kultura života i rada	Kultura života i rada	Umijeće sviranja na tamburi samici	R - regionalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Dio EuroVelo 6 biciklističke rute, poznatije kao Dunavska ruta	M - međunarodna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Razgledavanje rijeka i grada brodovima	N - nacionalna	M - međunarodna	M DS - međunarodna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Biciklistička ruta Srijem	N - nacionalna	N - nacionalna	N DS - nacionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Turističke ceste, staze i putevi	Biciklistička ruta Put Vinograda	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Manifestacije	BRUT Vukovar	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Manifestacije	VU Half Marathon	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreativne građevine i tereni	Zrakoplovni klub u Vukovaru	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreativne građevine i	Kupališta na obali Dunava i Vukovarskoj adi	L - lokalna	R - regionalna	R DS - regionalna djelomično

	tereni				spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreativne građevine i tereni	Zatvoreni olimpijski bazen i vanjski bazeni	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna
Sport i rekreacija	Sportsko-rekreativne građevine i tereni	Adrenalinski park Adica	R - regionalna	R - regionalna	R S - regionalna spremna

Izvor: Turistička zajednica grada Vukovara, online pretraživanje, obrada autora.

Zaključno, kulturni resursi u obliku arheoloških nalazišta i povezane muzejske građe su značajni međunarodni potencijalni za privlačenje stranih gostiju, dok se domaći gosti primarno privlače radi lokacija vezanih uz spomen na Domovinski rat. Paralelno se razvijaju i prirodni resursi koji se primarno odnose na rijeku Dunav te riječna krstarenja, koja su međunarodno atraktivna, kao i manifestacije od kojih je Vukovar film festival već međunarodno prepoznat.

Turističke usluge

U predmetnoj destinaciji sukladno Zakonu o pružanju usluga u turizmu, a prema internetskim stranicama Turističke zajednice grada Vukovara i Turističke zajednice Vukovarsko-srijemske županije trenutno posluje turistička agencija Vuka, a novo je otvorena i DMC agencija Montravel, koja u ponudi ima grupna i individualna putovanja. Osim navedenih, na području grada djeluje i Udruga turističkih vodiča Vukovar, kao i petnaestak individualaca turističkih vodiča, koji primarno nude usluge vođenja tura na engleskom, njemačkom i hrvatskom jeziku.

Također, u gradskom području djeluje nekoliko suvenirnica – u Gradskome muzeju Vukovar, Vukovarskom vodotornju - Simbolu hrvatskog zajedništva, Muzeju vučedolske kulture, Spomen domu i Masovnoj grobnici Ovčara, Kreativnoj udruzi Danubius Vukovar te Poklon galeriji Fantazija. Suvenirnice u svojoj ponudi pretežito imaju proizvode povezane s kulturnom i prirodnom baštinom grada.

Zaključno, kao i na razini Vukovarsko-srijemske županije, trenutno stanje ponude turističkih usluga u Vukovaru nadovezuje se na stupanj razvoja turizma. Ponuda turističkih usluga, posebice ona u privatnom sektoru, ograničena je na samo nekoliko predstavnika. Samo se u rijetkim slučajevima nude isključivo turističke usluge radi niže generalne razine turističke potražnje, koja uvjetuje dugoročnu održivost poslovanja.

1.3. Javna turistička infrastruktura

Javna turistička infrastruktura može se podijeliti na primarnu i sekundarnu, a u funkciji je izravnog i/ili neizravnog utjecaja na razvoj turizma i turističke ponude u predmetnoj destinaciji, a kako bi se u kombinaciji stvorila dodana vrijednost turističkih sadržaja.

Primarna javna turistička infrastruktura

Primarna turistička infrastruktura je ponajviše vezana uz kulturne resurse koji su spomenuti u prethodnim poglavljima. Najveći iskorak napravljen je s investicijama u arheološki lokalitet Vučedol i Muzej vučedolske kulture, kao i u memorijalne centre i muzeje vezane uz Domovinski rat, s finalnom krunom investicija u vidu Vukovarskog vodotornja. U posljednjem razdoblju sve navedene lokacije bile su predmet značajnih javnih investicija te je kvaliteta ponude i sadržaja podignuta na iznimno visoki nivo. Također, napravljena je i značajna obnova barokne jezgre grada, a što se posebice ogleda u dvorcu Eltz, koji je ujedno i muzej grada.

Osim infrastrukture vezane uz kulturu, važno je istaknuti i biciklističke rute koje prolaze kroz grad, od čega su neke i dio europskih biciklističkih ruta. Lokalna je ruta Srijem, dok ruta Dunav povezuje Vukovar i Ilok, a dio je međunarodne Dunavske biciklističke rute, odnosno EuroVelo6 rute. Na nju se nadovezuje i biciklistička ruta Put vinograda, koja povezuje Vukovar sa Šarengradom. Također, biciklističke staze i šetnice izgrađene su i uz rijeku Vuku te kroz Park šumu Adica. Osim biciklističkih ruta, u gradu postoji i odmorište za bicikliste. Također, od druge infrastrukture vrijedi istaknuti i šetnicu uz Dunav, kao i kupališta na Adi i gradsko kupalište na drugoj obali Dunava. Moguće je i razgledati grad brodom s rijeke Dunav.

Na području destinacije, info ploče i turistička signalizacija su zastupljeni na zadovoljavajućoj razini za trenutni stupanj razvoja turizma, ali uz detektirane prostore za poboljšanja kod manje poznatih resursa i atrakcija te na manje prometnim putevima. U proteklom razdoblju uložena su značajna, primarno javna, sredstva u turističku infrastrukturu, koja su podigla standarde i općenito kvalitetu ponude. Ipak, većina investicija bila je fokusirana za kulturu i odmorišni turizam, dok je infrastruktura za poslovni turizam donekle zapostavljena i tek joj predstoji investicije, posebice u kontekstu privatnog sektora.

Sekundarna turistička infrastruktura

Sekundarna infrastruktura je ona koja ne utječe izravno na razvoj turizma i samo je dijelom godine ili sporednom funkcijom u službi turizma. Ovdje je važno istaknuti parkirališta i pristupne ceste u funkciji primarne turističke infrastrukture i atrakcija, a koje nisu kategorizirane kao javne ceste. U tom pogledu može se reći kako je za trenutne potrebe turizma osigurana dovoljna sekundarna infrastruktura, posebice nakon posljednjih javnih investicija, uz iznimku organiziranih parkirališta za autobuse kojih trenutno nedostaje u destinaciji. Ipak, za većinu razdoblja u godini sekundarna infrastruktura je zadovoljavajuća, ali u razdoblju vršne potražnje, koja je u gradu primarno vezana uz obilježavanje pojedinih datuma vezanih uz Domovinski rat, infrastruktura ne može podnijeti količinu ljudi koja u kratkom vremenu posjeti grad.

Osim toga, sekundarnom infrastrukturom smatraju se i javni sanitarni čvorovi te sportski objekti i slična infrastruktura na otvorenom prostoru u funkciji aktivnog turizma. S obzirom na potrebe samog grada i trenutnog intenziteta turizma, iste su na zadovoljavajućoj razini, posebice sportski objekti i povezana infrastruktura, ali će dugoročno trebati planirati njihovu nadogradnju kako će se potražnja diverzificirati i odmicati od one povezane uz sjećanje na Domovinski rat. Također, moguće je unaprjeđenje po pitanju dostupnosti javnih sanitarnih čvorova,, posebice uz glavne gradske atrakcije.

Zaključno, s obzirom na veličinu samoga grada i trenutnu manju važnost turizma u odnosu na druge djelatnosti, sekundarna infrastruktura zadovoljava sve potrebe, osim u vršnim opterećenjima, ali će za potrebe novih iskoraka u

turizmu, ona trebati biti predmet daljnjih investicija kako bi bila u skladu s razvojem.

1.5. Komunalna infrastruktura

Dobro razvijena komunalna infrastruktura preduvjet je gospodarskog pa posljedično i turističkog razvoja destinacije, a najveći utjecaj ima prvenstveno kroz kvalitetu života lokalnog stanovništva, što se indirektno odražava i na dojam gostiju u destinaciji. U pregledu komunalne infrastrukture fokus je stavljen na pregled trenutne energetske infrastrukture, telekomunikacijske infrastrukture i dostupnosti interneta, vodoopskrbu i odvodnju te gospodarenje otpadom, a što sve ima direktni i indirektni utjecaj na dojam destinacije za goste. Komunalna infrastruktura u gradu Vukovaru obnovljena je nakon ratnih razaranja i u vrlo dobrom je stanju. U gradu je dostupan suvremeni sustav vodoopskrbe i odvodnje, kao i središnji sustav za obradu i pročišćavanje otpadnih voda.

U okviru distribucijskih područja Hrvatske elektroprivrede Operatera distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) Grad Vukovar spada u distribucijsko područje Elektre Vinkovci. Područje Grada Vukovara dobro je opskrbljeno elektroenergetskim vodovima i postrojenjima. Sustav mreže plinoopskrbnih cjevovoda novijeg je datuma. Izvor napajanja jest plinsko mjerno regulacijsko postrojenje MRS Vukovar smješteno u neposrednoj blizini rijeke Vuke. U Vukovaru proizvodnju, distribuciju i opskrbu toplinskom energijom obavlja trgovačko društvo Tehnoston d.o.o. u vlasništvu Grada Vukovara. Prema podacima analize stanja iz Provedbenog programa Grada Vukovara, proizvodnja se obavlja u šest kotlovnica, na šest lokacija u gradu, ukupne toplinske snage 45.300 kW u toplovodnom režimu rada. Do sada proizvedena toplinska energija dobivena je iz prirodnog plina, iz ekstra lakog loživog ulja te iz obnovljivih izvora energije. Vukovar je prvi grad u Hrvatskoj koji u proizvodnji toplinske energije za daljinsko grijanje koristi obnovljive izvore energije – drveni pelet.

Na distribucijskom području HEP PLIN-a d.o.o. – pogon Vukovar (Grad Vukovar i devet općina) plinska distribucijska mreža duga je 595 km i izgrađena je u cijelosti. Na tom području priključeno je 65 % kućanstava, dok plin stalno koristi otprilike 55 %. Dio kućanstava indirektno koristi plin preko sustava

opskrbe toplinskom energijom (toplane) koje su na području PPD-a sve plinificirane, osim jedne manje.

Na području Vukovara postoji poštanski centar 32000 Vukovar te poštanski uredi 32010 Vukovar (Borovo naselje), 32011 Vukovar (Mitnica) i 32232 Sotin. Opremljenost prostora unutar granica GUP-a Grada Vukovara postrojenjima i uređajima sustava fiksnih i mobilnih telekomunikacija vrlo je dobra. Postojeći kapaciteti uglavnom su novijeg datuma što znači da je uvedena najnovija tehnologija i da su korišteni najkvalitetniji materijali. Svi uređaji za prijenos položeni su podzemno. Na osnovnim pravcima unutar važnih cestovnih koridora izgrađena je kabelaška kanalizacija, a na ostalim mjestima kabelaška mini kanalizacija. Telekomunikacijskih postrojenja je devet.

Najznačajnije postojeće građevine za gospodarenje otpadom su odlagalište otpada „Petrovačka dola“, kazeta za zbrinjavanje azbesta te reciklažno dvorište. Te tri građevine smještene su na k.č. 6000 k.o. Vukovar te zajedno čine manji kompleks građevina za gospodarenje otpadom kojim upravlja gradska tvrtka Komunalac d.o.o. Vukovar. Reciklažno dvorište na odlagalištu otpada „Petrovačka dola“ prvo je izgrađeno reciklažno dvorište Grada Vukovara koje je pušteno u rad sredinom srpnja 2016. godine. Zaključno, trenutno stanje komunalne infrastrukture u destinaciji je na zadovoljavajućoj razini iz aspekta turizma.

1.6. Prometna infrastruktura

Cestovna je mreža organizacijski funkcionalno dobro postavljena i osigurava dobru prohodnost promatranog prostora. Nepovoljna je okolnost što koridor državne ceste D2 (iz Osijeka preko Vukovara do Iloka) prolazi kroz središte Vukovara gdje se odvija i gradski promet, ali Hrvatske ceste imaju projekt izgradnje obilaznice oko grada. Duljina cestovne mreže na području Grada Vukovara iznosi oko 180 km, od čega su javne ceste duljine preko 30 km, a nerazvrstane ceste oko 150 km, pri čemu je iskazana potreba za sanacijom oko 40 km. Obnovljena je već spomenuta najfrekventnija vukovarska prometnica, na državnoj cesti D2.

Na prostoru Grada Vukovara postoje dvije željezničke pruge: MP14 Vinkovci (MG2)-Erdut državna granica i I1210 Borovo naselje/Vukovar-Vukovar Novi

Vukovar Stari. Nedavno je završena obnova i rekonstrukcija pruge Vinkovci - Vukovar u koju je uloženo 61 milijun eura i u sklopu koje je obnovljeno i elektrificirano 19 km kolosijeka, a rekonstruirani su i kolodvori te modernizirani željezničko-cestovni prijelazi. Rekonstruirani su kolodvori Vukovar - Borovo Naselje i Vukovar, stajališta Nuštar i Bršadin-Lipovača te modernizirani željezničko-cestovni prijelazi ugradnjom signalno-sigurnosnih uređaja.

Rijeka Dunav cijelim tokom kroz Republiku Hrvatsku, prema utvrđenoj mreži europskih unutarnjih plovnih putova, razvrstana je u visoku kategoriju E-80. Luka Vukovar spada u luke međunarodnog značenja i oduvijek je bila vodeća riječna luka u Hrvatskoj. Plovna je svih 365 dana u godini. Plovni put Rajna-Majna-Dunav, kojim prolazi značajni dio unutareuropskog transporta, daje vukovarskoj luci izuzetan značaj. Luka Vukovar jedna je od četiri međunarodne luke u Hrvatskoj. Smještena je na desnoj obali rijeke Dunav. Dužine je oko 850 m, širine oko 45 m i na prosječnoj nadmorskoj visini od 83,50 m n.m. Luka Vukovar nema prostornih mogućnosti proširenja na kopnenom dijelu, nego samo unutar dijela riječnog korita. Identifikacijom problematičnih uskih grla luke Vukovar, prije svega zatvorenog skladišnog prostora, proširenjem područja luke i eventualnim preseljenjem pojedinih terminala na druge lokacije u potpunosti bi se riješila ova problematika. Riječni promet danas je u stalnom porastu i u teretnom i u putničkom prometu. Zbog značajnog porasta putničkog prometa izgrađen je pristan za putničke brodove. Pristan se nalazi nizvodno od ušća rijeke Vuke i duljine je 75 metara.

1.7. Analiza stanja digitalizacije

Trenutno stanje digitalizacije županije, a koje se direktno odnosi i na predmetno područje, prema analizi stanja *Plana razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. - 2027.* je na skromnim razinama, odnosno ispunjeni su temeljni preduvjeti, ali tek predstoji značajna digitalizacija, posebice javnog sektora.

Detaljnije, područje županije gotovo je u potpunosti pokriveno širokopojasnim pristupom internetu, ali pokrivenost nepokretnim širokopojasnim pristupom internetu je ispod onih na državnoj razini. Prosječne brzine interneta koje se postižu u županiji, ali i u urbanim

sredinama, su sporije nego što je to slučaj na državnoj razini, odnosno u najvećim gradovima. U procesu je prelazak s bakrene infrastrukture na optičku u većini županije, posebice u urbanim sredinama.

Za sve navedene mjere i aktivnosti unapređenja digitaliziranosti predviđena su sredstva u visini od oko 65 milijuna eura. U slučaju ispunjavanja svih zadanih ciljeva i povezanih aktivnosti, standard digitalizacije županije će se značajno podići u ovom programskom razdoblju EU fondova te će omogućiti primjenu digitalnih tehnologija i alata koji će podržati održivi razvoj gospodarstva, a posljedično i turizma u županiji. Specifično za područje grada, u planu su projekti koji će poticati inovativnost, digitalizaciju i održivost u gospodarstvu, kao i razvoj partnerstva grada i visoko tehnoloških tvrtki. Također, projekti grada predviđaju ulaganja i u digitalizaciju poljoprivrede.

Trenutno stanje digitalizacije u gradu je na zadovoljavajućoj razini za stupanj razvoja turizma, a iako su navedeni projekti digitalizacije usmjereni više na projekte u partnerstvima grada i poduzetnika te poljoprivredi, indirektno bi nastojanja županije i grada mogla omogućiti efikasniju alokaciju resursa unutar županije i grada te pružiti bolje iskustvo lokalnom stanovništvu, ali indirektno i turistima.

Detaljnije, prema smjernicama Ministarstva, analizirani su pojedinačni aspekti infrastrukture digitalne tehnologije, počevši s digitalnom povezanošću, koja je, bolja nego na razini županije te je grad pokriven kvalitetnom internetskom infrastrukturom te pojedinačnim WiFi točkama za javnu upotrebu. Mobilna mreža je također široko dostupno sa zadovoljavajućim prosječnim brzinama, a posebice oko glavnih gradskih atrakcija. Po pitanju pametnoga grada i destinacije, projekti su tek u početnim fazama s manjim zahvatima u prostoru te trenutno nema sveobuhvatne platforme za upravljanje destinacijom, kao i naprednijih sustava za praćenje, upravljanje i interakcije s lokalnim stanovništvom i turistima.

Ipak, vrijedi istaknuti napore koje Turistička zajednica grada Vukovara i Grad Vukovar ulažu u digitalnoj sferi. Pojedine atrakcije u Vukovaru, primarno one javne, ali i smještajni objekti, vrlo su raznovrsni u digitalnoj komunikaciji. Osim društvenih mreža, koriste razne inovativne alate. To uključuje 360° virtualne

šetnje, mobilne aplikacije, virtualne vodiče i digitalne igre. Svi ti alati omogućuju posjetiteljima da digitalno istražuju sadržaje i ponudu Vukovara.

Osim toga, internetske stranice Turističke zajednice grada Vukovara i većine glavnih gradskih atrakcija digitalno su pristupačne i u većoj mjeri prilagođene upotrebi osobama s invaliditetom. Vidljivo je i kako su pružatelji usluga u destinaciji, posebice oni u privatnom sektoru, značajno orijentirani na digitalne platforme. Prije svega, tu se radi o internacionalno prepoznatim online rezervacijskim sustavima, a u manjoj mjeri i o digitalnim vodičima. Ipak, u ovom će području biti potrebna značajna ulaganja, posebice u razvoj ljudskih potencijala, odnosno njihovu kontinuiranu edukaciju. Primaran razlog je zadržavanje zadovoljavajuće razine kibernetičke sigurnosti i usklađenosti s regulativama, ponajprije po pitanju zaštite osobnih podataka. To je nužno s obzirom na sve kompleksniju problematiku sigurnosti i regulative koja je pojačana uvođenjem umjetne inteligencije u sve sfere društva.

1.8. Analiza stanja pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom

S obzirom na značajne javne investicije u posljednjem razdoblju, a posebice u infrastrukturu povezanu uz spomen na Domovinski rat, grad Vukovar za razliku od većine usporedivih destinacija, prednjači u pristupačnosti destinacije osobama s invaliditetom, posebice onima s fizičkim poteškoćama. Tako je u većinu gradskih, javnih atrakcija moguće ući i koristiti u slučaju fizičkih oštećenja. Također, obnovom barokne jezgre grada i značajnijeg dijela infrastrukture uz Dunav, ali i Vuku, omogućila se i lakša pristupačnost lokalnom stanovništvu i turistima. Ipak, postoji i dalje prostor za povećanje pristupačnosti turističke infrastrukture svim skupinama posjetitelja, kroz daljnje uređenje pristupa i prostora oko vodnih resursa, daljnjim postavljanjem osvjetljenja na javnim prostorima za turističku svrhu, ali i dalje prilagodbe atrakcija i infrastrukture osobama s invaliditetom kako će se finalizirati pojedine rekonstrukcije u gradu.

Osim navedene, primarno javne infrastrukture, ponuda smještaja i ostalih ugostiteljskih objekata u većini slučajeva nije prilagođena osobama s invaliditetom ili je to izvedeno na površan način kako bi se ispunilo određene forme, a zanemarujući krajnje iskustvo korisnika. Tako su pojedini smještajni objekti, posebice oni manjih kapaciteta, najmanje prilagođeni ovim

potrebama, ali prisutno je i kod značajnog broja ugostiteljskih objekata manjak fizičke pristupačnosti i povezane infrastrukture.

1.9. Analiza organiziranosti i dostupnosti usluga u destinaciji

Na području Vukovara provodi se predškolski odgoj djece te osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje. Predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje u nadležnosti su Grada, za srednje školstvo nadležna je Županija, dok je visoko školstvo u nadležnosti središnje države. Na području grada djeluje sedam osnovnih škola i dva dječja vrtića uz dvoznamenkasti broj objekata i uz trend rasta broja objekata. Srednjoškolsko obrazovanje organizirano je u četiri srednjoškolske ustanove – gimnazija, tehnička škola, strukovna te ekonomska škola. Visokoškolsko obrazovanje u Vukovaru provodi se na Veleučilištu „Lavoslav Ružička“. Veleučilište je osnovano 2005. godine kao nastavak prijašnjih dislociranih studija Sveučilišta u Osijeku i Splitu.

Grad Vukovar na temelju Zakona o sportu osigurava kroz Program javnih potreba u sportu na području Vukovara provođenje programa i aktivnosti. Krovna organizacija je Zajednica sportskih udruga Grada Vukovara s preko 50 članica. Detaljnije, prema podacima iz Registra udruga Ministarstva pravosuđa i uprave na području Grada Vukovara djeluje oko 250 aktivnih udruga civilnog društva od kojih je najviše sportskih udruga.

Civilna zaštita nalazi se pod djelokrugom rada Ravnateljstva civilne zaštite, Područnog ureda civilne zaštite Osijek, Službe civilne zaštite Vukovar. Unutar Ministarstva unutarnjih poslova RH s 1. siječnjem 2019. godine ustrojeno je Ravnateljstvo civilne zaštite u sklopu kojeg su ustrojeni Područni uredi civilne zaštite te Službe civilne zaštite. U Vatrogasnoj zajednici Grada Vukovara djeluje aktivno Javna vatrogasna postrojba (JVP) i dva dobrovoljna vatrogasna društva (DVD Vukovar i DVD Sotin).

Dio zdravstvenih ustanova pruža izravne usluge zdravstvene zaštite, a dio je nadležan za javno zdravstvo, unaprjeđenje zaštite zdravlja građana, provedbu prava zdravstvene zaštite i druge aktivnosti vezane za funkcioniranje sustava zdravstva u Vukovaru. Dom zdravlja Vukovar zdravstvena je ustanova čiji je osnivač Vukovarsko-srijemska županija te pruža zdravstvene usluge na

području od Iloka do šire okolice Vukovara, na površini većoj od 500 km². Zdravstvene ambulante nalaze se u Domu zdravlja koji djeluje na dvije lokacije – na Sajmištu i u Borovu naselju. Stanovništvu su u ambulantama na raspolaganju liječnici opće prakse, stomatolozi, ginekolozi, pedijatri te ortodont. Središnje ustanove za zdravstvenu skrb u Vukovaru jesu Nacionalna memorijalna bolnica Vukovar (NMB) i Dom zdravlja Vukovar. Centar za socijalnu skrb Vukovar nadležan je za područje gradova Vukovara i Iloka te općina Bogdanovci, Borovo, Lovas, Tompojevci, Tovarnik, Trpinja i Negoslavci s pripadajućim naseljima. Mjesna nadležnost Centra u cijelosti se odvija na području od posebne državne skrbi. Centar je organiziran na način da se poslovi obavljaju u sjedištu Centra, a dio poslova u Podružnici u Iloku te dio poslova u Podružnici Obiteljski centar.

Zaključno, na području grada je organiziranost i dostupnost usluga, koje se prvenstveno pružaju radi domaće populacije, u većoj mjeri pokrivaju potrebe stanovništva, a time i potreba turista s obzirom na njihov još uvijek relativno manji broj. Ipak, zajedničko je na svim razinama usluga problem koji primarno proizlazi iz demografskih okolnosti, odnosno dolazi do manjka radne snage, a što se prvenstveno već sada javlja u značajno manjim brojevima upisa u škole. Osim toga, resursi u pogledu ljudskih potencijala, ali i financijskih resursa su ograničeni te dijelovi javnog sektora na raspolaganju imaju manje resursa od potrebnog, koji se samo djelomično nadomještaju iz EU fondova. Dodatni stres na organiziranost i dostupnost usluga u destinaciji stavlja i ostavština Domovinskog rata, koja stvara pritisak na trenutne resurse – ljudske i financijske.

1.10. Analiza stanja i potreba ljudskih potencijala

Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, vidljiv je pozitivan trend vezan uz opadanje nezaposlenosti, a koji se prelijeva s državne i županijske razine. Ipak, u strukturi nezaposlenih osoba prema spolu, kao što je slučaj i u susjednim administrativnim cjelinama, značajno je više nezaposlenih žena u odnosu na muškarce. U pogledu formalne razine obrazovanja nezaposlenih osoba s područja grada, najveći udio u ukupnoj nezaposlenosti čine osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem. Slijede nezaposleni sa završenom

osnovnom školom, dok udio nezaposlenih osoba sa završenim visokim obrazovanjem čini minimalan udio od ukupno nezaposlenih.

Kao što je slučaj na razini Vukovarsko-srijemske županije, potreba za ljudskim potencijalima u turizmu je u skladu s potražnjom, odnosno ona je još uvijek značajno manja nego što je to slučaj u ostatku države. S obzirom na manji broj smještajnih kapaciteta i turističkih atrakcija, potreba za kvalificiranim ljudskim potencijalima je u manjem obujmu nego za druge djelatnosti u gradu, a prosječne plaće koje se ostvaruju u sektoru su ispod prosječnih, koje su ujedno na razini grada ispod onih koje se ostvaruju prosječno na državnoj razini. Dodatno, značajno zapošljavanje je prisutno u objektima javne namjene, a koji se koriste u turističke svrhe i bili su predmet nedavnih investicija, ali su zaposlenici više vezani uz kulturu, a manje uz turističke usluge. Također, prema analizi turističke ponude vidljivo je kako se značajan dio odvija u privatnom smještaju i manjim privatnim inicijativama, gdje turizam nije jedini izvor prihoda, stoga niti zaposlenost nije potpuno realan pokazatelj zaposlenih u turizmu. Jednako kao i u cijeloj županiji, u duljem roku pitanje ljudskih potencijala bit će jedan od glavnih ograničavajućih faktora u razvoju turizma, s obzirom na demografsku situaciju i razine iskustva i obrazovanosti prisutnih ljudskih potencijala.

1.11. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Za analizu komunikacijskih aktivnosti u obzir su uzeti službena internetska stranica turističke zajednice te kanali na društvenim mrežama. Internetska stranica Turističke zajednice grada Vukovara trenutno je jedina koja nije u skladu s vizualnim identitetom županije kao turističke destinacije. Na internetskoj stranici komuniciraju se informacije koje su važne za pružatelje usluga u turizmu, lokalno stanovništvo, posjetitelje i turiste. Fokus komunikacije je na događanjima u samoj destinaciji te javne pozive za zakup štandova, kućica i javnih površina u okviru događanja.

Kada govorimo o društvenim mrežama, Turistička zajednica grada Vukovara aktivno komunicira na Facebooku. Komunikacija na Instagramu je vidljiva dominantno u stories formatu, ali i kroz objave na feedu. YouTube kanal se uglavnom ne koristi aktivno u komunikaciji, već se videa najčešće objavljuju kao post festum sadržaj nakon održanih manifestacija. U listopadu 2024.

Turistička zajednica grada Vukovara otvorila je i TikTok. Videa na ovoj društvenoj mreži zasad ne bilježe značajnije dosege ili interakcije (dobiveni lajkovi, komentari i dijeljenja).

Što se tiče prisutnosti u medijima, napravljen je pregled prisutnosti turističke destinacije i vijesti iz iste u online medijima. Turistička zajednica grada Vukovara nalazi se među medijski najaktivnijim turističkim zajednicama na području svoje županije. Prisutnost je najznačajnija povodom velikih obljetnica kao što je Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje.

1.12. Analiza konkurencije

Za analizu konkurencije uzeta je destinacija koja svojim obilježjima i turističkim proizvodima najbližije odgovara onima koji su prisutni na predmetnom području ili bi mogli biti razvijeni u budućnosti, a primarno vezano uz kulturne resurse i manifestacije koje su dostupne, kao i uz prirodne resurse koji se primarno oslanjaju na veliku rijeku. Takva destinacija je primarno grad Osijek. U odnosu na Osijek, Vukovar s oko 23 tisuće stanovnika je manji od Osijeka s 96 tisuća. Površinom je grad također manji od Osijeka, s oko 100 km² u odnosu na Osijek sa 175 km². U pogledu ponude, prema podacima Državnog zavoda za statistiku, smještajni kapaciteti Vukovara su oko dva puta manji u pogledu postelja. U pogledu potražnje također se dolazi do razlike od oko dva puta u korist Osijeka u noćenjima.

Navedenim se dolazi do toga da je Vukovar u relativnim omjerima bio turistički razvijeniji nego Osijek, usprkos apsolutno manjim brojevima od Osijeka. Ipak, treba istaknuti kako Vukovar ima benefit obveznog dolaska značajnog broja posjetitelja, učenika osmih razreda osnovnih škola, u grad, dok Osijek takvog benefita nema te usprkos tome ostvaruje apsolutno veće brojeve dolazaka i noćenja. U pogledu resursa, iako je Vukovar kao grad manji, kulturni i prirodni resursi, kao i manifestacije koje se odvijaju tijekom godine, su po atraktivnosti u razini, ako ne i iznad, postojećih u Osijeku. Ipak, u Osijeku uz snažne javne investicije, dolazi i do većih privatnih investicija u gradu i okolici, koje primarno kroz ponudu smještaja i ugostiteljstva, snažnije djeluju na potražnju, nego je to slučaj s pojedinim javnim investicijama. Za budući razvoj, Osijek i njegova trenutna faza razvoja mogu biti dobar primjer za

daljnje korake Vukovaru, kako bi se dalje razvijale javna, ali i privatna ponuda. Pritom, s obzirom na blizinu konkurentne destinacije, treba uzeti u obzir i potencijalne sličnosti te raditi na diferencijaciji.

1.13. Izvješće o analizi stanja

Grad Vukovar trenutno predstavlja vodeću turističku destinaciju u Vukovarsko-srijemskoj županiji, s dominantnom ponudom privatnog smještaja. Turistička potražnja bilježi rast u odnosu na pretpandemijsko razdoblje, no prosječna duljina boravka je ispod županijskog prosjeka. Potražnja je pretežno domaća, velikim dijelom povezana s organiziranim posjetima učenika te obilježavanjem događanja vezanih uz Domovinski rat. Međunarodni turisti uglavnom dolaze iz Njemačke, Slovenije, Australije i SAD-a, a značajan je i rast riječnog kruzing turizma.

Grad raspolaže bogatom kulturnom baštinom s naglaskom na memorijalne lokacije poput Vukovarskog vodotornja i Spomen doma i Masovne grobnice Ovčara te arheološki lokalitet Vučedol s Muzejom vučedolske kulture koji ima veliki međunarodni potencijal. Javno financirane investicije značajno su unaprijedile primarnu turističku infrastrukturu, osobito memorijalne centre i kulturne znamenitosti poput obnovljenog dvorca Eltz. Biciklističke rute (EuroVelo6 ruta), šetnice uz Dunav te pristanište za riječne kruzere dodatno pridonose atraktivnosti destinacije.

Ugostiteljska ponuda je raznolika, ali uglavnom srednjeg kvalitativnog razreda, s nedostatkom inovativnih koncepata više dodane vrijednosti. Komunalna infrastruktura grada obnovljena je i zadovoljavajuća za postojeće potrebe turizma, a prometna infrastruktura dodatno je poboljšana nedavnom obnovom željezničke pruge Vinkovci-Vukovar te izgradnjom pristana za riječne kruzere. Digitalizacija je na osnovnoj razini s planiranim značajnim ulaganjima u narednom periodu, dok je pristupačnost osobama s invaliditetom relativno dobra zahvaljujući nedavnim ulaganjima u javnu infrastrukturu, ali još uvijek nedovoljna u privatnom sektoru.

Ljudski potencijali pokazuju pozitivne trendove smanjenja nezaposlenosti, ali sektor turizma još uvijek nije dovoljno atraktivan zbog niskih plaća i manjeg obujma potražnje za kvalificiranim kadrom. Komunikacijske aktivnosti

turističke zajednice grada su aktivne i dobro usmjerene, no digitalizacija javnog sektora tek treba doseći višu razinu kroz planirane projekte. Dugoročno gledano, grad Vukovar ima potencijal za daljnji razvoj turizma kroz kvalitetnije iskorištavanje kulturnih i prirodnih resursa te jaču diferencijaciju od konkurentskih destinacija poput Osijeka, posebice kroz privatne inicijative, nakon što je do sad javni sektor odradio značajan iskorak u pogledu investicija u prethodnom razdoblju.

2. Potencijal za razvoj i podizanje kvalitete turističkih proizvoda

Na temelju provedene analize stanja i završnog izvješća, evidentno je da se Vukovar kao turistička destinacija još uvijek nalazi u razvojnoj fazi, ali istovremeno raspolaže turističkim proizvodima koji pokazuju značajan potencijal za unapređenje i kvalitativni iskorak. U nastavku je izložena sveobuhvatna evaluacija turističkih proizvoda sukladno službenim *Smjernicama i uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, s identificiranim mogućnostima za razvoj i podizanje kvalitete turističke ponude.*

Analiza je inicijalno koncentrirana na detaljnu procjenu postojeće resursne osnove koja obuhvaća dostupne prirodne resurse, povijesno-kulturnu baštinu (podrobno elaborirane u prethodnom poglavlju Analize stanja) te izgrađenu infrastrukturu. Za svaki identificirani turistički proizvod provedeno je ocjenjivanje njegovog razvojnog i marketinškog potencijala prema više kriterija.

Postojeća kulturna baština = Postoji kulturna baština za turističku interpretaciju (kulturno naslijeđe)

Postojeća prirodna baština = Postoje prirodni resursi za turističku interpretaciju (rijeke, šume i sl.)

Postojeća izgrađena infrastruktura = Postoji izgrađena infrastruktura (npr. zgrada za liječenje, staze/ sportski tereni, kongresne zgrade)

Potencijal za razvoj kroz resursnu osnovu po turističkim proizvodima, destinacija Vukovar¹

	Potencijal po karakteristikama turističkog proizvoda
DA/X*/NE	Realizirani potencijal (*X označava polovično realizirani potencijal)

TURISTIČKI PROIZVODI	RESURSNA OSNOVA		
	POSTOJEĆA KULTURNA BAŠTINA	POSTOJEĆA PRIRODNA BAŠTINA	POSTOJEĆA IZGRAĐENA INFRASTRUKTURA
Kulturno-povijesni turizam	DA		X
Aktivni turizam		DA	X
Eno-gastronomski turizam	DA		
Zdravstveni turizam			NE
Sportski turizam			X
Agroturizam		X	
Gradski turizam	DA		
Turizam na rijekama i jezerima		DA	X
Lovni turizam		X	
Poslovni turizam (MICE)			NE

Izvor: Obrada autora.

Uz postojeće proizvode koji su prioritizirani, kao što su kulturni, aktivni, eno-gastronomski turizam, turizam na rijekama i jezerima, identificiran je potencijal za razvoj turističkih proizvoda identificiranih kroz *Strategiju*

¹ Napomena: Polazište analize su turistički proizvodi navedeni kroz Strategiju održivog turizma RH do 2030.

održivog turizma Republike Hrvatske, koji su već i kao takvi tržišno zastupljeni u komunikaciji turističkih iskustava, a da nisu bili navedeni u prioritizaciji grada: agroturizam i gradski turizam (City break). Navedeni turistički proizvodi nadalje su radi svoje tržišne aktualizacije uključeni kao predmet analize i prioritizacije. Također, uključen je i sportski turizam radi početnih investicija koje su napravljene u infrastrukturu u posljednjem razdoblju, ali će za daljnji razvoj biti potrebne i nove investicije u širi aspekt infrastrukture vezane uz ovaj turistički proizvod.

Nadalje, za sveobuhvatno sagledavanje turističkih proizvoda, uspoređena je strateška prioritizacija proizvoda s resursnom osnovom kroz destinaciju. Analizom su integrirane perspektive potencijal za razvoj na temelju resursne osnove i perspektiva strateške prioritizacije turističkih proizvoda kroz *Revizija dokumenta: Strateške smjernice razvoja turizma 2016.-2020.* Cilj analize je definiranje resursne i strateške podloge za definiranje strateškog pravca i prioritizacije kroz turističke proizvode.

Strateška prioritizacija turističkih proizvoda, destinacija Vukovar

TURISTIČKI PROIZVOD	JE LI PROIZVOD PRIORITIZIRAN KROZ STRATEŠKI DOKUMENT?	POSTOJI LI RESURSNNA OSNOVA U DESTINACIJI ZA RAZVOJ PROIZVODA?	KLJUČNA IDENTIFICIRANA PODRUČJA S POTENCIJALOM KROZ PRIORITIZACIJU I RESURSNU OSNOVU
Kulturno-povijesni turizam	DA	DA	Identificiran potencijal za daljnji razvoj u sklopu gradske jezgre i moderne interpretacije kulturne i memorijalne baštine
Aktivni turizam	DA	DA	Identificiran potencijal za daljnji razvoj proizvoda, primarno u uskom pojasu uz rijeke i na samim rijekama
Eno-gastronomski turizam	DA	DA	Identificiran potencijal s fokusom na podizanje kvalitete i iskustva
Zdravstveni turizam	NE	NE	Nije identificiran potencijal

Sportski turizam	NE	DA	Identificiran potencijal (postoji određena infrastruktura), ali će trebati nastaviti s investicijama u infrastrukturu i diferencijaciju ovog proizvoda (realizacija starteških projekata)
Agroturizam	NE	DA	Identificiran potencijal za razvoj proizvoda na temelju značajnog udjela poljoprivrede u gospodarstvu Grada, ali je potrebno konceptualno napraviti snažne iskorake
Gradski turizam	NE	DA	Identificiran potencijal za razvoj, posebice u suradnji s drugim urbanim sredinama u Županiji, a kao dio city break tura
Turizam na rijekama i jezerima	DA	DA	Snažnije iskorištavanje rijeke Dunav i njene obale za više zadržavanja turista i kruzera, kao i za razvoj života uz Vuku
Lovni turizam	DA	DA	Postoji određena infrastruktura i prirodna baština, ali je potencijal razvoja manji od drugih već navedenih proizvoda
Poslovni turizam (MICE)	NE	NE	Nisu identificirane značajnije tržišne ni infrastrukturne podloge za razvoj proizvoda

Izvor: Obrada autora.

Za određivanje budućih koraka u razvoju destinacije, kao i pojedinih turističkih proizvoda, osim analize resursa i strateške prioritizacije, provedena je i analiza razine razvijenosti svakog turističkog proizvoda. Ova analiza temeljila se na sljedećim čimbenicima, koji su poslužili kao osnova za procjenu razvojnog i marketinškog potencijala proizvoda:

- Razina razvijenosti turističke infrastrukture

- Raznolikost i atraktivnost ponude
- Promocija i prepoznatljivost destinacije
- Procjena broja posjetitelja i motivacije za dolazak.

Na temelju ovih kriterija izrađena je procjena razvijenosti turističkih proizvoda. Za one proizvode koji su dosegнули višu razinu razvijenosti, utvrđen je i dodatni potencijal za daljnji razvoj, što je poslužilo kao osnova za definiranje mjera i projekata unutar Plana upravljanja. Rezultati analize, poredani od najrazvijenijih prema manje razvijenima, prikazani su u nastavku.

Procjena razvijenosti turističkih proizvoda, destinacija Vukovar

TURISTIČKI PROIZVOD	OBRAZLOŽENJE
Kulturno-povijesni turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Tržišno prepoznatljiva i relativno valorizirana ponuda koja generira najveći dio tržišne potražnje u destinaciji - Prepoznatljivi elementi kulture interpretirani primarno kroz moderni Muzej vučedolske kulture i okolni prostor te nekoliko memorijalnih spomenika, od kojih se ističe nedavno obnovljeni Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva. <p>Identificirani potencijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jača komercijalizacija spomenutih atrakcija, s obzirom na visoke javne investicije odrađene u posljednjem razdoblju, a koje omogućuju značajno veću atraktivnost i potražnju. - Daljnja obnova baroknog gradskog središta
Turizam na rijekama i jezerima	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijena je infrastruktura za pristajanje brodova, primarno kruzera u središtu grada te prostor uz rijeke Dunav i Vuku za šetnju <p>Identificirani potencijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podizanje kapaciteta za pristajanje brodova i povezane ponude uz samo pristanište - Produljivanje i nadogradnja postojećih šetnica u svrhu lakše rekreacije i kretanja - Uređenje obala kao kupališta i prostora za rekreaciju - Povezivanje gradskih prostora izvan središta grada sa šetnicama uz rijeke
Gradski turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Postojeća potražnja dominantno je koncentrirana izvan uže gradske jezgre na Vučedol i Vodotoranj

	<ul style="list-style-type: none"> - Ipak, turistička ponuda je visoko koncentrirana u gradskom središtu, u pogledu smještajnih kapaciteta, ugostiteljske ponude i ostalih sadržaja - Ključni nedostatak je osnovna turistička infrastruktura - nedostatak u broju i kvaliteti smještajne i eno-gastronomske ponude <p>Identificirani potencijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Generiranje tržišno determinirane potražnje (manje oslanjanje na sezonalnu potražnju i na školske grupe) - Okrupnjavanje turističke ponude oko grada i njegovih resursa - Primarno privatni projekti u podizanje kapaciteta smještaja i ugostiteljske ponude, kvantitativno i kvalitativno
Eno-gastronomski turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Potencijal koji proizlazi iz bogate tradicije je prepoznat, no on još uvijek nije dovoljno iskorišten u turističke svrhe. - Trenutne aktivnosti uglavnom su usmjerene na manifestacije koje su izrazito sezonskog karaktera, dok privatni OPG-ovi nemaju kontinuiranu i usklađenu turističku ponudu
Agroturizam	<ul style="list-style-type: none"> - Trenutna ponuda nije dovoljno turistički iskorištena i teško je dostupna u okviru uobičajenih turističkih aktivnosti, budući da se uglavnom nalazi izvan gradskog središta i funkcionira po principu najave ili samo tijekom radnih dana. - Oslanja se na pojedinačne privatne poduzetničke inicijative, kojih je nedovoljno. Istovremeno, unutar administrativnog područja grada postoji značajan potencijal za komercijalizaciju poljoprivrednih površina.
Aktivni turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Tržišno aktualiziran kroz cikloturizam i u manjoj mjeri kroz aktivnosti uz i na rijekama, dok naprednija infrastruktura nije razvijena - Postoji relativno slaba šira tržišna prepoznatljivost proizvoda, uz visok prirodni potencijal (rijeke, šume, ravnice)
Sportski turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Sportski turizam u gradu Vukovaru ima potencijal zahvaljujući postojećoj sportskoj infrastrukturi i tradiciji organizacije sportskih manifestacija, ali taj potencijal još uvijek nije u potpunosti iskorišten u turističke svrhe - Dodatno, bit će potrebne daljnje investicije u raznovrsnost sportske infrastrukture, a koja se može djelomično koristiti i u svrhu aktivnog turizma - Postoji mogućnost za unaprjeđenje kroz organizaciju većih sportskih natjecanja i razvoj ponude sportskih kampova, što bi moglo privući veći broj domaćih i stranih posjetitelja
Lovni turizam	<ul style="list-style-type: none"> - Ribolov i lov su aktivnosti koje uglavnom prakticira lokalno stanovništvo, dok su turistima slabo dostupne i još uvijek nisu

	dovoljno iskorištene, unatoč povoljnim prirodnim resursima i potencijalu za daljnji razvoj.
--	---

Izvor: Obrada autora.

Zaključno, iako postoji značajan potencijal i tržišna atraktivnost u nekoliko turističkih proizvoda, posebice kulturnom i gradskom turizmu te turizmu na rijekama i jezerima, te kao što je slučaj za cijelo područje Slavonije, za agroturizam i eno-gastronomski turizam, navedeni proizvodi su trenutno u ranim fazama razvoja te im slijedi razdoblje u kojem je potrebno napraviti iskorak, posebno u vidu jače komercijalizacije već postojećih resursa koji su bili predmet visokih investicija u proteklom razdoblju, a paralelno će biti potrebno stimulirati privatne inicijative kako bi se ponuda kulturne i prirodne baštine nadopunila smještajnom i ugostiteljskom infrastrukturom.

3. Pokazatelji održivosti na razini destinacije

U skladu s odredbama Zakona o turizmu plan upravljanja destinacijom mora biti temeljen na pokazateljima održivosti destinacije. Pokazatelji održivosti pružaju strukturu i smjernice kako bi turističke destinacije mogle sustavno pratiti, ocjenjivati i poboljšavati svoje održivosti, što je ključno u eri kada su održivi pristupi postali ključni za dugoročni uspjeh turizma.

Popis obveznih i specifičnih pokazatelja za praćenje održivosti, izvor i evidentiranje podataka koji su potrebni za izračun navedenih pokazatelja uređen je Pravilnikom o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma.

Izračun vrijednosti obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuje se u pravilu u svibnju tekuće godine za prethodnu godinu. Do uspostave integriranog informacijskog sustava turizma podaci o izračunatim vrijednostima obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja te njihova vizualizacija objavljuju se na interentskoj stranici turističke zajednice.

3.1. Izvori podataka

Turistička zajednica grada Vukovara planira potrebne podatke za izračunavanje pokazatelja održivosti destinacije prvenstveno prikupljati iz javno dostupnih izvora i službenih evidencija javnopravnih tijela, koristeći integrirani informacijski sustav turizma.

Do potpune uspostave e-usluga, baza podataka i sustava za analizu podataka unutar integriranog informacijskog sustava turizma, turistička zajednica će voditi i pohranjivati podatke u elektroničkom obliku. Izračunate vrijednosti obveznih i odabranih specifičnih pokazatelja, kao i njihova vizualizacija, bit će redovito objavljivani na službenim internetskim stranicama turističke zajednice.

3.2. Izračun pokazatelja održivosti

Pokazatelji održivosti izračunati su na temelju najnovijih dostupnih podataka za 2024. godinu, a u slučajevima gdje ti podaci nisu bili dostupni zbog vremena izrade dokumenta, korišteni su podaci iz 2023. godine. Podaci su prikupljeni prvenstveno iz sekundarnih izvora, kao i putem primarnog istraživanja lokalnog stanovništva i posjetitelja (online anketa). Za pojedine pokazatelje, unatoč dostupnosti podataka o potrošnji, rezultati nisu mjerljivi niti interpretabilni zbog vrlo niske učestalosti pojave (primjerice, otpad iz turizma, potrošnja vode i energije u turizmu) u odnosu na ukupnu lokalnu zajednicu. Važno je naglasiti da ovi rezultati odražavaju trenutno stanje, a njihova puna interpretacija bit će moguća nakon ponovnog mjerenja 2028. godine.

3.2.1. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na društvene aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ TURISTIČKIH NOĆENJA NA STOTINU STALNIH STANOVNIKA U VRHU TURISTIČKE SEZONE (ZL-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ European Tourism Indicator System (u daljnjem tekstu: ETIS) (prilagodba) – Broj turista/jednodnevnih posjetitelja na 100 stanovnika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom, održivo upravljanje prostorom
	Povezanost s ciljevima Ujedinjenih naroda za održivi razvoj (Sustainable Development Goals, u daljnjem tekstu: SDG)	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja

	Povezanost sa Strategijom razvoja održivog turizma do 2030. (Narodne novine, br. 2/23; u daljnjem tekstu: Strategija) i Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan)	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika u vršnom mjesecu koji se smatra glavnom turističkom sezonom što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom.
	Opis	Ovim pokazateljem se nastoji procijeniti tzv. intenzitet turizma, odnosno razina objektivnog opterećenja koju turizam u periodu glavne turističke sezone stvara po lokalno stanovništvo, ali i prostor te infrastrukturu. Valja uočiti postojanje razlike između ovog pokazatelja, koji se može smatrati objektivnim, u odnosu na različite pokazatelje dojma koji lokalno stanovništvo ima o turizma, koji se s druge strane mogu smatrati subjektivnim pokazateljima.
Podaci	Naziv podataka	Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja. Stalnim stanovnikom se smatra osoba koja ima prebivalište ili boravište na lokaciji turističke destinacije.
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Stalni stanovnik destinacije.

	Izvor podataka/potencijalni izvor	eVisitor; DZS, Statistika u nizu »Gradovi u statistici« (https://podaci.dzs.hr/media/bz5hplcj/gradovi-u-statistici.xlsx) PC-Axis baza podatka Turizam, Intenzitet turizma, PX-Web – informacije (dzs.hr)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja	Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika <i>pokazatelj</i> $= \frac{\text{ukupan broj noćenja turista u vršnom mjesecu}}{\text{broj dana u vršnom mjesecu} \cdot \text{broj stalnih stanovnika u destinaciji}/100}$ Pod pojmom »vršni mjesec« misli se na mjesec u kojem je ostvaren najveći broj noćenja.				
Učestalost mjerenja	Jednom godišnje				
	2024. (početna vrijednost)	2025.	2026.	2027.	2028.
	1,36				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	ZADOVOLJSTVO LOKALNOG STANOVNIŠTVA TURIZMOM (ZL-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: C.1.2 Udio lokalnog stanovništva koji su zadovoljni turizmom u destinaciji
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i blagostanje Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa

Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji			
	Opis	Zadovoljstvo stanovnika razvojem turizma bitan je cilj održivog upravljanja destinacijom, pri čemu je pozitivan stav stanovnika prema razvoju turizma jedan od ključnih elemenata njegove uspješnosti. Tamo gdje turizam nije podržan može se očekivati otpor stanovnika prema infrastrukturnim ulaganjima. Dodatno, gostoljubivi domaćini jedan su od ključnih faktora u formiranju cjelokupnog zadovoljstva turista posjetom.			
	Podpokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma 			
Podaci	Naziv podataka	Zadovoljstvo turizmom u destinaciji			
	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni turizmom u destinaciji - ocjena 4 ili 5			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom u destinaciji računa se kao omjer broja ispitanika zadovoljnih turizmom i ukupnog broja ispitanika. Pokazatelj se računa na ukupnom skupu te zasebno na skupu ispitanika koji ostvaruju koristi od turizma i na skupu ispitanika koji ne ostvaruju koristi od turizma. Udio lokalnog stanovništva zadovoljnih turizmom i udio stanovnika koji ostvaruju koristi od turizma u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
36 % (ocjene 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	ZADOVOLJSTVO CJELOKUPNIM BORAVKOM U DESTINACIJI (ZT-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST: Ukupno zadovoljstvo posjetitelja s destinacijom ETIS A.2.1: Udio posjetitelja koji su zadovoljni svojim cjelokupnim iskustvom u destinaciji UN TOURISM – MST: Namjera preporuke destinacije od strane posjetitelja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 12 – Održiva potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Procjena zadovoljstva turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja cjelokupnim boravkom u destinaciji na skali od 0 do 100. Procjena neto spremnosti na preporuku na skali od 0 do 100, posebno za turiste koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevne posjetitelje.
	Opis	Zadovoljni posjetitelji učinkovit su alat privlačenja novih gostiju te time i stvaranja novih radnih mjesta u destinaciji, a uz to često i dulje borave te generiraju veći prihod u odnosu na posjetitelje koji nisu zadovoljni svojim boravkom u destinaciji. Nadalje, praćenjem zadovoljstva posjetitelja mjere se i prate učinci aktivnosti na unapređenju turističkog proizvoda destinacije. Ne postoji jedinstveni standard za procjenu zadovoljstva kupaca. Zadovoljstvo je složeni pokazatelj koji se može mjeriti na različite načine, poput percepcije kvalitete, percepcije vrijednosti, i raskoraka između očekivanog i stvarnog iskustva. Primjenom različitih standarda mjerenja zadovoljstva (koji ujedno predstavljaju različite standarde na koje se kupci referiraju prilikom kupnje) i njihovim integriranjem u jedinstveni pokazatelj u skladu s validiranom metodologijom Američkog indeksa zadovoljstva klijenta (eng. American Customer Satisfaction Index – ACSI) postignut je sveobuhvatniji pristup mjerenju kvalitete cjelokupnog iskustva posjetitelja. Neto spremnost na preporuku smatra se jednim od glavnih standarda za vrednovanje iskustva korisnika proizvoda/usluga u različitim industrijama, a koristi se i za predviđanje lojalnosti kupaca. Zasniva se na pitanju o vjerojatnosti preporuke proizvoda/usluge rodbini,

		prijateljima i/ili kolegama. Preporuke rodbine i prijatelja (eng. word of mouth) ujedno su jedan od najvažnijih izvora informacija prilikom odabira destinacije putovanja, te u kombinaciji s pokazateljem o zadovoljstvu daje pravu sliku utiska same destinacije.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	<ul style="list-style-type: none"> – Udio (%) turista koji borave u komercijalnim smještajnim objektima i jednodnevnih posjetitelja koji su zadovoljni boravkom u destinaciji – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji u predsezoni ili posezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u sezoni – Neto spremnost na preporuku destinacije u predsezoni ili posezoni 			
Podaci	Naziv podataka	1. zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji 2. nepotvrđivanje očekivanja 3. usporedba s idealnim boravkom 4. namjera preporuke destinacije prijateljima, rodbini ili kolegama			
	Mjerna jedinica	1., 2. i 3. Prosječna vrijednost zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja 4. Udio (%) promotora (eng. promoters) odnosno onih koji su skloni preporučiti destinaciju			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2., 3. i 4. Anketa turista i jednodnevnih posjetitelja			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1., 2., 3. i 4. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1., 2., 3. i 4. Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Vrijednost pokazatelja ZT-1 – Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom sastoji se od: (i) vrijednosti indeksa zadovoljstva posjetitelja destinacijom i (ii) neto spremnost na preporuku destinacije Vrijednosti pokazatelja mjere se pomoću varijabli/pitanja koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja, donesenih od strane ministarstva nadležnog za poslove turizma.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 87 % zadovoljni posjetom 2. 87 % iznad očekivanja					

3. 39 % vidi boravak kao najbolji mogući 4. 71 % bi preporučilo destinaciju				
--	--	--	--	--

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO ATRAKCIJA (LOKALITETA) PRISTUPAČNIH OSOBAMA S INVALIDITETOM PD-1	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS – Postotak turističkih atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom i/ili koje sudjeluju u prepoznatim shemama pristupačnosti
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – pristupačnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Pružanje javno dostupnih informacija o atrakcijama doprinosi stvaranju održivih i otpornih urbanih područja, pomažući u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije. Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Informacije koje promiču turističke destinacije mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prikazuje udio atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupan broj atrakcija u destinaciji prepoznatim planom upravljanja
	Opis i svrha	Atrakcije kao razlog dolaska u destinaciju mogu biti iznimno raznolike i različite dostupnosti, stoga je svrha ovog pokazatelja uvid u mogućnosti obilaska atrakcija i lokaliteta od interesa osobama s invaliditetom (osobama s tjelesnim, intelektualnim mentalnim i osjetilnim oštećenjem zdravlja), pri čemu se pristupačnost očituje u fizičkoj pristupačnosti i pristupačnosti informacija i komunikacija.
	Podpokazatelji	– Udio atrakcija (lokaliteta) fizički pristupačnih osobama s invaliditetom – Udio atrakcija (lokaliteta) informacijski i komunikacijski pristupačnih osobama s invaliditetom.
Podaci	Naziv podataka	1. Ukupan broj atrakcija dostupnih za posjećivanje (temeljem plana upravljanja) 2. Broj pristupačnih atrakcija

	Mjerna jedinica	Broj atrakcija			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Plan upravljanja 2. Evidencija turističke zajednice o pristupačnosti atrakcija (turistički katastar) 3. Evidencija turističke zajednice Javne turističke infrastrukture (JTI) destinacije za Popis Javne turističke infrastrukture (JTI).			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podaci su djelomično dostupni 3. Podatak je dostupan			
	Primarno istraživanje (smjernice)	Kontinuirano vođenje evidencija o stanju i dostupnosti atrakcija od strane turističkih zajednica			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		EA – broj svih evidentiranih atrakcija u destinaciji EAP – broj atrakcija pristupačnih osobama s invaliditetom $Udio\ pristupačnih\ atrakcija = \frac{EAP}{EA} \times 100$			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
-					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ ORGANIZIRANIH TURISTIČKIH AMBULANTI (SD-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	Global Sustainable Tourism Council (dalje u tekstu: GSTC) – Usluge u zajednici (community services)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – sigurnost destinacije
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je broj organiziranih turističkih ambulanti u svrhu provođenja mjera zdravstvene zaštite za

		povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima.			
	Opis	Sukladno posebnom zakonu kojim se uređuje zdravstvena zaštita turističku ambulantu može organizirati jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, jedinica lokalne samouprave, turistička zajednica, druga pravna i fizička osoba koja obavlja ugostiteljsku djelatnost i/ili pruža usluge u turizmu, zdravstvena ustanova, trgovačko društvo koje obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatni zdravstveni radnik, koji su dužni utvrditi i razdoblje rada turističke ambulante tijekom godine. Turistička ambulanta organizira se izvan mreže javne zdravstvene službe. Posebnim propisom o normativima i standardima za turističku ambulantu određeni su minimalni normativi i standardi u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme koje mora ispunjavati turistička ambulanta. Zbog potrebe osiguranja provođenja mjera zdravstvene zaštite za povećani broj korisnika zdravstvene zaštite koje se pružaju turistima, jedinica područne (regionalne) samouprave odnosno Grad Zagreb, za svaku sljedeću turističku sezonu utvrđuje minimalni broj turističkih ambulanti za svoje područje na temelju broja dolazaka turista u prethodnoj godini.			
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P			
Obilježja podataka	Naziv	Broj organiziranih turističkih ambulanti temeljem posebnog zakona kojim se uređuje zdravstvena djelatnost			
	Mjerna jedinica	Broj			
	Izvor /potencijalni izvor	Jedinica područne (regionalne) samouprave - Grad Vukovar			
	Dostupnost i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o broju ambulanti u destinaciji, te se broj direktno preuzima i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
0					

3.2.2. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na okolišne aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER POTROŠNJE VODE PO TURISTIČKOM NOĆENJU U ODNOSU NA PROSJEČNU POTROŠNJU VODE PO STALNOM STANOVNIKU DESTINACIJE (IZRAŽENO PO OSOBI I PO NOĆENJU) (UVR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja pitke vode po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom vode općeg stanovništva po osobi po noći (D.5.1.)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – upravljanje vodnim resursima
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 6 Čista, pitka voda i higijenski uvjeti Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine vode isporučene u smještajnim objektima destinacije u odnosu na ukupnu potrošnju vode u destinaciji, koji daje uvid u opterećenje turizma na vodni resurs destinacije.
	Opis	Ograničavajući čimbenik razvoja turizma u pojedinim destinacijama je dostupnost vode, odnosno njena nepovoljna prostorna i vremenska raspodjela, osobito u Jadranskoj Hrvatskoj te u ljetnim mjesecima, kao i gubici vode u vodoopskrbnom sustavu. Vođenje evidencije o ukupnoj finalnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju posebnog zakona kojim se uređuje upravljanje vodama
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (m ³) 2. Ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (m ³) 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja

		<p>4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u smještaju u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja</p> <p>5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup sigurnoj vodi ili imaju priključak na javnu vodoopskrbu ili imaju mogućnost priključenja na javnu vodoopskrbu u destinaciji</p>
	Mjerna jedinica	N/P
	Izvor /potencijalni izvor	<p>1. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode</p> <p>2. Javni isporučitelji vodne usluge – Vodovod/komunalno poduzeće, interni izvještaji o mjesečnoj potrošnji vode</p> <p>3. – 5. eVisitor</p> <p>6. DZS, Naselja obuhvaćena mrežom javne vodoopskrbe i Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)</p>
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. – 6. Podatak nije dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1 – 6. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		<p>Pokazatelj se izračunava kao omjer (%) finalne potrošnje vode po noćenju turista (m^3) u smještajnim objektima destinacije i u odnosu na potrošnju vode po stanovniku destinacije (m^3).</p> <p>F_1 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja</p> <p>F_2 – ukupna finalna potrošnja vode u kućanstvima i smještajnim objektima kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja</p> <p>T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja</p> <p>T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja</p> <p>N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)</p> <p>N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)</p> <p>S – broj stanovnika u destinaciji</p> $\text{potrošnja vode po noćenju turista} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ $\text{potrošnja vode po noćenju stanovnika} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$

		$\text{omjer potrošnje vode po noćenju turista i stanovnika} = \frac{\text{potrošnja vode po noćenju turista}}{\text{potrošnja vode po noćenju stanovništva}} \times 100$ <p>Alternativna metoda: Anketa gospodarskih subjekata u turizmu u smještajnim objektima = norma potrošnje vode turista po noćenju / potrošnja vode</p>			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
-					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER KOLIČINE KOMUNALNOG OTPADA NASTALE PO NOĆENJU TURISTA I KOLIČINE OTPADA KOJE GENERIRA STANOVNIŠTVO U DESTINACIJI (TONE) (GO-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Količina otpada koju proizvodi odredište (tone po stanovniku po godini ili po mjesecu) (D.3.1.) (prilagođeno)
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – gospodarenje otpadom
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 Zdravlje i dobrobit Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj prati omjer količina komunalnog otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u usporedbi s količinama otpada koje generira stanovništvo u destinaciji (tone po stanovniku, u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja)
	Opis	Pokazateljem se prati ostvarenje veze između proizvodnje otpada u turizmu i gospodarskog rasta te uspješnost sprečavanja nastanka otpada u destinaciji. Ukazuje na okolišni aspekti rizika u turističkim destinacijama gdje nedovoljno adekvatna infrastruktura gospodarenja otpadom u kombinaciji sa povećanom turističkom aktivnosti

		<p>može ugroziti konkurentnost turističke destinacije. Pokazatelj je važan za atraktivnost destinacije i u slučaju neuređenog ili preopterećenog (prekapacitiranog) sustava gospodarenja otpadom što predstavlja ograničavajući čimbenik razvoja destinacije.</p> <p>Noćenja turista jesu svaka registrirana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja (prijavljena noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju u sustavu eVisitor). Komunalni otpad je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad. Javna usluga sakupljanja komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvoga otpada.</p>
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	<p>1. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone)</p> <p>2. Ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (tone)</p> <p>3. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja</p> <p>4. Ukupan broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima destinacije u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja</p> <p>5. Broj stanovnika u destinaciji</p>
	Mjerna jedinica	<p>1. i 2. tone</p> <p>3, 4 i 5. N/P</p>
	Izvor /potencijalni izvor	<p>1. i 2. pružatelj javne usluge koje je a) trgovačko društvo koje osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave (JLS), temeljem odluke predstavničkog tijela JLS ili pravna ili b) fizička osoba – obrtnik temeljem koncesije dodijeljene odlukom predstavničkog tijela JLS / Upravni odjeli jedinica lokalne/područje samouprave</p> <p>3. – 4. eVisitor</p> <p>5. DZS, Popis stanovništva RH (godišnje procjene)</p>
	Dostupnost i podatkovni jaz	<p>1. i 2. Podatak je djelomično dostupan</p> <p>3. i 4. Podatak je dostupan</p> <p>5. Podatak je dostupan</p>
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake dvije godine
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao omjer količine otpada nastalog po noćenju turista u smještaju u odnosu na ukupne količine komunalnog otpada nastale u

destinaciji u mjesecima s najnižom i najvišom turističkom aktivnosti
 F_1 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja (tone)
 F_2 – ukupne količine komunalnog otpada nastalog u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja
 T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem noćenja
 T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja
 S – broj stanovnika u destinaciji
 N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)
 N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)
 W_{TN} – količina otpada po turističkom noćenju,

$$W_{TN} = \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$$

W_{RN} – količina otpada po noćenju stanovnika,

$$W_{RN} = \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$$

W_T – količina otpada nastalog zbog noćenja turizma u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja noćenja u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (T_2) i količine otpada po turističkom noćenju (W_{TN}),

$$W_T = T_2 \times W_{TN}.$$

W_R – količina otpada od lokalnog stanovništva u destinaciji u vremenskom intervalu (mjesec s najvećim brojem noćenja). Izračunava se kao umnožak broja stanovnika (S), broja dana u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem noćenja (N_2) i količine otpada po noćenju stanovnika (W_{RN}),

$$W_R = S \times N_2 \times W_{RN}.$$

omjer količine komunalnog otpada koji su proizveli turist u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju i lokalno stanovništvo

		$(\text{za promatrani period}) = \frac{W_T}{W_R}$			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
-					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO ZAŠTIĆENIH PODRUČJA U DESTINACIJI U UKUPNOJ POVRŠINI DESTINACIJE (UKUPNO I POJEDINAČNO PO KATEGORIJI ZAŠTITE) (BR-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST – Postotak zaštićenih područja (morskih i kopnenih) prema ukupnoj površini
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zaštita bioraznolikosti
	Povezanost sa SDG	Cilj 13: Klimatske promjene – zaštita prirodnih područja doprinosi ublažavanju klimatskih promjena kroz očuvanje šuma i drugih ekosustava koji apsorbiraju ugljikov dioksid. Cilj 14: Život ispod vode – ovaj cilj uključuje očuvanje i održivo korištenje oceana, mora i morskih resursa. Zaštićena prirodna područja mogu uključivati morske i obalne ekosustave. Cilj 15: Život na zemlji – usredotočuje se na zaštitu, obnovu i održivu upotrebu kopnenih ekosustava te očuvanje bioraznolikosti i zaustavljanje degradacije zemljišta i gubitka staništa.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira udio zaštićenih prirodnih područja (dalje u tekstu: ZPP) (kopnenih i morskih) i područja ekološke mreže Natura 2000, u ukupnoj površini destinacije (jedan ili više JLS-ova), te njihova struktura prema kategoriji zaštite.
	Opis	Turizam zasnovan na prirodi brzo raste, a jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je kvaliteta okoliša. Bioraznolika područja privlače turiste, posebno ona s infrastrukturom koja omogućava pristupačnost. Očuvanje kopnene i morske bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje države ostvaruju od turizma. Udio zaštićenih područja ukazuje na

		aktivnosti vezane za očuvanje bioraznolikosti te na očuvanje, obnovu i održivu upotrebu ekosustava i njihovih usluga.			
	Podpokazatelji (opcionarno)	– udio zaštićenih prirodnih područja i područja ekološke mreže Natura 2000 u ukupnoj površini destinaciji – kategorije zaštićenih prirodnih područja u destinaciji			
Podaci	Naziv podataka	1. Površina zaštićenih prirodnih područja prema kategoriji 2. Kategorija zaštite prirodnih područja 3. Površina destinacije			
	Mjerna jedinica	1. Površina ZPP 2. Kategorija zaštite 3. Površina destinacije			
	Izvor podataka/potencija Inizvor	Bioportal Bioportal Podaci JLS-a			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. Na razini godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj se izračunava kao udio površina zaštićenih područja u destinaciji u odnosu na ukupnu površinu destinacije i prema kategorijama zaštite temeljem zakona kojim se uređuje zaštita prirode			
Učestalost mjerenja		Svake četiri godine			
2024. (početna vrijednost)		2028.	2032.	2036.	2040.
1,15 %					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	OMJER POTROŠNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE PO TURISTIČKOM NOĆENJU U ODNOSU NA POTROŠNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE STALNOG STANOVNIŠTVA DESTINACIJE (UEN-1)			
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja sa međunarodnim sustavima	ETIS: Potrošnja energije po turističkom noćenju u usporedbi s potrošnjom energije općeg stanovništva po osobi po noći		
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje energijom		

	Povezanost sa SDG	Cilj 7. Pristupačna energija iz čistih izvora Cilj 11 Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je omjer ukupne količine električne energije po turističkom noćenju u odnosu na potrošnju električne energije stalnog stanovništva destinacije, a temelji se na sezonalnosti potrošnje.
	Opis	Ovaj pokazatelj daje uvid u opterećenje energetske infrastrukture i potrebe implementacije održivih oblika energije. S obzirom na intenzivnu potrebu za energijom tijekom visoke sezone, posebice u Jadranskoj Hrvatskoj, važno je razmotriti stvarno opterećenje.
	Podpokazatelj (opcionalno)	N/P
Obilježja podataka	Naziv	1. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja 2. Ukupna finalna potrošnja el. energije u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja 3. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenih noćenja 4. Broj ostvarenih turističkih noćenja u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja 5. Broj stanovnika u destinaciji koji imaju pristup elektro-energetskoj mreži
	Mjerna jedinica	1. i 2. kWh 3., 4. – noćenje 5. stanovnik
	Izvor/potencijalni izvor	1. i 2. HEP-ODS 3., 4. – eVisitor 5. DZS, Statističko izvješće – Stanovništvo RH (godišnje procjene)
	Dostupnost i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije potpuno dostupan 3. – 5. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 5. Svake četiri godine

<p>Metodologija izračuna pokazatelja</p>	<p>Pokazatelj se izračunava kao omjer finalne potrošnje el. energije po noćenju turista (kWh) u smještajnim objektima u odnosu na potrošnju el. energije po stanovniku destinacije (kWh).</p> <p>F_1 – ukupna finalna potrošnja el. energije u kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanje ostvarenim brojem noćenja F_2 – ukupna finalna potrošnja el. energije kućanstvima i smještajnim objektima u destinaciji kalendarskom mjesecu s najviše ostvarenih noćenja T_1 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najmanjim ostvarenim brojem noćenja T_2 – broj ostvarenih turističkih noćenja u smještajnim objektima u kalendarskom mjesecu s najvećim ostvarenim brojem noćenja S – broj stanovnika u destinaciji N_1 – broj dana u mjesecu s najmanjim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31) N_2 – broj dana u mjesecu s najvećim brojem turističkih noćenja (28/29/30/31)</p> <p><i>potrošnja el. energije po noćenju turista</i></p> $= \frac{F_2 N_1 - F_1 N_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2}$ <p><i>potrošnja el. energije po noćenju stanovnika</i></p> $= \frac{1}{S} \left(\frac{T_2 F_1 - T_1 F_2}{T_2 N_1 - T_1 N_2} \right)$ <p><i>omjer potrošnje el. energije po noćenju turista i stanovnika</i></p> $= \frac{\text{potrošnja el. energije po noćenju turista}}{\text{potrošnja el. energije po noćenju stanovnika}} \times 100$			
<p>Učestalost mjerenja</p>	<p>Svake četiri godine</p>			
<p>2024. (početna vrijednost)</p>	<p>2028.</p>	<p>2032.</p>	<p>2036.</p>	<p>2040.</p>
<p><i>Nema egzaktnih podataka za potrošnju turista, ali iz vršnih opterećenja u zimskom i ljetnom periodu za Elektru Vinkovci (pokriva područje Grada, ali i većine Županije) vidljivo je kako u periodima manje posjećenosti (zima) je vršno opterećenje veće nego ljeti, iz čega se može zaključiti kako je utjecaj turizma minimalan</i></p>				

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	USPOSTAVLJEN SUSTAV ZA PRILAGODBU KLIMATSKIM PROMJENAMA I PROCJENU RIZIKA (UPK-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Postojeći sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
	Povezanost sa SDG	Cilj 3 – Zdravlje i dobrobit Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: Smanjenje negativnog međuodnosa turizma i klime
Pokazatelj	Definicija	Pokazateljem se utvrđuje postoji li u destinaciji sustav za prilagodbu klimatskim promjenama i procjenu rizika
	Opis	Članak 7. Pariškog sporazuma postavlja globalni cilj »poboljšanja sposobnosti prilagodbe, jačanja otpornosti i smanjenja ranjivosti na klimatske promjene«. Provedba nacionalnih i lokalnih planova prilagodbe, izgradnja kapaciteta i tehnologije te povećani financijski tokovi navedeni su kao ključni alati za provedbu aktivnosti prilagodbe. Sektor turizma je jedan od pet najranjivijih sektora na klimatske promjene. Stoga je uspostava sustava za procjenu izloženosti, otpornosti i rizika te provedbu mjera za prilagodbu klimatskim promjenama na svim razinama ključna za održivost turizma kao ključne gospodarske grane u Republici Hrvatskoj. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu (NN 46/20) i Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19) reguliraju pitanje prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– N/P
Podaci	Naziv podataka	Doneseni i provedeni strateški, planski ili programski dokumenti koji integriraju koncept prilagodbe klimatskim promjenama i procjenu rizika na razini destinacije
	Mjerna jedinica	N/P

	Izvor podataka/potencijalni izvor	Upravni odjeli JLS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o tome je li destinacija donijela dokumente (strategiju i/ili plan i/ili program) te koji je napredak/udio mjera u provedbi i/ili implementiranih mjera za prilagodbu i ublažavanje klimatskih promjena i procjenu rizika – DA/NE/ udio mjera u provedbi i/ili implementiranih			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)		2026.	2028.	2030.	2032.
DA					

3.2.3. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na ekonomske aspekte održivosti

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UKUPAN BROJ DOLAZAKA TURISTA U MJESECU S NAJVEĆIM OPTEREĆENJEM (TP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Postotak godišnjeg broja dolaznih posjetitelja u mjesecima ili tromjesečju s najvećim opterećenjem
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa/ Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj dolazaka turista u destinaciji u mjesecu koji se smatra glavnom turističkom

		sezonom temeljem broja ostvarenih noćenja što ujedno podrazumijeva i najveće opterećenje kako u kontekstu infrastrukture tako i u društvenom kontekstu.			
	Opis	Priljev posjetitelja u turističku destinaciju predstavlja obvezni uzrok potrebe za upravljanjem održivošću destinacije. S obzirom na činjenicu da turizam predstavlja uglavnom sezonalnu aktivnost, ovim pokazateljem svakako valja uzeti u obzir razlike u priljevu posjetitelja unutar i van turističke sezone, pri čemu je priljev posjetitelja u periodu glavne, odnosno visoke turističke sezone najrelevantniji podatak za upravljanje održivošću destinacije.			
Podaci	Naziv podataka	Ukupan broj dolazaka turista kao broj osoba koje su se u destinaciji prijavile i ostvarile noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja.			
	Mjerna jedinica	Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	DZS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja		Pokazatelj je informacija o ukupnom broju dolazaka turista u destinaciji u mjesecu s najvećim brojem ostvarenih dolazaka, te se broj direktno preuzima iz sustava eVisitor i služi kao pokazatelj.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
6.223 (listopad 2024.)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	PROSJEČNA DULJINA BORAVKA TURISTA U DESTINACIJI (TP-2)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST/ETIS (prilagodba) – Prosječna duljina boravka dolaznih posjetitelja i prosječna duljina boravka domaćih posjetitelja/ Prosječna duljina boravka turista

	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistički promet
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira prosječan broj noćenja koje jedan turist ostvari u destinaciji.
	Opis	Duljina boravka, odnosno prosječan broj noćenja koje turisti ostvaruju u destinaciji se može smatrati relevantnom informacijom za upravljanje destinacijom, poglavito u kontekstu suvremenih trendova skraćivanja duljine boravka, ali i s aspekta upravljanja ljudskim potencijalima potrebnim za održavanje ujednačene razine pružanja sveobuhvatne turističke usluge što se posebno odnosi na segment smještaja.
	Podpokazatelji (opcionalno)	<ul style="list-style-type: none"> – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najvećim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u kalendarskom mjesecu s najmanjim brojem ostvarenih turističkih noćenja – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u komercijalnom smještaju – Prosječna duljina boravka turista u destinaciji u nekomercijalnom smještaju
Podaci	Naziv podataka	Dolazak turista predstavlja posjetitelja koji se prijavio i ostvario noćenje u objektu koji pruža uslugu smještaja. Noćenje turista predstavlja svaku registriranu noć posjetitelja u objektu koji pruža uslugu smještaja.
	Mjerna jedinica	Registrirano noćenje u smještajnom objektu. Dolazak, odnosno prijava posjetitelja u smještajnom objektu.
	Izvor podataka/potencijalni izvor	DZS
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podaci su dostupni

	Periodičnost prikupljanja podataka	Podaci su kontinuirano dostupni			
Metodologija izračuna pokazatelja		$\text{Prosječna duljina boravka turista u destinaciji} = \frac{\text{Ukupan broj registriranih noćenja u destinaciji}}{\text{Ukupan broj dolazaka turista u destinaciju}}$			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
1,56 noćenja po dolasku					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ ZAPOSLENIH U DJELATNOSTIMA PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (PGS-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Udio zaposlenih u turističkim djelatnostima u odnosu na ukupno gospodarstvo
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu
	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Jačanje ljudskih potencijala u turizmu
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih na mjesečnoj razini u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (dalje u tekstu: NKD)
	Opis	Budući da rad predstavlja obvezni proizvodni čimbenik uslužnih djelatnosti, izravno povezan s isporukom turističkog proizvoda odnosno usluge, povećanje ili smanjenje ukupnog broja zaposlenih osoba u središnjim turističkim djelatnostima (pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane) može posredno ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovanja gospodarskih subjekata općenito u svim turističkim djelatnostima.

	Podpokazatelji (opcionalno)	– Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane prema satima rada – Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane po spolu, godišnji prosjek – Prosjek broja zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane u odnosu na ukupan broj zaposlenih (%)			
Podaci	Naziv podataka	1. Broj zaposlenih prema mjestu rada 2. Broj zaposlenih u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane			
	Mjerna jedinica	Fizička osoba u radnom odnosu			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Portal za napredno praćenje tržišta rada 2. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i podaci dostupni u Ministarstvu			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 2. Podatak je javno dostupan za starije razdoblje			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 2. Podatak je kontinuirano dostupan podatak na mjesečnoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci se preuzimaju iz službenih administrativnih izvora			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
-					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	POSLOVNI PRIHOD GOSPODARSKIH SUBJEKATA (OBVEZNIKA POREZA NA DOBIT) U DJELATNOSTIMA PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (PGS-2)			
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD): Izravni bruto domaći proizvod turizma, Produktivnost rada u turističkim djelatnostima (kombinacija – prilagodba)		
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu i turistički promet		

	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv ekonomski rast, puna i produktivna zaposlenost te dostojanstveni rad za sve Cilj 10 – Smanjenje nejednakosti			
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Konkurentan i inovativan turizam Posebni cilj: Unaprjeđenje strukture i kvalitete smještajnih kapaciteta			
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira poslovni prihod gospodarskih subjekata ostvaren tijekom godine u području I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane sukladno važećem NKD-u			
	Opis	Poslovni prihod izravno je povezan sa sposobnosti gospodarskih subjekata da isporuče turistički proizvod odnosno uslugu, pri čemu promjena u vremenu odnosno povećanje ili smanjenje poslovnog prihoda može ukazivati na poboljšanje odnosno pogoršanje poslovnog položaja gospodarskih subjekata uslijed internih ili eksternih razloga, ali i neizravno upućivati na položaj gospodarskih subjekata u svim turističkim djelatnostima na razini destinacije.			
	Podpokazatelji (opcionalno)	– dodana vrijednost gospodarskih subjekata registriranih na području destinacije ostvarena tijekom godine – bruto dobit/gubitak gospodarskih djelatnosti registriranih na području destinacije ostvaren tijekom godine			
Podaci	Naziv podataka	Poslovni prihod ostvaren tijekom godine			
	Mjerna jedinica	EUR			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	FINA/Porezna uprava – podatak iz Registra godišnjih financijskih izvještaja			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak je dostupan na zahtjev od FINA/Porezna uprava, podrazumijeva posebnu obradu kako bi se dobili podaci na razini destinacije			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini			
Metodologija izračuna pokazatelja		Podaci će na zahtjev biti dostupni u Ministarstvu			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
-					

3.2.4. Obvezni pokazatelji održivosti koji mjere utjecaj turizma na prostorne aspekte održivosti destinacije i organizaciju turizma

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	IDENTIFIKACIJA I KLASIFIKACIJA TURISTIČKIH ATRAKCIJA (TI-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Trenutačni popis i klasifikacija turističkih dobara i atrakcija uključujući prirodna i kulturna mjesta
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – turistička infrastruktura
	Povezanost sa SDG	Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – promicanje održivog turizma koji pridonosi zapošljavanju i rastu. Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – očuvanje kulturne i prirodne baštine urbanog okruženja. Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – odgovorno upravljanje prirodnim resursima. Cilj 15: Život na zemlji – zaštita, obnova i promicanje održive uporabe ekosustava, očuvanje biološke raznolikosti.
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Repozicioniranje Hrvatske kao cjelogodišnje autentične destinacije održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se vrši identifikacija i kategorizacija turističkih resursa na području destinacije, uključujući prirodne (parkovi, rezervati, pejzaži) i kulturno-povijesne/antropogene atrakcije (povijesni lokaliteti, muzeji, spomenici, nematerijalna baština).
	Opis	Identifikacija i kategorizacija turističkih resursa ključna je za razvoj održivog turizma jer omogućava efikasno upravljanje i očuvanje prirodnih i kulturnih resursa. Pruža temelj za kreiranje ciljanih marketinških strategija koje ističu jedinstvene atribute destinacije, privlačeći time odgovarajuće turiste. Osim toga, pomaže lokalnim zajednicama da razumiju i vrednuju svoju baštinu, potičući lokalno sudjelovanje i osvještavanje važnosti očuvanja tih resursa za buduće generacije.
	Podpokazatelji (opcionalno)	– popisi kulturnih dobara (opcionalno, uključujući procjenu i naznaku ranjivosti) – identifikacija i popisivanje nematerijalne kulturne baštine

		– popis lokaliteta i dobara prirodne baštine s naznakom vrste, stanja očuvanja i ranjivosti.			
Podaci	Naziv podataka	1. Popis i vrsta zaštićenih kulturnih dobara 2. Popis i vrsta kulturnih dobara nacionalnog značaja 3. Popis i vrsta preventivno zaštićenih dobara 4. Popis i kategorija zaštićenih prirodnih područja u RH			
	Mjerna jedinica	1. – 4. broj/vrsta (kategorija)			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. – 3. Registar kulturnih dobara RH (ministarstvo nadležno za kulturu) 4. Bioportal (ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša)			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 4. Kontinuirano dostupan podatak na godišnjoj razini.			
Metodologija izračuna pokazatelja					
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
<p><i>Prema registru kulturnih dobara RH u Gradu je trenutno zaštićeno 51 kulturno dobro, od čega je:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 37 nepokretno pojedinačno - 8 arheološko nalazište - 1 pokretna zbirka - 5 kulturno-povijesne cjeline <p><i>Prema Bioportalu MZOZT u Gradu su trenutno izdvojene prirodne zaštita lokacija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vukovarske dunavske ade - Gorjanovićeve praporni profil 					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	STATUS IMPLEMENTACIJE AKTIVNOSTI IZ PLANA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM (OUD -I)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	GSTC – Višegodišnji plan ili strategija odredišta koja je ažurna i javno dostupna

	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje destinacijom
	Povezanost sa SDG	<p>Cilj 11: Održivi gradovi i zajednice – Ovaj cilj se fokusira na stvaranje održivih i otpornih urbanih područja. Višegodišnji planovi ili strategije za odredišta, koji su ažurni i javno dostupni, igraju ključnu ulogu u planiranju i upravljanju urbanim razvojem, uključujući turističke destinacije.</p> <p>Cilj 8: Dostojan rad i ekonomski rast – Strategije koje promiču održivi razvoj turističkih destinacija mogu doprinijeti održivom ekonomskom rastu i stvaranju kvalitetnih radnih mjesta.</p> <p>Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja – Višegodišnje strategije koje uključuju načela održive potrošnje i proizvodnje mogu pomoći u smanjenju ekološkog otiska turizma i promicanju održivih praksi u lokalnim zajednicama.</p> <p>Cilj 17: Partnerstva za ciljeve – Uspostavljanje partnerstava između različitih dionika, uključujući vladine i nevladine organizacije, privatni sektor i lokalne zajednice, ključno je za razvoj i provedbu uspješnih strategija održivog razvoja.</p>
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	<p>Strateški cilj: Otporan turizam</p> <p>Posebni cilj: Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog razvoja</p>
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj je definiran kao praćenje statusa implementacije Plana upravljanja, pri čemu je polazište terminski plan aktivnosti i njihove implementacije
	Opis i svrha	Postojanje Plana upravljanja preduvjet je destinacijskog razvoja za sva odredišta u Hrvatskoj, stoga je uspješna implementacija aktivnosti iz Plana polazište za održivo upravljanje destinacijom, te praćenja stanja upravljačkih aktivnosti.
	Podpokazatelji (opcionalno)	<ul style="list-style-type: none"> – Objavljeni dokument strategije i/ili akcijskog plana destinacije. – Strategija/plan su jasno vidljivi i dostupni online. – Udio implementiranih aktivnosti iz plana (Implementirana aktivnost je aktivnost koja je u potpunosti provedena, završena, te postoje informacije u učinku iste)
Podaci	Naziv podataka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategija/ plan izrađen i javno dostupan – DA/NE 2. Ukupan broj aktivnosti definiranih Planom 3. Broj implementiranih aktivnosti definiranih planom
	Mjerna jedinica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Višegodišnji plan i/ili strategija 2. Broj aktivnosti 3. Broj implementiranih aktivnosti / ukupan broj aktivnosti

	Izvor podataka/potencijalni izvor	1., 2. i 3. Turistička zajednica / JLS			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. – 3. Podatak dostupan			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. – 3. jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Omjer implementiranih aktivnosti / ukupni broj aktivnosti definiranih Planom X 100 Implementirane aktivnosti su one koje su u potpunosti završene, te za njih postoje mjerljivi rezultati provedbe.			
Učestalost mjerenja		Jednom godišnje			
2024. (početna vrijednost)		2025.	2026.	2027.	2028.
<i>Prva verzija plana upravljanja te će tek u budućnosti biti moguće pratiti status implementacije</i>					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	BROJ OSTVARENIH NOĆENJA U SMJEŠTAJNIM OBJEKTIMA DESTINACIJE PO HEKTARU IZRAĐENOG GRAĐEVINSKOG PODRUČJA JLS (OUP-1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	UN TOURISM – MST (prilagodba) – Broj posjetitelja po hektaru građevinskog područja
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – održivo upravljanje prostorom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice Cilj 15 – Očuvanje života na zemlji
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazateljem se definira ukupan broj ostvarenih noćenja u smještaju destinacije unutar godine dana po izgrađenom hektaru zona stambene i ugostiteljsko-turističke namjene.

	Opis	S obzirom da se turistička aktivnost može gotovo isključivo odvijati u zonama stanovanja (S) i zonama mješovite namjene (M1), te u zonama predviđenima za odvijanje ugostiteljsko-turističke namjene (T), sve druge građevinske zone nisu uključene u analizu. Nadalje, pritisak koji proizlazi iz korištenja prostora može se isključivo evidentirati kao pritisak na već izgrađena područja, te stoga u izračun ne ulaze planirana(neizgrađena) područja. U konačnici pritisak bi bilo poželjno evidentirati na godišnjoj razini, ali i na razini tromjesečja, da bi se utvrdilo pritisak u najopterećenijem dijelu godine.
	Podpokazatelji (opcionalno)	-
Podaci	Naziv podataka	1. noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju 2. površina izgrađenog dijela zona stambene namjene destinacije 3. površina izgrađenog dijela zona mješovite namjene pretežito stambene namjene 4. površina izgrađenog dijela zona ugostiteljsko-turističke namjene destinacije
	Mjerna jedinica	1. noćenje 2., 3., 4. hektar
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. eVisitor i porezna uprava 2., 3. i 4. jedinice lokalne samouprave + PPUG/O (prostorni planovi uređenja gradova/ općina)
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. Podatak je dostupan 2., 3. i 4. Podatak je dostupan
	Periodičnost prikupljanja podataka	Podatak je kontinuirano dostupan na godišnjoj razini
Metodologija izračuna pokazatelja		<p>T_N – broj turističkih noćenja unutar destinacije ostvarenih u jednoj godini</p> <p>P_S – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama stanovanja (ha)</p> <p>P_M – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama mješovite namjene ((pretežito stambene namjene) (ha)</p> <p>P_T – površina izgrađenog građevinskog zemljišta u zonama predviđenim za odvijanje ugostiteljsko-turističke aktivnosti</p> <p><i>broj turističkih noćenja u komercijalnom i nekomercijalnom smještaju</i></p> <p><i>po izgrađenoj građevinskoj površini</i> $= \frac{T_N}{P_S + P_M + P_T}$</p>

Učestalost mjerenja	Svake dvije godine			
2024. (početna vrijednost)	2026.	2028.	2030.	2032.
47,81				

Izvor: Obrada autora.

3.3. Praćenje održivosti

Prikupljeni podaci bit će temeljito analizirani, a njihovo kontinuirano praćenje omogućit će prepoznavanje potencijala koje treba iskoristiti te ograničenja koja je potrebno prevladati ili uzeti u obzir pri planiranju budućih projekata i aktivnosti. Ova analiza podataka čini osnovu za razvoj održive i konkurentne turističke destinacije, s obzirom na to da svaka analizirana stavka ima važnu ulogu u cjelovitom razumijevanju postojećeg stanja i planiranju daljnjeg razvoja.

Analiza prikupljenih podataka pruža precizne pokazatelje koji služe za učinkovito upravljanje destinacijom. Također, omogućuje prepoznavanje mogućnosti za rast, identificiranje rizika i ograničenja te donošenje odluka temeljenih na stvarnim i mjerljivim informacijama. Kontinuirano praćenje podataka ključno je za prilagodljivost i fleksibilnost u turizmu, osobito u uvjetima promjenjivog tržišta i okruženja.

Ova analiza nije samo alat za procjenu trenutnog stanja, nego i smjernica za dugoročno planiranje i održivi razvoj destinacije. Praćenje održivosti destinacije provodit će se analizom trendova osnovnih i odabranih specifičnih pokazatelja održivosti, što omogućuje:

- Praćenje utjecaja odabranih razvojnih smjerova na održivost destinacije
- Usporedbu s drugim sličnim destinacijama, odnosno usporedbu pojedinih područja održivosti
- Ostvarivanje preduvjeta za certificiranje destinacije ako destinacija planira provesti proces certificiranja i dobiti neki od relevantnih certifikata održivosti.

Sukladno Pravilniku o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/2024), specifični pokazatelji održivosti predstavljaju ključan alat za detaljno praćenje i evaluaciju održivog razvoja turističkih destinacija. Oni nadopunjuju obvezne pokazatelje, pružajući dublji uvid u aspekte koji su posebno važni za pojedinu destinaciju. Njihova implementacija omogućuje preciznije praćenje utjecaja turizma na okoliš, društvo i gospodarstvo, što je važno za učinkovito planiranje i upravljanje razvojem destinacije. Pravilnik detaljno definira popis pokazatelja, njihove karakteristike, izvore podataka, metodologiju izračuna i učestalost mjerenja, čime se osigurava standardizirani pristup u njihovoj primjeni. Uvođenjem specifičnih pokazatelja održivosti u plan upravljanja, turističke zajednice i nadležna tijela dobivaju alat za kontinuirano praćenje i prilagodbu razvojnih strategija, s ciljem postizanja dugoročne održivosti i konkurentnosti na turističkom tržištu.

Turistička zajednica grada Vukovara je tijekom ožujka i travnja 2025. godine provela istraživanje stavova lokalnog stanovništva o turizmu i njegovom utjecaju na kvalitetu života. Sudjelovanje u anketi bilo je anonimno i povjerljivo, a rezultati se koriste isključivo za analizu i planiranje budućih aktivnosti vezanih uz upravljanje turizmom na području grada. Istraživanje je provedeno online putem platforme EUSurvey, a za izradu upitnika korišten je predložak Ministarstva turizma i sporta. Za obradu podataka korišteni su alati dostupni na EUSurvey platformi. Paralelno, u istom razdoblju provedeno je i istraživanje zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja boravkom u Vukovaru, također putem EUSurvey platforme i uz upitnik temeljen na predlošku Ministarstva turizma i sporta. Sudjelovanje u ovom istraživanju također je bilo anonimno i povjerljivo.

Specifični pokazatelji održivosti, destinacija Vukovar

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UTJECAJ TURIZMA NA KVALITETU ŽIVOTA LOKALNOG STANOVNIŠTVA (SZL – 1)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji UN TOURISM – MST: Percepcija o negativnom i pozitivnom doprinosu turizma dobrobiti lokalnog stanovništva OECD: Indeks boljeg života
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom

	Povezanost sa SDG	Cilj 8 – Uključiv i održiv gospodarski rast, puna zaposlenost i dostojanstven rad za sve Cilj 9 – Prilagodljiva infrastruktura, uključiva i održiva industrijalizacija i inovativnost Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Cjelogodišnji i regionalno uravnoteženiji turizam Posebni cilj: Razvoj vremenski i prostorno ravnomjernije raspoređenog turističkog prometa
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji pozitivno percipiraju utjecaj turizma na kvalitetu života u destinaciji u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis	U turistički razvijenim destinacijama turizam je važan faktor u kvaliteti života lokalnog stanovništva. Održivim upravljanjem učincima turizma, koji se između ostalog mogu ogledati u ekonomskim, društvenim, okolišnim i infrastrukturnim promjenama, moguće je održati i unaprijediti kvalitetu života uslijed intenzivnog turističkog razvoja. Bolja percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji može doprinijeti i većoj podršci turističkom razvoju, dok pogoršanje percepcije signalizira potrebu pravodobnih prilagodbi u upravljanju turističkim razvojem kako bi se osigurala njegova održivost.
	Podpokazatelj i	<ul style="list-style-type: none"> – Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio lokalnih stanovnika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Zadovoljstvo životom u destinaciji u sezoni – Zadovoljstvo životom u destinaciji u vansezonskom razdoblju
Podaci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Zadovoljstvo životom u destinaciji
	Mjerna jedinica	1. Udio (%) ispitanika s pozitivnom percepcijom utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji 2. Udio (%) ispitanika koji su zadovoljni životom u destinaciji
	Izvor podataka/pot encijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem

	Periodičnost prikupljanja podataka	1. Svake četiri godine 2. Dva puta u jednoj godini (u sezoni i izvan visoke sezone), svake dvije godine			
Metodologija izračuna pokazatelja		Percepcija utjecaja turizma na kvalitetu života u destinaciji procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 68% smatra da turizam pomaže u unapređenju kvalitete života 2. 62% zadovoljno životom u Vukovaru (ocjena 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO STANOVNIKA KOJI IMAJU POZITIVNO ODNOSNO NEGATIVNO MIŠLJENJE O UTJECAJU TURIZMA NA IDENTITET MJESTA (SZL-3)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	ETIS: Pokazatelj C.5.1. Postotak stanovnika koji su zadovoljni utjecajem turizma na identitet odredišta UN TOURISM – MST: Percepcija učinaka turizma na kulturni identitet
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Turizam uz očuvan okoliš, prostor i klimu Posebni cilj: 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor; 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta u ukupnom broju stalnih stanovnika
	Opis i svrha	Percepcija učinaka turizma i stavovi koje lokalna zajednica ima prema turističkom razvoju usko su povezani s percepcijom identiteta mjesta. Promjene uslijed intenzivnog turističkog razvoja mogu uzrokovati gubitak autentičnosti mjesta i narušiti njegov kulturni identitet. Degradacija identiteta mjesta pridonosi

		negativnim reakcijama prema turistima i može smanjiti zadovoljstvo životom u mjestu. Identitet mjesta ujedno je i bitan faktor u privlačenju posjetitelja, koji sve češće traže autentično iskustvo i doživljaj lokalne kulture. S druge strane, interakcija s posjetiteljima može imati i pozitivan učinak na identitet mjesta, jačanjem društvene identifikacije kroz veću percepciju posebnosti unutar lokalne zajednice ili povećanu svijest o baštini.			
	Podpokazatelji	<ul style="list-style-type: none"> – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta prema socio-demografskim pokazateljima 			
Podaci	Naziv podataka	1. Percepcija utjecaja turizma na autentičnost mjesta 2. Percepcija utjecaja turizma na očuvanje tradicije, običaja i kulture			
	Mjerna jedinica	1. i 2. Udio ispitanika			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	1. i 2. Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	1. i 2. Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	1. i 2. Jednom godišnje			
Metodologija izračuna pokazatelja		Udio stanovnika koji imaju pozitivno odnosno negativno mišljenje o utjecaju turizma na identitet mjesta procjenjuje se pitanjima koja su definirana smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
1. 73% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na autentičnost destinacije (ocjena 4 i 5 na skali 1-5) 2. 83% smatra da turizam ima pozitivan utjecaj na očuvanje tradicije, običaja i kulture (ocjena 4 i 5 na skali 1-5)					

POKAZATELJ (KOD POKAZATELJA)	UDIO STANOVNIKA POD UMJERENIM ILI VISOKIM STRESOM OD TURIZMA (SZL – 4)	
Povezanost pokazatelja sa sustavima	Povezanost pokazatelja s međunarodnim sustavima	Znanstvena istraživanja: Jordan, E. J., Spencer, D. M., & Prayag. G. (2019). Tourism impacts, emotions and stress. <i>Annals of Tourism Research</i> , 75, 213-226. Gossling, S., McCabe, S., & Chen N. C. (2020). A socio-psychological conceptualisation of overtourism. <i>Annals of Tourism Research</i> , 84, 102976.
	Povezanost sa Zakonom o turizmu	Članak 14. stavak 2. Zakona o turizmu – zadovoljstvo lokalnog stanovništva turizmom
	Povezanost sa SDG	Cilj 11 – Održivi gradovi i zajednice
	Povezanost sa Strategijom i Nacionalnim planom	Strateški cilj: Otporan turizam; Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma Poseban cilj: 9. Uspostavljanje učinkovitog okvira za upravljanje razvojem održivog turizma; 3. Smanjenje negativnog utjecaja turizma na sastavnice okoliša, prirodu i prostor
Obilježja pokazatelja	Definicija	Pokazatelj predstavlja procjenu udjela (%) stalnih stanovnika koji su pod umjerenim ili visokim stresom od turizma u ukupnom broju stalnih stanovnika u destinaciji
	Opis i svrha	Emocije i stres važni su elementi psihološkog blagostanja pojedinca pa time utječu i na kvalitetu života. Turizam može imati značajan utjecaj na emocije i stres koje doživljavaju lokalni stanovnici. Praćenje psiholoških ishoda turističkog razvoja bitan je element održivog upravljanja destinacijom, posebice u kontekstu prekomjernog turizma. Ignoriranje stresa kojeg turizam izaziva kod lokalnog stanovništva može smanjiti podršku turističkom razvoju u dugom roku i uzrokovati negativne posljedice po ljudsko zdravlje.
	Podpokazatelji	– Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma kod onih koji ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma kod onih koji ne ostvaruju koristi od turizma – Udio (%) stanovnika pod umjerenim ili visokim stresom od turizma prema socio-demografskim pokazateljima spol, dob, udaljenost prebivališta pojedinca od glavnih turističkih zona/atrakcija, uključenost u turističko gospodarstvo
Podaci	Naziv podataka	Percepcija stresa uzrokovano turizmom

	Mjerna jedinica	Udio (%) ispitanika pod visokom/umjerenom/niskom razinom stresa od turizma			
	Izvor podataka/potencijalni izvor	Anketa lokalnog stanovništva			
	Dostupnost podataka i podatkovni jaz	Podatak nije dostupan, nužno je prikupljanje podataka primarnim istraživanjem			
	Periodičnost prikupljanja podataka	Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine – tijekom turističke sezone (u kolovozu ili rujnu)			
Metodologija izračuna pokazatelja		Procjena utjecaja turizma na razinu stresa kod lokalnog stanovništva provodi se pomoću standardiziranog upitnika subjektivne percepcije stresa (eng. Perceived Stress Scale, PSS) prilagođenog ispitivanju utjecaja turizma definiranim u smjernicama za provođenje primarnih istraživanja.			
Učestalost mjerenja		Svake dvije godine za ITR I i II, za ITR III i IV svake četiri godine			
Ograničenja pokazatelja i perspektive		Nužna je provedba primarnog istraživanja – poskupljuje i produžuje proces.			
2025. (početna vrijednost)		2029.	2033.	2037.	2041.
93 % nije osjećalo stres uzrokovan turizmom (ocjena 0 i 1 na skali 0-4)					

4. Razvojni smjer s mjerama i aktivnostima

4.1. SWOT analiza

S ciljem sveobuhvatnog sagledavanja stadija razvoja te tržišnih okolnosti razvoja turizma u destinaciji Vukovar, napravljena je SWOT analiza. Ona pobliže analizira interne prednosti i nedostatke, kao i tržišne prijetnje i prilike za razvoj turizma u destinaciji. Kroz analizu su identificiran ključni elementi koji mogu poslužiti kao osnova za usmjeravanje daljnjeg razvoja, te specificiranje razvojnih projekata u svrhu daljnjeg tržišno i resursno osnovanog razvoja turizma.

SWOT analiza podijeljena je na unutarnje i vanjske faktore koji su sagledani kroz četiri ključna promatrana obilježja:

1. Resursi i atrakcije
2. Ljudski potencijali
3. Infrastruktura te
4. Upravljanje i marketing.

Prednosti i nedostaci

U ovom poglavlju analiziraju se unutarnji čimbenici koji oblikuju konkurentnost destinacije - njezine prednosti, ali i ograničenja koja usporavaju razvoj turizma. Fokus je stavljen na postojeće resurse, ljudske kapacitete, infrastrukturu te upravljanje i promociju. Ključna tržišna privlačnost destinacije temelji se na iznimno bogatoj kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini, s naglaskom na snažnu ostavštinu Domovinskog rata, značajna arheološka nalazišta (Vučedol) i neposrednu blizinu rijeke Dunav. Grad raspolaže suvremenom interpretacijom ključnih lokaliteta poput Memorijalnog centra Domovinskog rata Vukovar i Muzeja vučedolske kulture, čime se stvara čvrsta osnova za razvoj kulturnog i memorijalnog turizma.

Međutim, usprkos resursnoj osnovi, razvoj novih turističkih proizvoda je spor, a značajan dio potencijala, poput rodne kuće Lavoslava Ružičke ili riječnih cruising mogućnosti, još uvijek nije adekvatno iskorišten. Turistička ponuda u velikoj se mjeri oslanja na sezonske manifestacije i jednodnevne posjete, dok nedostaje diverzifikacija proizvoda i ponuda za višednevne boravke. Unatoč povratku mladih obitelji i interesu javnog sektora za razvoj turizma, nedostatak obrazovanih kadrova i slaba poduzetnička aktivacija u privatnom sektoru ostaju ozbiljna ograničenja. Turistička infrastruktura, iako obnovljena kroz javna ulaganja, još uvijek je nedostatna u pogledu smještajnih kapaciteta viših kategorija i kvalitetne ugostiteljske ponude.

Iako destinacija ima potencijal za pozicioniranje kao mjesto visoke emotivne vrijednosti i autentičnih doživljaja, ona još uvijek nije jasno tržišno profilirana, a ograničena ulaganja u razvoj identiteta i promociju smanjuju njezinu prepoznatljivost na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

SWOT analiza - prednosti i nedostaci, destinacija Vukovar

PROMATRANA OBILJEŽJA	INTERNI DESTINACIJSKI FAKTORI	
	PREDNOSTI	NEDOSTACI
RESURSI I ATRAKCIJE	<ul style="list-style-type: none"> • Snažna ostavština Domovinskog rata - Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991. I dr. • Bogata kulturna i povijesna baština - dvorac Eltz • Postojanje suvremene i turistički atraktivne interpretacije povijesne i kulturne baštine (Muzej vučedolske kulture, Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991., Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sezonalnost glavnih resursa i atrakcija - Dan sjećanja na žrtvu Vukovara, riječni cruising, školski izleti • Neiskorištenost trenutnih turističkih proizvoda - rodna kuća nobelovca Lavoslava Ružičke • Manjak novih turističkih proizvoda • Nedostatak dodatne ponude za turiste
LJUDSKI POTENCIJALI	<ul style="list-style-type: none"> • Povratak i naseljavanje mladih obitelji • Interes za razvoj turizma - turistička zajednica, grad, pružatelji usluga u turizmu iz javnog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba naseljenost u destinaciji • Nedostatan broj educiranih djelatnika u turizmu • Manjak malih poduzetnika koji bi iznijeli turističku ponudu

INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Postojeća turistička infrastruktura, muzeji, biciklističke staze, itd. • Proširenje riječnog pristaništa • Geografska pozicija 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljan broj kvalitetnih smještajnih objekata - hoteli • Nekonkurentna ugostiteljska ponuda, nedostatak interpretacije lokalne eno-gastro kulture • Nedostatak investicija u razvoj kvalitetne turističke suprastrukture
UPRAVLJANJE I MARKETING	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja s lokalnim turističkim zajednicama u destinaciji te županijskom turističkom zajednicom • Objedinjavanje turističke ponude destinacije 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno komunicirana tržišna vrijednost turizma • Ograničeni resursi za upravljanje i marketing (znanje i budžet)

Izvor: Podaci prikupljeni desk analizom i terenskim obilaskom u destinaciji u studenom 2024., obrada autora.

Prilike i prijetnje

U nastavku se razmatraju vanjski čimbenici koji utječu na razvoj destinacije – prvenstveno prilike koje proizlaze iz tržišnih trendova i strateškog okruženja, kao i prijetnje koje mogu ograničiti ili usporiti njezin rast.

Grad Vukovar nalazi se u okruženju koje pruža niz razvojnih prilika, osobito kroz rastući interes za kulturno-povijesne sadržaje, tematizirane ture i autentične doživljaje vezane uz povijesne događaje. Povećanje broja riječnih kruzera i rastuća vidljivost kroz međunarodne manifestacije poput Vukovar Film Festivala otvaraju dodatne mogućnosti za pozicioniranje destinacije na europskoj karti kulturnog turizma. Dodatne prilike pruža strateški nacionalni fokus na razvoj kontinentalnog turizma, kao i mogućnosti financiranja iz europskih i nacionalnih izvora za projekte u nerazvijenim područjima. Aktivacija dvorca Eltz, proširenje riječnog pristaništa i razvoj adrenalinskog turizma u šumi Adica također predstavljaju važne pravce diversifikacije ponude.

Međutim, Vukovar se istovremeno suočava s nizom prijetnji koje mogu usporiti ili ograničiti njegov razvoj. Ovisnost o javnom financiranju, nizak interes privatnog sektora za ulaganja u turizam, negativni demografski

trendovi te sličnost ponude sa susjednim destinacijama na Dunavu predstavljaju ozbiljne izazove. Niska potražnja izvan glavnih razdoblja interesa (primarno Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje) dodatno naglašava potrebu za razvojem cjelogodišnje i tematski raznolike ponude.

SWOT analiza - prilike i prijetnje, destinacija Vukovar

PROMATRANA OBILJEŽJA	TRŽIŠNI FAKTORI	
	PRILIKE	PRIJETNJE
RESURSI I ATRAKCIJE	<ul style="list-style-type: none"> • Komercijalna aktivacija dvorca Eltz • Unaprjeđenje ponude u sklopu riječnih cruising tura i veći broj cruising turista • Razvoj novih oblika turizma - adrenalinski park u šumi Adica 	<ul style="list-style-type: none"> • Manjak interesa za turističke proizvode koji nisu vezani uz ostavštinu Domovinskog rata • Sličnost turističkih proizvoda sa susjednim destinacijama - riječni cruising
LJUDSKI POTENCIJALI	<ul style="list-style-type: none"> • Nacionalni programi za jačanje konkurentnosti ljudskih potencijala u turizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • Negativni demografski trendovi u RH
INFRASTRUKTURA	<ul style="list-style-type: none"> • Investicija u hotel visoke kategorije - bivši hotel Dunav • Investicija u proširenje riječnog pristaništa • Realizacija razvojnih projekata u destinaciji sukladno planu upravljanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Manjak nacionalnih sredstava za provedbu razvojnih destinacijskih projekata sukladno planu upravljanja
UPRAVLJANJE I MARKETING	<ul style="list-style-type: none"> • Visok udio turista koje karakterizira niska do srednja platežna moć • Mogućnost financiranja za nerazvijena područja • Strateški nacionalni fokus na razvoj kontinentalnog turizma 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska turistička potražnja izvan glavnih razdoblja interesa • Visoka ovisnost o javnim izvorima financiranja, uz nedovoljno privatnih investicija

Izvor: Podaci prikupljeni desk analizom i terenskim obilaskom u destinaciji u studenom 2024., obrada autora.

4.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

Razvoj turizma u gradu Vukovaru promatra se u kontekstu nacionalnih i županijskih strateških ciljeva te u skladu s lokalnim specifičnostima i razvojnim potencijalima. Sukladno Smjernicama za izradu planova upravljanja destinacijom, ovo poglavlje služi kao temelj za usklađivanje razvojnih aktivnosti s važećim strateškim dokumentima, s ciljem osiguravanja dugoročne održivosti, konkurentnosti i uravnoteženosti turističkog sektora.

Turizam u Vukovaru razvija se na presjeku kulturne baštine, memorijalnog turizma, riječnog potencijala i urbanog identiteta. Iako se razvoj odvija unutar šireg strateškog okvira Vukovarsko-srijemske županije, specifičnosti Vukovara zahtijevaju poseban fokus i prilagodbu smjernica kako bi se učinkovito adresirali lokalni izazovi i iskoristile prilike.

Vizija Republike Hrvatske

Poštujući prirodno i kulturno naslijeđe i jedinstveni identitet svih regija, stvorit ćemo održiv cjelogodišnji turizam poželjan za investicije, rad i život, koji doprinosi skladnom gospodarskom razvoju Hrvatske.

Izvor: Strategija razvoja održivog turizma do 2030. godine, (Narodne novine 2/2023)

Vizija Vukovarsko-srijemske županije

Vukovarsko-srijemska županija je atraktivna i prepoznatljiva turistička destinacija koja kroz održivo upravljanje resursima, razvoj konkurentnih i autentičnih proizvoda te integraciju kulturne i prirodne baštine, ostvaruje turizam visoke dodane vrijednosti.

Izvor: Plan razvoja Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine

Vizija grada Vukovara

Grad Vukovar će postati konkurentna i prepoznatljiva destinacija kulturnog i memorijalnog turizma, razvijenog na temeljima autentičnosti, dostupnosti i

integracije prirodne i kulturne baštine, s kvalitetnom infrastrukturom i turističkom ponudom koja potiče ostanak, dolazak i investicije.

Izvor: *Strateške smjernice razvoja turizma Grada Vukovara 2016. - 2020. (produžene do 2026.)*

U skladu sa Smjernicama za izradu plana upravljanja destinacijom (Ministarstvo turizma i sporta), Revizijom Strateških smjernica razvoja turizma Vukovara te analizom stanja turizma za grad Vukovar iz 2024. godine, definiraju se sljedeća temeljna načela i ciljevi razvoja turizma. Ova načela i ciljevi predstavljaju operativni temelj za planiranje, provedbu i praćenje razvoja turizma, uzimajući u obzir gospodarske, društvene, kulturne i okolišne aspekte specifične za Vukovar.

Opća načela razvoja turizma:

- Održivo korištenje kulturne i prirodne baštine, s naglaskom na očuvanje identiteta, sjećanja i prirodnog krajolika
- Razvoj turizma kao integriranog dijela ukupnog društvenog, gospodarskog i memorijalnog razvoja destinacije
- Poticanje cjelogodišnje turističke aktivnosti, osobito kroz kulturni, memorijalni i riječni turizam te manifestacijske sadržaje
- Aktivno uključivanje lokalne zajednice i civilnog društva u oblikovanje i provedbu turističke ponude
- Turizam koji doprinosi kvaliteti života lokalnog stanovništva, jača socijalnu koheziju i otpornost zajednice
- Jačanje destinacijskog upravljanja kroz bolju koordinaciju institucija, turističkih zajednica i privatnog sektora.

Ciljevi razvoja turizma:

- Pozicionirati Vukovar kao prepoznatljivo središte memorijalnog, kulturnog i riječnog turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj
- Povećati vidljivost i atraktivnost destinacije korištenjem inovativnih digitalnih alata, storytelling pristupa i multimedijalne interpretacije kulturne baštine
- Ulagati u kvalitetnu i diferenciranu smještajnu, riječnu i javnu turističku infrastrukturu, s ciljem stvaranja "pametne", održive i pristupačne destinacije

- Jačati profil Vukovara kao destinacije kulturnog, riječnog, manifestacijskog i eno-gastronomskog turizma, uz daljnje razvijanje nišnih oblika turizma poput biciklističkog i aktivnog turizma
- Povećati udio višednevnih posjeta kroz strukturirane turističke proizvode i jačanje atraktivnosti ponude izvan glavnih manifestacijskih razdoblja
- Unaprijediti suradnju svih dionika u turizmu i razvijati sustave upravljanja temeljenog na podacima, pokazateljima održivosti i povratnim informacijama posjetitelja.

4.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Strateški pravac

Analiza tržišnih potencijala grada Vukovara upućuje na jasan strateški pravac razvoja turizma temeljen na valorizaciji memorijalne i kulturno-povijesne baštine, razvoju riječnog i kulturnog turizma te diversifikaciji turističke ponude kroz aktivne, eno-gastronomске i manifestacijske proizvode. Grad Vukovar, kao središnja točka memorijalnog i riječnog turizma u istočnoj Hrvatskoj, ima jedinstvenu poziciju za privlačenje domaćih i stranih posjetitelja koji traže autentične, edukativne i emocionalno snažne doživljaje.

Strateški pravac temelji se na pristupu održivog razvoja, jačanju identiteta destinacije, kvalitetnoj interpretaciji kulturne-povijesne i prirodne baštine te integraciji ponude uz rijeku Dunav i njezine obale, u skladu s vizijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine i lokalnim strateškim dokumentima.

Podloge za definiranje strateškog pravca:

- Nalazi analize stanja za grad Vukovar, koji potvrđuju snagu destinacije u domeni memorijalnog turizma, kulturne baštine, riječnog prometa i manifestacija (Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Muzej vučedolske kulture, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Vukovar Film Festival, riječni cruising turizam)
- Analiza resursne osnove specifične za grad Vukovar, uključujući kulturne resurse, prirodne resurse rijeke Dunav i biciklističkih ruta te razvijenu mrežu muzeja i memorijalnih centara

- Analiza strateške usklađenosti turističkih proizvoda u okviru Grada Vukovara s prioritetima Plana razvoja Vukovarsko-srijemske županije 2021.–2027., Strategije razvoja održivog turizma RH 2030. i Nacionalnog plana razvoja održivog turizma do 2027.
- Analiza stupnja razvijenosti i atraktivnosti turističkih proizvoda, s naglaskom na smještajne kapacitete, javnu i kulturnu infrastrukturu te riječnu i biciklističku povezanost.

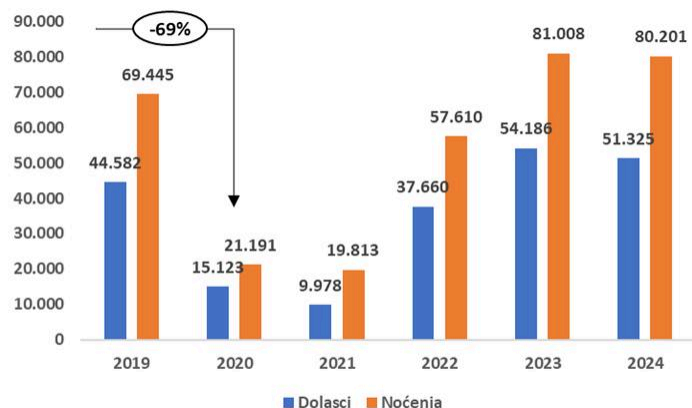
Strateški pravac razvoja turizma Grada Vukovara oslanja se na sljedeće prioritetne turističke proizvode, koji su ujedno definirani kao ključni u nacionalnim i županijskim strateškim dokumentima:

- Memorijalni turizam – s posebnim naglaskom na lokalitete i priče povezane s Domovinskim ratom
- Kulturni turizam – interpretacija vučedolske kulture, arheoloških nalazišta, barokne jezgre i kulturnih institucija
- Riječni turizam – valorizacija Dunava kroz kruzing, riječna pristaništa i aktivnosti na vodi
- Aktivni turizam – biciklističke rute, šetnice, sportski sadržaji uz Dunav
- Eno-gastronomski turizam – valorizacija lokalnih OPG-ova, tradicionalnih jela i vinskih cesta
- Manifestacijski turizam – razvoj i međunarodno pozicioniranje manifestacija poput Vukovar Film Festivala i ostalih kulturnih događanja.

Analitički uvid u tržišne potencijale i usmjerenja

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku navedenima u poglavlju *Analiza stanja*, grad Vukovar je u 2024. godini ostvario 51.325 dolazaka i 80.201 noćenje. Prosječno je riječ o 1,56 noćenja po dolasku. Podaci iz eVisitor sustava pokazuju da je u 2024. godini ostvareno 52.996 dolazaka i 86.794 noćenja, odnosno 1,64 noćenja po dolasku. Udjel domaćih gostiju iznosio je 78 %, dok su strani gosti ostvarili 22 % ukupnih noćenja. Unatoč dominaciji domaćih posjetitelja, bilježi se stabilan rast dolazaka stranih turista, osobito s tržišta Njemačke, Slovenije, Australije i Sjedinjenih Američkih Država.

Dolasci i noćenja u gradu Vukovaru, 2019. - 2024.



Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora.

Sezonska potražnja u Vukovaru nije izražena kao u obalnim destinacijama Republike Hrvatske. Najveći broj dolazaka i noćenja bilježi se u proljetnim i jesenskim mjesecima, dok su ljetni mjeseci relativno mirniji. Posebno snažan turistički promet ostvaruje se u razdoblju obilježavanja važnih datuma vezanih uz Domovinski rat, dok strani turisti dolaze u značajnijem broju tijekom krizing sezone na Dunavu, od ožujka do prosinca.

Ova relativna ravnomjernost potražnje tijekom godine, u kombinaciji s bogatom kulturno-memorijalnom ponudom i riječnim turizmom, predstavlja snažan temelj za daljnji razvoj cjelogodišnje turističke ponude. Dodatno, visoka posjećenost kulturnih atrakcija – primjerice Vukovarskog vodotoranja koji je u 2024. godini zabilježio više od 118.800 posjetitelja – ukazuje na snažan potencijal za povećanje produljenih boravaka i konverziju jednodnevnih posjetitelja u višednevne goste.

U dokumentu su prepoznati sljedeći ključni tržišni trendovi i potencijali:

- Porast interesa za kulturno-memorijalne sadržaje, s dominantnom ulogom destinacija kao što su Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar i Muzej vučedolske kulture
- Rast riječnog turizma, uz rekordna pristajanja kruzera i preko 50.000 riječnih putnika u 2024. godini, s dominantnim tržištima SAD-a, Njemačke i Velike Britanije

- Potražnja za aktivnim i rekreativnim sadržajima, osobito biciklističkim rutama (EuroVelo 6 – Dunavska ruta, ruta Put vinograda) i šetnicama uz Dunav
- Jačanje lokalne ponude i uključivanje zajednice, kroz OPG-ove, lokalne manifestacije, suvenirnice i udruge koje jačaju autentičnost doživljaja
- Sve veći značaj digitalne prezentacije i potrebe za razvojem sustavne online promocije i interpretacijskih alata, kako bi se ojačala međunarodna vidljivost i potaknula diverzifikacija tržišnih segmenata.

Pozicioniranje destinacije u kontekstu tržišnih prilika i identiteta

Grad Vukovar se pozicionira kao destinacija snažnog identiteta, utemeljenog na bogatoj kulturno-memorijalnoj baštini, međunarodno prepoznatim arheološkim lokalitetima i razvoju riječnog turizma na Dunavu. Memorijalna mjesta Domovinskog rata (Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara), arheološki lokalitet Vučedol i Muzej vučedolske kulture te riječni kruzning turizam čine temelj destinacijskog identiteta i diferencijacije na nacionalnom i međunarodnom tržištu.

Destinacijski identitet Vukovara dodatno jačaju:

- Autentična urbana jezgra s obnovljenim baroknim nasljeđem (dvorac Eltz, franjevački samostan, crkva sv. Filipa i Jakova)
- Direktna povezanost s rijekom Dunav kao ključnim prirodnim resursom i prostorom za razvoj riječnog turizma
- Razvoj međunarodno prepoznatog riječnog kruzning turizma, uz stabilan rast pristajanja kruzera i dolazaka posjetitelja.

Takva pozicija omogućuje povezivanje kulturnih, prirodnih i memorijalnih resursa u koherentne tematske proizvode, koji nadilaze administrativne granice i jačaju prepoznatljivost Vukovara unutar regionalnog i europskog turističkog prostora.

Prioritetni turistički proizvodi Grada Vukovara, u skladu s Revizijom strateških smjernica razvoja turizma, Planom razvoja VSŽ, Strategijom razvoja održivog turizma RH do 2030. i Strateške smjernice razvoja turizma u vremenu od 2016. do 2020. godine za grad Vukovar:

- Memorijalni turizam – interpretacija mjesta sjećanja na Domovinski rat (Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar)
- Turizam baštine – arheološka nalazišta (Vučedol), kulturne institucije (Muzej vučedolske kulture, Gradski muzej Vukovar), kultura života i rada
- Riječni kruzing turizam – valorizacija Dunava kroz razvoj pristaništa, vožnje brodovima, riječnog kruzinga i aktivnosti na vodi.

Turistički proizvodi sekundarnog značaja:

- Kulturni turizam – manifestacije i događanja, uključujući Vukovar Film Festival i druge kulturne programe
- Eno-gastronomski turizam – valorizacija lokalnih OPG-ova, tradicionalne gastronomije i vinskih cesta
- Sport i rekreacija – biciklizam (EuroVelo 6, Put vinograda), šetnje uz Dunav, kajaking i ribolov
- Vožnje rijekama – proširenje ponude za kraće ture, edukativne plovidbe i tematske vožnje Dunavom.

U SWOT analizi destinacije Vukovar prepoznati su sljedeći izazovi:

- Ograničeno strukturiranje novih turističkih proizvoda izvan memorijalne i kulturne domene
- Nedovoljna konverzija jednodnevnih posjetitelja u višednevne goste, usprkos visokoj posjećenosti memorijalnih mjesta
- Manjak smještajnih kapaciteta viših kategorija i nedovoljna ponuda u višem cjenovnom segmentu ugostiteljstva
- Potreba za snažnijom digitalizacijom ponude i unapređenjem suvremenih interpretacijskih alata.

Pozitivni trendovi i razvojni potencijali:

- Stalni rast riječnog kruzina turizma i priljev gostiju s međunarodnih tržišta visoke platežne moći
- Jačanje kulturne i manifestacijske ponude kroz razvoj postojećih i novih događanja
- Povećana ulaganja u obnovu kulturne baštine i javnu turističku infrastrukturu

- Rast svijesti o značaju digitalne promocije i interpretacije, uz mogućnosti korištenja EU fondova za daljnji razvoj.

Zaključno, digitalna tranzicija, jačanje riječnog turizma, ulaganja u smještajnu i kulturnu infrastrukturu te razvoj višednevnih autentičnih doživljaja predstavljaju ključne smjerove za pozicioniranje Grada Vukovara kao održive, emocionalno snažne i međunarodno prepoznate destinacije u kontinentalnom dijelu Hrvatske.

4. 3. 1. Prioritetna područja za razvoj

Ublažavanje sezonalnosti i produženje turističke potrošnje

Za razliku od većine obalnih destinacija u Republici Hrvatskoj, koje karakterizira izražena sezonalnost i koncentracija dolazaka u ljetnim mjesecima, grad Vukovar pokazuje ravnomjerniju raspodjelu turističke aktivnosti tijekom godine. Najveća potražnja ostvaruje se u proljetnim i jesenskim mjesecima, dok su ljetni mjeseci, inače vrhunac sezone na nacionalnoj razini, u Vukovaru manje aktivni.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku navedenima u poglavlju *Analiza stanja* ovoga dokumenta, grad Vukovar je u 2024. godini 51.325 dolazaka i 80.201 noćenje. Prosječno je riječ o 1,56 noćenja po dolasku. Podaci iz eVisitor sustava pokazuju da je u 2024. godini ostvareno 52.996 dolazaka i 86.794 noćenja, odnosno 1,64 noćenja po dolasku. Većinu noćenja (78 %) ostvaruju domaći gosti, dok strani gosti čine 22 %. Zabilježen je pozitivan trend rasta dolazaka iz Njemačke, SAD-a, Australije i Velike Britanije, posebice kroz riječna kruzing pristajanja, pokazuju podaci Lučke uprave Vukovar. Takav profil potražnje potvrđuje potencijal za razvoj cjelogodišnje turističke ponude, posebno kroz selektivne oblike turizma koji nisu vezani uz sezonske obrasce ponašanja posjetitelja, poput kulturnog, riječnog i memorijalnog turizma.

Ova usmjerenost u potpunosti je usklađena s načelima iz dokumenta *Smjernice i upute za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta, 2024.) i *Strategije razvoja održivog turizma RH do 2030.*, koji naglašavaju važnost oblikovanja autentičnih i tematski diferenciranih proizvoda temeljenih na lokalnim resursima i identitetu, s ciljem produženja turističke sezone i povećanja ukupne turističke potrošnje.

U kontekstu grada Vukovara, ključne pretpostavke za ublažavanje sezonalnosti uključuju:

- Razvoj kulturnog i memorijalnog turizma kroz jaču promociju postojećih atrakcija (Muzej vučedolske kulture, Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar, Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva) tijekom cijele godine
- Proširenje ponude riječnog turizma, kroz razvoj dodatnih sadržaja za goste s kruzera, tematske vožnje Dunavom i kraće obilaske tijekom predsezone i posezone
- Jačanje manifestacijske ponude, uključujući internacionalizaciju događanja poput Vukovar Film Festivala, Vukovarskog lutkarskog proljeća i Međunarodnog dana Dunava
- Razvoj aktivnog i rekreativnog turizma, kroz biciklističke rute (EuroVelo 6, Put vinograda), šetnice uz Dunav, te rekreativne zone na rijeci i njezinim obalama.

Osim razvoja novih sadržaja, izuzetno je važno ulagati u digitalnu interpretaciju i promociju resursa, kako bi se postojeće atrakcije približile širem spektru posjetitelja. Digitalna prezentacija baštine, interpretacijski centri, mobilne aplikacije i virtualne ture mogu omogućiti personalizirano i dostupno iskustvo posjetiteljima tijekom cijele godine, bez dodatnog fizičkog opterećenja destinacije. To je ujedno jedan od ključnih ciljeva Strategije razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030., koji promovira autentične, održive i lokalno utemeljene turističke proizvode kao temelj cjelogodišnjeg turističkog razvoja.

Usklađivanje opsega turističkog prometa s vrijednosnim učinkom

Turistički promet u Gradu Vukovaru pokazuje stabilne trendove i predstavlja čvrstu osnovu za daljnje povećanje ekonomske vrijednosti turizma. Prema podacima iz Analize stanja, u 2024. godini u Vukovaru je ostvareno 51.325 dolazaka i 80.201 noćenje, uz prosječno 1,56 noćenja po dolasku.

Većinu noćenja ostvaruju domaći gosti (78 %), dok strani gosti ostvaruju 22 %, uz zabilježen rast posjeta gostiju s međunarodnih tržišta, osobito kroz riječni kruzring (SAD, Njemačka, Australija, Velika Britanija). Iako broj noćenja po postelji u Vukovaru (86 noćenja po postelji) premašuje državni prosjek (80

noćenja po postelji), analiza pokazuje da postoji prostor za daljnje povećanje vrijednosti turističke potrošnje kroz podizanje kvalitete ponude i razvoj višednevnih iskustava.

U skladu s time, stvaranje većeg ekonomskog učinka uz kontrolirani rast volumena moguće je kroz:

- Razvoj turističkih proizvoda s višom dodanom vrijednošću, osobito kroz kulturni i memorijalni turizam, interpretacijske centre, tematske rute i manifestacije međunarodnog doseg (npr. Vukovar Film Festival)
- Jačanje kapaciteta viših kategorija smještaja, posebno kroz ulaganja u boutique hotele, tematske apartmane, pansione uz rijeku i smještaj u sklopu kulturne i prirodne baštine
- Unaprjeđenje turističke infrastrukture i uslužnosti, kroz razvoj novih informacijskih točaka, digitalnih interpretacijskih alata i standardizaciju usluge u segmentu smještaja, ugostiteljstva i vođenja tura.

Trenutno ne postoje javno dostupni podaci Satelitskog računa turizma (TSA) specifični za grad Vukovar. Međutim, Republika Hrvatska razvija Sustav satelitskih računa održivog turizma (TSSA), projekt koji se provodi u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.–2026., u suradnji s Institutom za turizam. Očekuje se da će do 2026. godine TSSA omogućiti izračun ekonomskih, društvenih i okolišnih učinaka turizma i na razini županija, uključujući Vukovar (Sustav satelitskih računa održivog turizma RH, iztzc.hr).

Do tada, procjena vrijednosnog učinka turizma u Vukovaru temelji se na dostupnim kvantitativnim pokazateljima: broju noćenja, prosječnoj duljini boravka, strukturi gostiju prema porijeklu, kvaliteti i raznolikosti smještajne i doživljajne ponude. Naglasak je stavljen na povećanje prosječne potrošnje po posjetitelju, ne samo kroz povećanje volumena, već kroz rast kvalitete, diferencijacije i ukupne vrijednosti turističkog iskustva.

Ovakav pristup je potpuno usklađen sa *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.* i *Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta, 2024.), koji ističu važnost učinkovitog upravljanja turizmom, povećanja dodane vrijednosti i dugoročne održivosti destinacije.

Podizanje standarda smještaja i razine usluznosti

Prema analizi stanja, grad Vukovar raspolaže s 351 smještajnom jedinicom i 1.050 stalnih postelja. Struktura smještaja jasno ukazuje na dominaciju privatnog smještaja i kapaciteta niže kategorizacije, pri čemu ponuda hotela i hostela ostaje ograničena, s izuzetkom nekoliko kvalitetnijih objekata (npr. hotel Lav, Domestic House Lola). Kvalitativno gledano, većina postojećih kapaciteta ne pruža dodatnu vrijednost kroz inovativne sadržaje, visoke standarde usluge ili prilagodbu zahtjevnijim tržišnim segmentima.

Otpriblike 30 % smještajnih postelja nalazi se u hotelskim kapacitetima i hostelima, dok preostalih 70 % čini privatni smještaj, kuće za odmor i sobe za najam. Premda se bilježe pozitivni pomaci u segmentu privatnog smještaja s elementima više kvalitete (npr. bazeni, wellness sadržaji, suvremeno uređeni apartmani), cjelokupna ponuda još uvijek pretežno ostaje u osnovnom i funkcionalnom okviru, ne zadovoljavajući u cijelosti potrebe gostiju višeg dohodovnog segmenta. Takav profil ponude ukazuje na ograničenu mogućnost generiranja veće prosječne turističke potrošnje i kraći prosječni boravak gostiju, što dodatno naglašava potrebu za usmjerenim unapređenjem standarda smještaja i ukupnog doživljaja destinacije.

U cilju transformacije Vukovara u konkurentnu, održivu i cjelogodišnju turističku destinaciju, potrebno je poduzeti sljedeće strateške smjerove:

- Poticati ulaganja u objekte višeg standarda, s posebnim naglaskom na održivi dizajn, energetska učinkovitost, uvođenje wellness sadržaja, kongresnih kapaciteta i interpretacijskih prostora koji će obogatiti boravak i omogućiti diverzifikaciju turističkih proizvoda
- Proširiti smještajne kapacitete usmjerene na posebne oblike turizma, osobito na memorijalni, kulturni i riječni turizam, za koje Vukovar ima potvrđene resurse i rastuću potražnju
- Povećati profesionalizaciju uslužnog sektora kroz razvoj ciljanih edukacijskih programa, certificiranja pružatelja usluga, te jačanje mreže suradnje između privatnog sektora i javnih institucija
- Digitalizirati i standardizirati turističke usluge, uključujući obaveznu prisutnost na nacionalnim i međunarodnim online platformama za rezervaciju, razvoj centraliziranih prikaza dostupnih kapaciteta te

uvođenje digitalnih alata za upravljanje iskustvom posjetitelja i praćenje zadovoljstva.

Podizanje razine uslužnosti u destinaciji podrazumijeva i:

- Sustavno obrazovanje kadrova u svim aspektima turizma i ugostiteljstva, uključujući unapređenje znanja u komunikaciji s gostima, prezentaciji kulturne baštine, gastronomiji, vođenju tura i korištenju suvremenih marketinških alata.
- Unapređenje dodatnih sadržaja u objektima kroz uvođenje novih atrakcija, wellness prostora, interpretacijskih centara i doživljajnih zona koje povećavaju duljinu boravka i potrošnju gostiju.
- Razvoj suvremenih rezervacijskih i komunikacijskih sustava, osobito za male i srednje pružatelje usluga, s ciljem povećanja dostupnosti ponude, njezine vidljivosti i pristupačnosti na tržištu.

Prema *Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, unaprjeđenje kvalitete smještajne i uslužne ponude, posebno na kontinentu, predstavlja ključan preduvjet za ravnomjerniji regionalni razvoj, jačanje prosječne potrošnje po gostu, povećanje konkurentnosti destinacije i povećanje razine zadovoljstva i lojalnosti posjetitelja. Smjernice Ministarstva turizma i sporta dodatno ističu važnost podizanja standarda u cilju pozicioniranja kontinentalnih destinacija poput Vukovara kao konkurentnih i prepoznatljivih odredišta na nacionalnom i međunarodnom tržištu.

U tom kontekstu, grad Vukovar ima snažnu razvojnu podlogu i realne pretpostavke za podizanje standarda smještaja i uslužnosti: od iznimne lokacije na Dunavu, bogatog povijesnog i kulturnog naslijeđa, međunarodno prepoznatih muzeja i memorijalnih lokacija, do rastuće baze gostiju kroz riječni kruzinq. Cilj je stvoriti integrirani sustav vrijednosti u turizmu – od kvalitete smještaja i gastronomske ponude do digitalne prisutnosti i emocionalnog povezivanja s posjetiteljima.

Jačanje organizacijskih kapaciteta i inovacija turističke ponude

U okviru unaprjeđenja organizacijskih kapaciteta, Turistička zajednica grada Vukovara jedna je od turističkih zajednica na području Vukovarsko-srijemske županije koja je, sukladno odredbama članka 23. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), odlučila

pristupiti modelu udruživanja s drugim turističkim zajednicama radi jačanja destinacijskog upravljanja i racionalizacije poslovanja pri samoj izradi plana upravljanja destinacijom.

Ova odluka omogućila je Turističkoj zajednici grada Vukovara da kroz suradnju s Turističkom zajednicom Vukovarsko-srijemske županije i drugim udruženim turističkim zajednicama ostvari efikasniju raspodjelu resursa, zajednički razvoj promotivnih kampanja te strateško planiranje na višoj, koordiniranoj razini. Time Vukovar već sada operacionalizira pristup predviđen Smjernicama i uputama za izradu plana upravljanja destinacijom (Ministarstvo turizma i sporta, 2024.), koji zahtijeva funkcionalno povezivanje destinacija koje dijele resurse, tržišta i izazove. Udruživanje doprinosi jačanju kapaciteta za planiranje, promociju i upravljanje destinacijom na način koji je učinkovitiji, održiviji i dugoročno usmjeren na postizanje veće tržišne prepoznatljivosti, posebice u segmentu memorijalnog turizma, kulturnog turizma i riječne turističke ponude, koji su identificirani kao strateški prioriteti za Vukovar.

U području inovacija turističke ponude, razvojni pravci u Vukovaru definirani su u skladu sa *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.* (poglavlje 2.3.), *Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027.* (cilj C4, mjere C4.1 i C4.3), analizom stanja iz ovoga dokumenta te revizijom strateškog dokumenta *Grad Vukovar: Strateške smjernice razvoja turizma 2016.–2020.* Poseban naglasak stavljen je na važnost digitalizacije, pričanja priča (storytelling), uspostave tematskih ruta te aktivnog uključivanja lokalne zajednice u oblikovanje ponude, u skladu s aktualnim tržišnim trendovima i očekivanjima suvremenih posjetitelja.

Slijedom toga, definiraju se sljedeće ključne smjernice inovacija u turističkoj ponudi Vukovara:

- Dodatni razvoj digitalne interpretacije kulturne baštine, uključujući primjenu storytelling pristupa, multimedijalnih vodiča i virtualnih tura u muzejskim prostorima (npr. virtualne šetnje u Franjevačkom muzeju Vukovar i Gradskom muzeju Vukovar, 360° šetnja koja obuhvaća sve virtualne šetnje, a koju je napravio TZ grada Vukovara), na arheološkim lokalitetima (Muzej vučedolske kulture, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva)

te na šetnicama uz Dunav i u okviru budućeg Interpretacijskog centra u Grand hotelu.

- Uspostava tematskih ruta koje integriraju kulturne, prirodne i memorijalne točke interesa – kao što su pješačko-biciklističke staze, pothodnici povezani s muzejskim sadržajima (npr. „Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991.”), te memorijalne manifestacije i kulturni festivali (Svi zaJedno hrvatsko naj, Vukovar film festival) – u cjelovite doživljaje destinacije.
- Uvođenje suvremenih digitalnih kanala distribucije turističke ponude, s naglaskom na mobilne aplikacije, digitalno vođenje posjetitelja i online integraciju lokalnih usluga (npr. kroz sustav vođenja i parkiranja turističkih autobusa).
- Razvoj sportsko-rekreativne infrastrukture kao podrške aktivnom turizmu i zadržavanju posjetitelja, kroz projekte poput pump track poligona, vanjskih padel terena, unaprjeđenja teretane i sportskih dvorana.
- Jačanje kapaciteta dionika destinacije kroz edukaciju i certifikaciju u području interpretacije kulturnih sadržaja, održavanja manifestacija i integracije lokalne zajednice u turističku promociju.

Implementacijom ovih mjera grad Vukovar jača svoju konkurentnost i vidljivost na nacionalnom i međunarodnom turističkom tržištu, podiže kvalitetu doživljaja za posjetitelje, potiče produljenje vremena boravka i povećanje prosječne potrošnje te aktivno smanjuje sezonsku ovisnost kroz diverzifikaciju turističke ponude.

Time se turizam u Vukovaru pozicionira kao instrument društvene revitalizacije, gospodarskog razvoja i očuvanja kulturne i prirodne baštine, u potpunosti u skladu sa Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine.

4.4. Identificiranje ciljeva

Ciljevi razvoja turizma u gradu Vukovaru definirani su kroz usklađenje s ključnim nacionalnim i lokalnim strateškim dokumentima, posebno *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, *Nacionalnim planom razvoja održivog turizma do 2027.*, *Planom razvoja*

Vukovarsko-srijemske županije za razdoblje 2021.–2027. te Revizijom dokumenta *Grad Vukovar: Strateške smjernice razvoja turizma u vremenu od 2016. do 2020. godine*.

Prioritetni turistički proizvodi, destinacija Vukovar

Područje	RH	VSŽ	Vukovar
<i>Strateški dokument/ turistički proizvod</i>	Strategija održivog turizma RH do 2030. i Nacionalni plan održivog turizma do 2027.	Plan Razvoja VSŽ 2021.-2027.	Revizija dokumenta Grad Vukovar: Strateške smjernice razvoja turizma u vremenu od 2016. do 2020. godine
Kulturni turizam	DA	DA	DA
Aktivni turizam	DA	DA	DA
Eno-gastronomski turizam	DA	DA	DA
Zdravstveni turizam	DA	NE	NE
Sportski turizam	DA	NE	NE
Agroturizam	DA	DA	NE
Gradski turizam	DA	NE	NE
Turizam na rijekama i jezerima	DA	DA	DA
Lovni turizam	DA	NE	DA
Poslovni turizam (MICE)	DA	NE	NE
	Prioritet na temelju strateškog dokumenta		
	Potencijal kroz resursnu osnovu		

Prema lokalnim strateškim dokumentima, definirani su sljedeći prioritetni ciljevi razvoja turizma u Vukovaru:

- Povećanje prihoda od turizma kroz jačanje kvalitete, inovacija i produljenje boravka
- Unaprjeđenje sustava tržišne komunikacije i promocije grada kao destinacije
- Unaprjeđenje sustava upravljanja turističkim razvojem uz jače uključivanje privatnog sektora i destinacijskog menadžmenta
- Nastavak turistifikacije arheološkog lokaliteta Vučedol i jačanje njegove tržišne vidljivosti
- Osvježavanje i diversifikacija smještajne ponude, uz jačanje kvalitete

- Razvoj novih tematiziranih izvansmještajnih sadržaja unutar stare barokne jezgre (ugostiteljstvo, trgovina, obrti)
- Podizanje kvalitete ljudskog kapitala u turizmu, kako u privatnom, tako i u javnom sektoru.

Kao temeljne razvojne poluge za ostvarenje ovih ciljeva prepoznati su:

- Jačanje memorijalnog turizma temeljenog na autentičnim lokalitetima Domovinskog rata (Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Spomen dom hrvatskih branitelja)
- Razvoj turizma baštine i kulturnog turizma, uz snažno valoriziranje vučedolske kulture, arheoloških nalazišta i povijesne baštine (dvorac Eltz, barokna jezgra)
- Razvoj riječnog krizing turizma i prateće infrastrukture na Dunavu
- Širenje turističke ponude na temelju eno-gastronomskih, sportskih i rekreativnih aktivnosti (vožnje biciklističkim rutama, šetnice, kajak, ribolov).

Ciljevi grada Vukovara u području turizma potpuno su usklađeni s nacionalnim razvojnim prioritetima, osobito u kontekstu ravnomjernijeg prostornog i vremenskog razvoja turizma. Kako se ističe u Strategiji razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030., posebna se pažnja usmjerava na jačanje kontinentalnog turizma kroz razvoj kulturnih, prirodnih i eno-gastronomskih proizvoda, upravo onih koji čine temelje budućeg pozicioniranja Vukovara.

Vukovar kroz svoju sve veću međunarodnu prepoznatljivost, osobito kroz riječni krizing i kulturne resurse, ima potencijal za dugoročno pozicioniranje kao cjelogodišnja destinacija koja nudi autentična, edukativna i emocionalna iskustva. Strateški razvoj u tom smjeru uključuje integraciju kulturne, prirodne i turističke ponude, jačanje kvalitete smještaja i usluge, širenje turističkih ruta te jaču promociju na nacionalnim i međunarodnim tržištima.

4.5. Mjere i aktivnosti

U cilju operativne razrade strateških ciljeva definiranih u prethodnom poglavlju, Plan upravljanja destinacijom grada Vukovara koristi isti

strukturirani okvir mjera kao i Plan za Vukovarsko-srijemsku županiju. Na taj način osigurava se usklađenost strateških intervencija na lokalnoj i regionalnoj razini, kao i prepoznatljivost u komunikaciji prema nadležnim tijelima i izvorima financiranja.

Sljedećih sedam mjera iz županijskog okvira potvrđene su kao relevantne za grad Vukovar, prema klasifikaciji iz projektne tablice koja uključuje 21 identificiranih projekata².

Mjera 1: Razvoj kulturne infrastrukture i interpretacijskih centara

Cilj mjere je valorizacija kulturne baštine kroz razvoj interpretacijskih centara, muzeja i tematskih sadržaja.

Primjeri projekata:

- Interpretacijski centar u Grand hotelu
- Izgradnja znanstveno-istraživačkog centra Vučedol.

Mjera 2: Unaprjeđenje cikloturističke infrastrukture

Cikloturizam je identificiran kao važan element održivog i aktivnog turizma. Mjera uključuje jačanje postojeće biciklističke infrastrukture te razvoj novih staza povezanih s tematskim i prirodnim resursima.

Primjeri projekata:

- Rekonstrukcija pješačko-biciklističkog mosta i pješačko-biciklističke staze
- Izgradnja biciklističke infrastrukture na području grada Vukovara.

Mjera 3: Podrška razvoju tematskih ruta i tematskih parkova

Tematske rute i parkovi omogućuju interpretaciju kulturnih, povijesnih i prirodnih vrijednosti destinacije. Mjera podupire diferencijaciju ponude i stvaranje novih turističkih doživljaja.

Primjeri projekata:

² Mjera 7 - Okolišni i održivi razvoj turističkih prostora nije zastupljena među projektima za grad Vukovar.

- Manifestacija Svi za Jedno hrvatsko naj
- Manifestacija Vukovar film festival
- Manifestacija Dunav Fest.

Mjera 4: Povećanje kvalitete smještaja i turističkih kapaciteta

Mjera obuhvaća ulaganja u nove oblike smještaja i infrastrukture visoke dodane vrijednosti, uključujući kampove, hostele i posebne tematske sadržaje.

Primjeri projekata:

- Izgradnja kamp odmorišta.

Mjera 5: Razvoj sportsko-rekreacijskih i lječilišnih kapaciteta

Razvoj sportskih i rekreativnih sadržaja pridonosi produženju sezone, kvaliteti boravka i širenju turističke ponude.

Primjeri projekata:

- Pristan na otoku sportova
- Izgradnja i postavljanje plutajućeg objekta - pristan Vukovar
- Unaprjeđenje klizališta u Vukovaru
- Unaprjeđenje aktivnog turizma u adrenalinskom parku Adica
- Izgradnja pump track poligona
- Izgradnja 2 vanjska padel terena
- Rekonstrukcija teretane
- Projekt izgradnje umjetnog travnjaka nogometnog igrališta na Gradskom stadionu u Vukovaru

Mjera 6: Unaprjeđenje turističke infrastrukture i atrakcija

Ova mjera obuhvaća revitalizaciju javnih prostora, stvaranje atraktivnih punktova i poboljšanje pristupa turističkim atrakcijama.

Primjeri projekata:

- Sanacija pothodnika u Memorijalnoj bolnici Vukovar 1991.
- Rekonstrukcija javnog toaleta

- Rekonstrukcija glavnog ulaza u sportsku dvoranu i zamjena sjedalica na tribinama u sportskoj dvorani

Mjera 8: Ostale inicijative za održivi i odgovorniji turizam

Mjera uključuje projekte koji ne pripadaju striktno prethodnim kategorijama, ali doprinose ciljevima održivosti, atraktivnosti i pametnog razvoja destinacije.

Primjeri projekata:

- Uvođenje sustava vođenja i parkiranja turističkih autobusa u Vukovaru
- Razvoj destinacijskog brenda.

Svaka od mjera i pripadajućih projekata predstavlja temelj za ostvarenje strateških ciljeva utvrđenih ovim Planom te pridonosi održivom i integriranom razvoju turizma u gradu Vukovaru.

5. Smjernice i preporuke za dionike razvoja

Sukladno Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, ovo poglavlje definira uloge i odgovornosti glavnih dionika u procesu razvoja turizma u Gradu Vukovaru te daje preporuke za koordinirani i učinkovit pristup provedbi strateških ciljeva. Turistička zajednica grada Vukovara, u skladu sa Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), ima ulogu koordinatora razvoja turizma te poticatelja i inicijatora projekata, osobito u domeni kulturnog i doživljajnog turizma. U skladu s time, Turistička zajednica grada Vukovara djeluje kao nositelj projekata koji se odnose na razvoj turističkih proizvoda poput interpretacijskih centara, kulturnih ruta i promocije destinacije, dok jedinice lokalne samouprave (Grad Vukovar) preuzimaju ulogu nositelja infrastrukturnih projekata, čime se osigurava prirodna i funkcionalna podjela odgovornosti unutar sustava.

S jedne strane, u tablici identificiranih projekata jasno je vidljivo da su kulturni projekti, poput Interpretacijskog centra Grand hotel – Radnički dom, Camino rute ili razvoja muzejske infrastrukture, u nadležnosti Turističke zajednice grada Vukovara ili se provode u uskoj suradnji s turističkom zajednicom kao savjetodavnim ili partnerskim tijelom. S druge strane, veći infrastrukturni projekti poput izgradnje sportskih centara, razvoja turističko-posjetiteljskih centara, bazena i uređenja javnih prostora financirani su i realiziraju se kroz sustav lokalne samouprave (Grad Vukovar), uz podršku Vukovarsko-srijemske županije.

Kroz identificirane mjere i projekte, jasno se vidi da sustav funkcionira na temelju partnerskog modela u kojem:

- Turistička zajednica grada Vukovara inicira i koordinira tematske i kulturne projekte
- Grad Vukovar osigurava provedbu infrastrukturnih ulaganja

- Lokalni dionici (muzeji, udruge, obrazovne institucije, privatni sektor) sudjeluju u oblikovanju sadržaja i održivosti projekata
- Vukovarsko-srijemska županija i nacionalna razina podupiru provedbu kroz strateške dokumente, sufinanciranje i regulatorni okvir.

Ovakav model osigurava provedbu integriranog turističkog razvoja u skladu s nacionalnom *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030. godine* te *Planom razvoja Vukovarsko-srijemske županije*. Primjena ovog koordiniranog pristupa također je u skladu s preporukama iz smjernica koje ističu važnost: "uspostavljanja suradnje i koordinacije između turističkih zajednica, jedinica lokalne i područne samouprave, lokalnih zajednica, gospodarstvenika i civilnog sektora radi provedbe mjera iz Plana upravljanja destinacijom" (Smjernice i preporuke za dionike razvoja). Doprinos svih dionika posebno je izražen u fazi izrade Plana, gdje su kroz konzultacije i participaciju definirani razvojni prioriteti i konkretizirani projekti.

Konačno, ukupna vrijednost infrastrukturnih i razvojnih projekata koji su obuhvaćeni mjerama iznosi više od 21 milijuna eura, što potvrđuje ozbiljnost pristupa i predanost svih razina upravljanja u ostvarivanju ciljeva turističkog razvoja Grada Vukovara. Primjeri većih ulaganja uključuju razvoj turističko-posjetiteljskih centara, interpretacijskih i kulturnih sadržaja te tematskih ruta.

Svi ovi procesi ukazuju na jasno definiranu podjelu odgovornosti i ulogu svakog dionika te doprinose stvaranju preduvjeta za dugoročan, integriran i održiv razvoj turizma u gradu Vukovaru. U tom kontekstu, iznimno je važno osigurati kontinuiranu međusobnu komunikaciju, razmjenu informacija i redovitu evaluaciju provedbe kako bi se pravovremeno reagiralo na izazove u provedbi pojedinih projekata te dodatno osnažilo povjerenje i suradnja među dionicima na svim razinama.

Važno je naglasiti da pojedine aktivnosti i smjernice definirane u ovom Planu već djelomično ili u potpunosti provode pojedini dionici, uključujući Turističku zajednicu i druge lokalne aktere. Ukoliko su određeni mehanizmi koordinacije, promocije, edukacije ili praćenja već uspostavljeni – nužan je njihov daljnji razvoj i održavanje, uz osiguranje resursa i institucionalne podrške. U slučajevima gdje provedba još nije započela ili nije strateški prioritet u ovom trenutku, preporučuje se fokusirati na komponente Plana koje otvaraju

najveće razvojne mogućnosti u srednjoročnom razdoblju. Ovakav fleksibilan pristup omogućuje svakom dioniku da racionalno upravlja vlastitim kapacitetima, a istovremeno doprinosi usklađenom i ciljanom razvoju turističke destinacije.

5.1. Smjernice i preporuke za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Za Grad Vukovar kao jedinicu lokalne samouprave, smjernice i preporuke za razvoj turizma obuhvaćaju nekoliko ključnih područja:

1. Opći smjer razvoja turizma

- **Pozicioniranje Vukovara kao kulturno-memorijalnog i baštinskog odredišta:** Grad treba kontinuirano promovirati svoju ulogu mjesta sjećanja (Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Spomen dom i Masovna grobnica Ovčara, Mjesto sjećanja – Vukovarska bolnica 1991., Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata), kao i bogatu kulturnu baštinu (Muzej vučedolske kulture, Dvorac Eltz, barokna jezgra).
- **Edukacija i promocija turističkih resursa:** Potrebno je razvijati edukacijske programe za turističke djelatnike, vodiče i ostale dionike, usmjerene na interpretaciju memorijalne, kulturno-povijesne i prirodne baštine Vukovara.
- **Razvoj održivog turizma:** Treba poticati razvoj selektivnih oblika turizma poput kulturnog, riječnog, aktivnog i eno-gastro turizma, uz očuvanje identiteta destinacije i promoviranje održivih praksi.

2. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture

- **Povezivanje s drugim destinacijama:** Nastaviti razvoj cestovne, željezničke i riječne prometne infrastrukture. Posebno iskoristiti prednosti modernizacije željezničke pruge Vinkovci–Vukovar i potencijala riječne luke Vukovar za putnički i kruzing turizam.
- **Povećanje kapaciteta smještaja:** Kroz poticanje investicija unaprijediti kvalitetu i raznolikost smještaja, s naglaskom na razvoj kapaciteta viših kategorija i tematskih smještaja.

- **Revitalizacija komunalne infrastrukture:** Nastaviti ulaganja u javne prostore (šetnice uz Dunav, biciklističke staze, parkove), javne sanitarne čvorove, parkinge te rješenja za održivo upravljanje otpadom i energijom, prilagođeno turističkim tokovima i razvojnim potrebama.

3. Upravljanje kulturnom baštinom

- **Očuvanje i restauracija kulturnih spomenika:** Nastaviti projekte obnove i valorizacije barokne jezgre, crkava, dvorca Eltz i drugih značajnih objekata, uključujući aktivaciju neiskorištenih kulturnih lokacija.
- **Interpretacija kulturne baštine:** Razviti moderne interpretacijske centre, multimedijalne vodiče i tematske ture koje približavaju bogatu vučedolsku i novovjekovnu baštinu široj publici.
- **Integracija kulturnih i memorijalnih programa:** Povezati kulturne i memorijalne manifestacije (Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, Festival vučedolske kulture) u integriranu godišnju ponudu destinacije, jačajući međunarodni profil Vukovara.

4. Upravljanje sportskom infrastrukturom

- **Razvoj sportskih objekata i sadržaja:** Modernizirati postojeće sportske terene, šetnice i rekreativne zone uz Dunav, te dodatno razvijati sadržaje za biciklizam, veslanje, kajak i druge oblike aktivnog turizma.
- **Poticanje sportskog turizma:** Organizirati sportske turnire, biciklističke utrke i manifestacije koje će privlačiti domaće i inozemne posjetitelje tijekom cijele godine.

5. Povezivanje s lokalnom zajednicom

- **Suradnja s lokalnim poduzetnicima:** Grad treba poticati suradnju s OPG-ovima, ugostiteljima, iznajmljivačima i kreativnim industrijama kako bi se razvili integrirani turistički proizvodi s naglaskom na lokalnu autentičnost.
- **Podrška lokalnim inicijativama:** Aktivno podržavati kulturne, sportske i turističke udruge koje doprinose promociji i jačanju identiteta destinacije.

6. Digitalna transformacija u turizmu

- **Digitalna promocija:** Aktivno koristiti digitalne platforme (web stranice, društvene mreže, aplikacije) za promociju bogate i raznolike turističke ponude Vukovara, uz jačanje vidljivosti na nacionalnom i međunarodnom tržištu.
- **Pametna turistička infrastruktura:** Ulagati u pametne sustave upravljanja turizmom: interaktivne informacijske točke, mobilne aplikacije za interpretaciju baštine, Wi-Fi točke na glavnim atrakcijama, pametna rješenja za praćenje tokova posjetitelja i upravljanje kapacitetima.

5.2. Smjernice i preporuke za turističke zajednice

Turistička zajednica grada Vukovara ima ključnu ulogu u razvoju, promociji i upravljanju turizmom na razini grada. Njezina zadaća je povezivanje dionika, poticanje održivog razvoja i unaprjeđenje turističkog iskustva kako bi Vukovar postao konkurentna, održiva i atraktivna destinacija.

1. Strateško planiranje i koordinacija razvoja turizma

- Razviti lokalni turistički plan usklađen s regionalnim i nacionalnim strateškim dokumentima (Strategija razvoja održivog turizma RH do 2030., Plan razvoja VSŽ).
- Potaknuti razvoj održivog turizma koji čuva kulturnu, memorijalnu i prirodnu baštinu Vukovara, s naglaskom na autentičnost, lokalnu tradiciju i održivo upravljanje resursima.
- Organizirati redovite sastanke s lokalnim dionicima radi bolje koordinacije, planiranja zajedničkih aktivnosti i usklađivanja destinacijskog marketinga.

2. Promocija i brendiranje destinacije

- Stvoriti jedinstveni identitet destinacije koji naglašava Vukovar kao grad memorijalnog, kulturnog i riječnog turizma (Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva, Vučedol, Dunavska ruta).

- Aktivno koristiti digitalne kanale – društvene mreže, web stranice, mobilne aplikacije – za promociju turističke ponude na domaćem i međunarodnom tržištu.
- Razviti atraktivne promotivne materijale (brošure, videozapise, vodiče) koji integriraju kulturnu, eno-gastronomsku, aktivnu i memorijalnu ponudu destinacije.

3. Podrška lokalnim turističkim subjektima

- Poticati razvoj i promociju lokalnih OPG-ova, ugostitelja, iznajmljivača i kreativnih industrija kroz uključivanje njihove ponude u turističke pakete.
- Organizirati edukacije i radionice za turističke djelatnike o storytellingu, održivom poslovanju, digitalnom marketingu i interpretaciji kulturne baštine.
- Potaknuti suradnju ugostitelja i proizvođača tradicionalnih proizvoda kako bi se stvorila autentična vukovarska eno-gastro ponuda.

4. Poboljšanje turističke infrastrukture

- Unaprijediti turističku signalizaciju i označavanje znamenitosti u gradu, osobito na manje poznatim atrakcijama i na biciklističkim rutama.
- Poticati razvoj biciklističkih i pješačkih ruta povezivanjem kulturnih lokaliteta i prirodnih resursa (Dunav, šetnica uz rijeku).
- Postaviti digitalne info točke i interaktivne vodiče na glavnim turističkim lokacijama kako bi se poboljšala dostupnost informacija za posjetitelje.

5. Organizacija i podrška manifestacijama

- Aktivno sudjelovati u organizaciji i promociji ključnih manifestacija poput Dana sjećanja na žrtvu Vukovara, Festivala vučedolske kulture, Vukovarskog Adventa, Vukovar Half Marathon i BRUT Vukovar biciklistička utrka.
- Razvijati nove tematske manifestacije koje uključuju riječnu baštinu (Dunav) i vučedolsku kulturu.
- Poticati uključivanje lokalne zajednice i privatnog sektora u kreiranje i provedbu manifestacija kako bi se ojačala lokalna autentičnost i sudjelovanje.

6. Suradnja s drugim institucijama

- Suradivati s Gradom Vukovarom, županijskom turističkom zajednicom, kulturnim ustanovama i udrugama radi zajedničkog razvoja turističkih proizvoda.
- Razvijati partnerske odnose s drugim turističkim zajednicama u regiji (Vinkovci, Ilok, Županja) radi kreiranja zajedničkih turističkih ruta i programa.
- Aktivno sudjelovati u projektima financiranim iz nacionalnih i europskih izvora za razvoj i promociju održivog turizma.

7. Praćenje i analiza turizma

- Redovito provoditi istraživanja tržišta (profil posjetitelja, zadovoljstvo gostiju, trendovi) za bolje usmjeravanje budućih aktivnosti i ulaganja.
- Pratiti učinke marketinških aktivnosti korištenjem alata digitalne analitike i prilagođavati strategije sukladno podacima i povratnim informacijama.
- Sustavno prikupljati i analizirati povratne informacije od posjetitelja kako bi se unaprijedila kvaliteta usluga i doživljaj destinacije.

5.3. Smjernice i preporuke za druge dionike u turizmu i upravljanju turizmom u destinaciji

Ključni dionici u turizmu i upravljanju turizmom u Vukovaru uključuju sve sudionike koji doprinose razvoju, promociji i održivosti turizma u destinaciji. Važno je da svi dionici imaju mogućnost međusobne suradnje kako bi se ostvario glavni cilj – jačanje tržišne pozicije Grada Vukovara kao prepoznatljive, održive i autentične turističke destinacije.

Najvažniji dionici u turizmu grada Vukovara su subjekti javnog sektora, privatnog sektora, civilnog društva i drugi relevantni akteri.

Sažeti popis dionika nalazi se u nastavku:

Lokalna i regionalna vlast

- Grad Vukovar
- Vukovarsko-srijemska županija.

Turističke zajednice

- Turistička zajednica grada Vukovara
- Turistička zajednica Vukovarsko-srijemske županije.

Privatni sektor

- Ugostitelji i pružatelji komercijalnog smještaja
- Obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG-ovi)
- Turističke agencije
- Organizatori manifestacija
- Kreativne industrije (kultura, dizajn, digitalne agencije).

Javne ustanove i organizacije

- Gradski muzej Vukovar
- Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar
- Muzej vučedolske kulture
- Kulturne i sportske institucije
- Komunalac Vukovar
- Tehno stan Vukovar
- Vukovarski vodotoranj - Simbol hrvatskog zajedništva
- Sportski objekti Vukovar
- Mjesto sjećanja – Vukovarska bolnica 1991.
- Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata

Mediji i promotivni partneri

- Lokalni i nacionalni mediji
- Influenceri i travel blogeri
- Marketinške agencije.

Lokalno stanovništvo

- Udruge, zajednice, volonteri
- Lokalni umjetnici i kulturni djelatnici.

Nastavno na popis dionika u turizmu u destinaciji Vukovar, za njih su pripremljene smjernice i preporuke, a s ciljem kvalitetnijeg upravljanja turizmom u ovoj destinaciji.

Jedinice lokalne i regionalne samouprave i turističke zajednice

- Aktivno surađivati s privatnim sektorom i civilnim društvom na razvoju turističkih proizvoda (memorijalni, kulturni, riječni i eno-gastro turizam).
- Osigurati održivi razvoj turizma kroz prostorno planiranje koje štiti prirodne i kulturne resurse.
- Poticati digitalizaciju svih oblika turističke promocije i komunikacije.
- Organizirati edukacije za dionike s ciljem podizanja razine usluge i razumijevanja održivog razvoja turizma.
- Razvijati međunarodne i međuregionalne suradnje za jačanje vidljivosti destinacije.

Privatni sektor (ugostitelji, OPG-ovi, turističke agencije)

- Unaprijediti kvalitetu usluga kroz kontinuirano obrazovanje i implementaciju inovativnih rješenja.
- Promovirati lokalne proizvode i stvarati eno-gastronomske ponude temeljene na tradiciji i lokalnim receptima.
- Sudjelovati kao partneri i sponzori u organizaciji kulturnih i memorijalnih manifestacija.
- Razvijati ponudu smještaja visoke kvalitete i tematske smještajne objekte (npr. kuće u tradicijskom stilu, boutique hoteli).
- Uvoditi održive prakse (ekološki certifikati, smanjenje otpada, energetska učinkovitost).
- Razvijati paket-aranžmane u suradnji s kulturnim institucijama i agencijama.

Javne ustanove i organizacije

- Aktivno uključivati muzeje i memorijalne centre u turističku ponudu kroz ture, radionice i posebne evente.

- Poticati razvoj sportskog i aktivnog turizma (biciklizam, pješačenje uz Dunav, rekreacijske zone).
- Kreirati godišnje kalendare događanja koji omogućuju ravnomjernu distribuciju turističke potražnje tijekom cijele godine.
- Pripremiti i razvijati tematske programe za različite ciljne skupine posjetitelja.

Mediji i promotivni partneri

- Promovirati destinaciju kroz autentične i emotivne priče koje naglašavaju posebnosti Vukovara (memorijalni turizam, kulturna baština, rijeka Dunav).
- Kreirati profesionalne foto i video materijale za promociju manifestacija i znamenitosti.
- Organizirati studijska putovanja za novinare, blogere i influencere.
- Aktivno promovirati održive oblike turizma kroz sve komunikacijske kanale.
- Usmjeravati komunikaciju na afirmativne, vjerodostojne i inspirativne poruke o Vukovaru kao destinaciji.

Lokalna zajednica i volonteri

- Aktivno sudjelovati u očuvanju kulturne baštine i prirodnih resursa.
- Promovirati gostoljubivost i stvarati pozitivan dojam o Vukovaru među posjetiteljima.
- Aktivno sudjelovati u organizaciji i provedbi kulturnih i memorijalnih manifestacija.
- Podupirati inicijative koje jačaju lokalni identitet i turističku ponudu.

Turisti

- Poštivati lokalnu kulturu, običaje i vrijednosti zajednice.
- Kupovati lokalne proizvode i koristiti usluge lokalnih ponuđača.
- Prakticirati odgovorno ponašanje prema okolišu i lokalnoj zajednici.
- Dijeliti pozitivna iskustva putem društvenih mreža i time doprinosti promociji destinacije.

6. Popis projekata

U skladu s Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, ovo poglavlje daje pregled ključnih projekata koji čine operativnu osnovu za provedbu mjera i ostvarenje strateških ciljeva razvoja turizma u gradu Vukovaru.

Za potrebe strukturiranja popisa projekata korištena je standardizirana tablica Ministarstva turizma i sporta Republike Hrvatske. Ova tablica koristi metodološki okvir koji uključuje klasifikaciju projekata prema:

- Strateškom turističkom proizvodu (npr. kulturni turizam, aktivni turizam, eno-gastro turizam)
- Elementima održivosti (ekonomska, društvena, kulturna i okolišna dimenzija)
- Vrsti aktivnosti ili ulaganja (npr. infrastruktura, interpretacija, smještaj, rekreacija)
- Identificiranom strateškom razvoju ili smjeru, čime se osigurava usklađenost s nacionalnim smjernicama te sveobuhvatna valorizacija doprinosa svakog projekta.

U suradnji s jedinicama lokalne samouprave i ostalim relevantnim dionicima, Turistička zajednica grada Vukovara prikupila je ukupno 21 projekat koji su uvršteni u Plan. Njihova ukupna procijenjena vrijednost iznosi 21.483.607 eura. Projekti obuhvaćaju ulaganja u kulturnu infrastrukturu, razvoj interpretacijskih i tematskih ruta, obnovu kulturne baštine, izgradnju turističko-posjetiteljskih centara te rekreacijsku infrastrukturu i prostore. Unatoč tome što neki projekti imaju pretežno infrastrukturnu funkciju, njihova integracija u kulturni, rekreacijski i interpretacijski kontekst omogućuje usklađenost s ciljevima održivog i pametnog turizma.

U nastavku se prikazuje objedinjena tablica koja povezuje definirane mjere, pripadajuće projekte, strateške turističke proizvode i elemente održivosti.

Tablični prikaz projekata, destinacija Vukovar

MJERA	NAZIV MJERE	PRIMJERI PROJEKATA	UKUPNA VRIJEDNOST (EUR)	STRATEŠKI TURISTIČKI PROIZVOD	ELEMENT ODRŽIVOSTI
1	Razvoj kulturne infrastrukture i interpretacijskih centara	Interpretacijski centar u Grand hotelu, Izgradnja znanstveno-istraživačkog centra Vučedol	7.033.000	Kulturni turizam	Kulturni, društveni
2	Unaprjeđenje cikloturističke infrastrukture	Rekonstrukcija pješačko-biciklističkog mosta i pješačko-biciklističke staze, Izgradnja biciklističke infrastrukture na području grada Vukovara	6.077.108	Aktivni turizam	Okolišni, društveni
3	Podrška razvoju tematskih ruta i tematskih parkova	Manifestacija Svi za Jedno hrvatsko naj, Manifestacija Vukovar film festival, Manifestacija Dunav Fest	326.000	Kulturni turizam	Kulturni, društveni
4	Povećanje kvalitete smještaja i turističkih kapaciteta	Izgradnja kamp odmorišta	1.000.000	Kulturni i prirodni turizam	Ekonomski, društveni
5	Razvoj sportsko-rekreativnih i lječilišnih kapaciteta	Pristan na otoku sportova, Izgradnja i postavljanje plutajućeg objekta - pristan Vukovar, Unaprjeđenje klizališta u Vukovaru	6.300.785	Aktivni i zdravstveni i turizam	Društveni, ekonomski
6	Unaprjeđenje turističke infrastrukture i atrakcija	Sanacija pothodnika u muzeju "Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991", Rekonstrukcija javnog toaleta, Rekonstrukcija	612.339	Kulturni turizam	Kulturni, društveni

		glavnog ulaza u sportsku dvoranu i zamjena sjedalica na tribinama u sportskoj dvorani			
8	Ostale inicijative za održivi i odgovorniji turizam	Uvođenje sustava vođenja i parkiranja turističkih autobusa u Vukovaru, Razvoj destinacijskog brenda	204.375	Održivi turizam	Ekonomski, društveni
			21.553.607		

Izvor: Turistička zajednica grada Vukovara, obrada autora.

U tablicu su uključeni projekti koji su detaljno razrađeni u suradnji s lokalnim jedinicama i Turističkom zajednicom grada Vukovara te se vežu na utvrđene mjere Plana. Preostali projekti uključeni su u dodatnu dokumentaciju i uključuju manja ulaganja ili pomoćne infrastrukturne zahvate. Ovim pristupom ostvaren je strateški okvir koji omogućava učinkovitu provedbu Plana, osigurava povezanost s nacionalnim prioritetima te jača integraciju lokalnih i regionalnih razvojnih inicijativa.

6.1. Projekti prema strateškom doprinosu

Sukladno Smjernicama za izradu plana upravljanja destinacijom te Zakonu o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma (NN 52/19, 42/20), ovo poglavlje donosi klasificirani popis projekata koji su uključeni u Plan upravljanja destinacijom Vukovar. Projekti su razvrstani prema svojem strateškom doprinosu u tri osnovne skupine:

1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije
2. Projekti posebnog značenja za razvoj destinacije
 - a. Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije:
 - b. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i

kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

3. Projekti koji istovremeno doprinose ostvarenju oba gore navedena cilja, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

Za svaki od ovih projekata izrađen je pojedinačni obrazac koji uključuje osnovne informacije, nositelje, faze provedbe, okvirni proračun, izvore financiranja i doprinos strateškim ciljevima. Obrasci se nalaze u prilogu dokumenta.

1. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije

- Rekonstrukcija javnog toaleta
- Uvođenje sustava vođenja i parkiranja turističkih autobusa u Vukovaru
- Unaprjeđenje klizališta u Vukovaru
- Unaprjeđenje aktivnog turizma u adrenalinskom parku Adica
- Izgradnja pump track poligona
- Izgradnja dva vanjska padel terena
- Rekonstrukcija teretane
- Rekonstrukcija glavnog ulaza u sportsku dvoranu i zamjena sjedalica na tribinama u sportskoj dvorani

2. Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije

- a) Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije:
 - Interpretacijski centar u Grand hotelu
 - Rekonstrukcija pješačko-biciklističkog mosta i pješačko-biciklističke staze
 - Sanacija pothodnika u muzeju "Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991."
 - Razvoj destinacijskog brenda

- Manifestacija Svi za Jedno hrvatsko naj
- Manifestacija Vukovar film festival
- Manifestacija Dunav Fest

b) Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije koje, na strateškoj razini prepoznaje turistička zajednica, a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura:

- Za grad Vukovar trenutno nema definiranih projekata u ovoj kategoriji.

3. Projekti koji doprinose ostvarenju oba cilja a ispunjavaju i kriterij iz Smjernica Ministarstva turizma i sporta o minimalnoj procijenjenoj vrijednosti investicije od 1.000.000,00 eura

- Pristan na otoku sportova
- Izgradnja i postavljanje plutajućeg objekta – pristan Vukovar
- Izgradnja znanstveno-istraživačkog centra Vučedol
- Izgradnja biciklističke infrastrukture na području grada Vukovara
- Izgradnja kamp odmorišta.

7. Mjerenje napretka i izvješće o provedbi

7.1. Podrška i implementacija plana upravljanja destinacijom

U cilju osiguravanja učinkovitosti provedbe Plana upravljanja destinacijom Vukovar, predlažu se osnovni elementi praćenja napretka i mehanizmi izvještavanja koji uključuju sve dionike relevantne za provedbu mjera.

U skladu s najboljim praksama i preporukama Uputa za izradu Plana upravljanja destinacijom (poglavlje "Mjerenje napretka i izvješće o provedbi"), predlaže se pristup temeljen na razvoju tzv. implementacijskih obrazaca koji prate svaku od ključnih mjera i povezanih projekata. Svaki obrazac sadržava:

- Ključne aktivnosti potrebne za realizaciju mjere (npr. izrada dokumentacije, apliciranje na natječaje, građevinski radovi, razvoj interpretacijskog sadržaja), uz definiranje roka za svaku pojedinu aktivnost
- Vremenski okvir provedbe, definiran kroz faze projekta i za svaku aktivnost
- Očekivane resurse i preduvjete realizacije (ljudski resursi, tehnički kapaciteti, podrška partnera)
- Procijenjeni budžet (temeljen na ukupnoj vrijednosti projekta)
- Potencijalne rizike i smjernice za upravljanje istima (npr. vremenska kašnjenja, izmjene u natječajima, neusklađenost lokalnih planova).

Za svaku mjeru i pripadajuće projekte, predviđene su tri ključne uloge:

- Sponzor projekta – osigurava stratešku podršku, odobrava budžet i nadzire provedbu s najviše razine
- Voditelj projekta – upravlja cjelokupnom provedbom pojedine mjere i osigurava realizaciju u planiranom roku i budžetu
- Projektni tim – čini operativnu jezgru realizacije i uključuje predstavnike relevantnih institucija i partnera.

Turistička zajednica grada Vukovara ima ulogu koordinatora i konsolidatora svih mjera, prati status realizacije na krovnoj razini i osigurava redovitu komunikaciju među uključenim dionicima. Izvještavanje o napretku provodit će se godišnje kroz objedinjeno izvješće koje uključuje status implementacije po mjerama i projektima. Dodatno, praćenje će se odvijati:

- U sklopu redovitog praćenja Plana razvoja grada i koordinacije s lokalnim i regionalnim razvojnim akterima
- Uz korištenje dostupnih alata digitalnog izvještavanja, u skladu sa standardima transparentnosti i participativnog upravljanja razvojem.

Kao dodatna referenca, *Strategija razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.* u svojem prioritetnom cilju 5 (Unapređenje sustava upravljanja turizmom) naglašava važnost jačanja institucionalnih i organizacijskih kapaciteta za praćenje, evaluaciju i usklađivanje razvojnih procesa na razini destinacije, što uključuje i izradu planskih dokumenata i učinkovit sustav evaluacije napretka. Time se osigurava da svi ključni aspekti implementacije budu u funkciji ostvarivanja strateških ciljeva.

7.2. Izvješće o provedbi

Kako bi se dodatno osigurala usklađenost s nacionalnim smjernicama i zakonodavnim obvezama, predviđa se i posebna razina praćenja kroz godišnje izvješće o provedbi plana upravljanja destinacijom. U skladu s Uputama za izradu Plana upravljanja destinacijom, Turističko vijeće Turističke zajednice grada Vukovara izradit će izvješće o provedbi za prethodnu godinu, koje će biti dostavljeno predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave najkasnije do 31. ožujka tekuće godine. Ovo izvješće omogućuje institucionalizirano praćenje napretka, pravodobnu identifikaciju prepreka i potrebu za eventualnim prilagodbama Plana, čime se osigurava njegova dinamična prilagodba stvarnim razvojnim okolnostima.

U slučaju uočenih prepreka, značajnih odstupanja od planiranih aktivnosti ili potrebe za redefiniranjem strateških prioriteta, Turističko vijeće dužno je inicirati postupak izmjene i dopune Plana upravljanja, o čemu će pravodobno izvijestiti predstavničko tijelo grada.

Na ovaj način, Plan upravljanja destinacijom Vukovar se ne promatra kao statični dokument, već kao aktivan i prilagodljiv alat za razvoj održivog, otpornog i konkurentnog turizma.

8. Zaključak

Plan upravljanja destinacijom Vukovar izrađen je na temelju *Smjernica i uputa za izradu plana upravljanja destinacijom* (Ministarstvo turizma i sporta, 2024.), nacionalnih strateških dokumenata, strateških i operativnih smjernica Vukovarsko-srijemske županije, kao i važećih lokalnih razvojnih planova Grada Vukovara. Dokument je nastao u suradnji s ključnim lokalnim dionicima te na temelju sveobuhvatne analize postojećeg stanja i identificiranih potencijala destinacije.

Analiza stanja obuhvatila je ključne aspekte turističkog razvoja grada Vukovara: pokazatelje potražnje i ponude, kategorizaciju smještajnih kapaciteta, sezonalnost potražnje, pokazatelje održivosti (ekonomske, društvene, okolišne i kulturne) te SWOT analizu. Time su postavljene čvrste stručne osnove za definiranje strateškog pravca i daljnji razvoj destinacije.

U skladu sa *Strategijom razvoja održivog turizma Republike Hrvatske do 2030.*, Plan upravljanja destinacijom Vukovar usmjeren je na jačanje održivosti, otpornosti i atraktivnosti destinacije kroz konkretne mjere i projekte. Vizija i strateški ciljevi turizma za grad Vukovar, preuzeti iz postojećih razvojnih dokumenata i nacionalnih strateških okvira, operacionalizirani su kroz jasno definirane mjere i 19 ključnih projekata.

Mjere obuhvaćaju širok spektar tematskih područja: kulturnu i rekreacijsku infrastrukturu, razvoj riječnog turizma, digitalizaciju, jačanje smještajnih kapaciteta, održiva rješenja te valorizaciju prirodne i kulturne baštine kroz nove proizvode i interpretacijske sadržaje. Kroz ovakvo usmjerenje omogućuje se stvaranje višeslojnog turističkog proizvoda koji odgovara suvremenim trendovima potražnje i istovremeno doprinosi kvaliteti života lokalne zajednice.

Ukupna procijenjena vrijednost 21 identificiranih projekata iznosi više od 21 milijuna eura. Ova ulaganja potvrđuju spremnost Vukovara i njegovih dionika na strateško pozicioniranje u kontekstu održivog turizma te stvaraju preduvjete za rast atraktivnosti i konkurentnosti destinacije na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Praćenje napretka kroz redovita godišnja izvješća omogućit će pravovremeno uočavanje izazova, prilagodbu mjera i transparentno upravljanje procesima. Time plan upravljanja nadilazi okvir administrativnog dokumenta i postaje konkretan instrument za vođenje razvoja turizma u Vukovaru.

U konačnici, Plan predstavlja spoj lokalnih potreba i nacionalnih prioriteta, strukturiran kroz viziju, strateške ciljeve, mjere i projekte. Njegova vrijednost ogleda se u koordiniranosti, realnosti provedbe i prilagodljivosti, čime se stvaraju čvrsti temelji za dugoročan, održiv i inkluzivan razvoj turizma u gradu Vukovaru.

9. Prilozi

Obrasci prikazani u nastavku izrađeni su temeljem trenutno dostupnih podataka i informacija poznatih u trenutku izrade ovoga dokumenta. Budući da je Plan upravljanja destinacijom dinamičan dokument koji se razvija sukladno promjenama u okruženju i dostupnosti novih informacija, pojedini dijelovi obrazaca trenutno nisu u potpunosti popunjeni. Kako se projektne aktivnosti budu konkretizirale i kako se budu definirali dodatni elementi (poput budžeta, vremenskih rokova, partnera i rizika), obrasci će se nadopunjavati i prilagođavati s ciljem osiguravanja potpune i ažurne dokumentacije potrebne za provedbu mjera i praćenje napretka.

Prije slanja Excel tablica koje sadrže obrasce projektnih aktivnosti za planirane projekte, preporučuje se dodatna revizija i nadopuna onih stavki koje su trenutno djelomično popunjene ili još nisu definirane. To se posebno odnosi na podatke poput razdoblja provedbe, ključnih točaka ostvarenja projekta, planiranih rokova i statusa provedbe, odnosno informacije koje proizlaze iz konkretne projektno-tehničke dokumentacije kojom raspolaže nositelj projekta.

U trenutku izrade ovoga dokumenta, cjelokupna tehnička i upravljačka dokumentacija pojedinih projekata nije bila dostupna. Slijedom toga, završno popunjavanje Excel obrazaca preporučuje se provesti od strane nositelja Plana upravljanja destinacijom u suradnji s nositeljima projektnih prijedloga, sukladno dostavljenim uputama, kako bi se osigurala potpuna i ažurna dokumentacija za daljnju provedbu i praćenje.

A. Projekti koji pridonose provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije Vukovar

Prilog 1: PROJEKT: Rekonstrukcija javnog toaleta

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: <ul style="list-style-type: none">• Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom• Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji
4. NAZIV PROJEKTA	Rekonstrukcija javnog toaleta
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Postojeći javni toalet na gradskom korzu koji nije u funkciji rekonstruirati i uz suvremene preinake i estetiku staviti u funkciju uz naplatu za turiste i lokalno stanovništvo</p> <p>Svrha: Unaprjeđenje destinacijske ponude i podizanje razine zadovoljstva gostiju, prije svega onih s riječnih kruzera</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vukovar

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vukovar, Dr. Franje Tuđmana 1, 32000 Vukovar
9. PROJEKTI PARTNERI	Projektne partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 80.000 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: Fond za turizam, programi potpore za razvoj turizma
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 2: PROJEKT: Uvođenje sustava vođenja i parkiranja turističkih autobusa u Vukovaru

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: <ul style="list-style-type: none">• Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom• Povećanje broja dolazaka turista u mjesecu s najvećim opterećenjem• Povećanje prihoda od turizma kroz unaprjeđenje organizacije posjete i boravka• Povećanje prihoda od naplate parkiranja turističkih autobusa• Prikupljanje statističkih podataka o jednodnevnim izletima i posjetiteljima
4. NAZIV PROJEKTA	Uvođenje sustava vođenja i parkiranja turističkih autobusa u Vukovaru
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Vođenje turističkih autobusa na odabrane lokacije u turističkim destinacijama jedan je od ključnih prometnih rješenja kojima se regulira promet tih linija. Na takvim lokacijama uređuju se parkirališna mjesta te njihovo parkiranje i definira se sustav naplate</p> <p>Svrha: Unaprijediti organizaciju posjeta i boravka posjetitelja u Vukovaru</p>

6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vukovar
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vukovar, Dr. Franje Tuđmana 1, 32000 Vukovar
9. PROJEKTI PARTNERI	Projektne partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izraditi Prometni elaborat i Izvedbeni projekt • Implementirati videonadzor radi praćenja i evidentiranja dolazaka autobusa <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 20.000 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: Programi potpore za razvoj turizma i pametnih gradova</p>
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja
-----------------------------------	--

Prilog 3: PROJEKT: Unaprjeđenje klizališta u Vukovaru

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA	B) Visoka
<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	
3. NAČIN DOPRINOSA	A:
<i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Unaprjeđenje kvalitete ponude u mjesecu s najvećim opterećenjem • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
4. NAZIV PROJEKTA	Unaprjeđenje klizališta u Vukovaru
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Projekt obuhvaća nabavu nove opreme za klizalište, uključujući klizaljke, pomagala za klizanje, modernu rasvjetu i razglasni sustav, s ciljem podizanja kvalitete usluge na klizalištu i atraktivnosti klizališta</p> <p>Svrha: Podizanje kvalitete klizališta kroz nabavu nove opreme, čime će se omogućiti sigurnije i ugodnije</p>

	klizanje za sve dobne skupine te povećati broj posjetitelja
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vukovar
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Sportski objekti Vukovar
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 28.435,81 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran.

13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja
-----------------------------------	--

Prilog 4: PROJEKT: Unaprjeđenje aktivnog turizma u adrenalinskom parku Adica

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	A: <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje kvalitete turističke ponude • Povećanje duljine boravka turista u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
4. NAZIV PROJEKTA	Unaprjeđenje aktivnog turizma u adrenalinskom parku Adica

<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Projekt uključuje nabavu dodatne opreme za unaprjeđenje adrenalinskog parka s ciljem proširenja ponude i poboljšanja kvalitete i dodatnih sadržaja za posjetitelje parka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje sigurnosne infrastrukture – nabava zaštitne opreme za posjetitelje i djelatnike • Proširenje ponude aktivnosti – nabave opreme za nordijsko hodanje, streličarstvo, biciklizam, kajakaštvo • Povećanje kapaciteta za događanja – nabava šatora, video zida, razglasa, ležaljki i stolova za organizaciju manifestacija, postolje za natjecanja • Poboljšanje logistike i skladištenja – osiguranje ormarića, spremišta, odlagališta za kajake, radnog vozila • Označavanje – postavljanje uređaja za obilježavanje ruta • Održavanje okolišne održivosti – nabava električnih bicikala i običnih bicikala <p>Svrha: Dodatni razvoj adrenalinskog parka kroz nabavu sportske, zaštitne i event opreme. Cilj je privući veći broj posjetitelja, produljiti boravak gostiju u gradu Vukovaru te povećati atraktivnost ponude aktivnog turizma.</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Sportski objekti Vukovar</p>

9. PROJEKTI PARTNERI	Projektni partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: trebaju biti definirane Planirani rokovi: planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 348.987,26 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 5: PROJEKT: Izgradnja pump track poligona

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA	B) Visoka
<i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>A:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Izgradnja pump track poligona</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Projekt obuhvaća izgradnju pump track poligona- kružne staze s valovima i zavojiima prilagođene biciklima, skateboardima, rolama i romobilima</p> <p>Svrha: Svrha projekta je stvoriti atraktivan prostor za rekreaciju i sport, dostupan svim uzrastima i razinama iskustva. Pump track poligon omogućit će razvoj biciklističkih vještina, privući rekreativce i sportaše te obogatiti turističku ponudu grada.</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Sportski objekti Vukovar</p>

9. PROJEKTI PARTNERI	Projektne partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Trebaju biti definirane Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 107.550 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 6: PROJEKT: Izgradnja dva vanjska padel terena

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izaberi jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>A:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Izgradnja dva vanjska padel terena</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Projekt obuhvaća izgradnju dva vanjska padel terena s modernom infrastrukturom.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja dva moderna padel terena – postavljanje podloge, ograde i rasvjete • Povećanje sportske ponude – unaprjeđenje infrastrukture za tenis i rekreativne sportove • Stvaranje uvjeta za organizaciju sportskih događaja <p>Svrha: Svrha projekta je poticanje sporta i rekreacije kroz izgradnju padel terena, koji će biti dostupni rekreativcima, sportašima i turistima. Padel je dinamičan i najbrže rastući sport koji će privući različite dobne skupine te pridonijeti razvoju sportske zajednice, rekreacijski aktivnosti u gradu i aktivnog turizma.</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Sportski objekti Vukovar</p>

9. PROJEKTI PARTNERI	Projektni partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: bit će definirane Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 168.350 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 7: PROJEKT: Rekonstrukcija teretane

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>A:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Rekonstrukcija teretane</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Rekonstrukcija i modernizacija teretane kroz bravarske i stolarske radove te zamjenu poda, s ciljem stvaranja fitness centra prilagođenog turistima i rekreativcima</p> <p>Svrha: Svrha projekta je unaprijediti postojeću teretanu kako bi postala privlačna i funkcionalna za sportske turiste, rekreativce i profesionalne sportaše koji posjećuju grad. Modernizacija prostora omogućit će kvalitetnije uvjete za trening te obogatiti turističku ponudu kroz sportsku infrastrukturu</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Sportski objekti Vukovar</p>

9. PROJEKTI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: bit će definirane Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 64.667 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 8: PROJEKT: Rekonstrukcija glavnog ulaza u sportsku dvoranu i zamjena sjedalica na tribinama u sportskoj dvorani

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>A:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji • Identifikacija i klasifikacija turističkih atrakcija
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Rekonstrukcija teretane</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Projekt obuhvaća rekonstrukciju stepeništa na glavnom ulazu te zamjenu sjedalica na tribinama sportske dvorane, s ciljem poboljšanja sigurnosti, udobnosti i kvalitete doživljaja za sportaše, gledatelje i sudionike različitih događanja</p> <p>Svrha: Svrha projekta je modernizacija infrastrukture sportske dvorane kako bi se poboljšali uvjeti za održavanje sportskih natjecanja, treninga, ali i kulturno-zabavnih manifestacija</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Sportski objekti Vukovar</p>
<p>9. PROJEKTNI PARTNERI</p>	<p>Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama</p>

	<p>pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti</p>
<p>10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI</p>	<p>Ključne točke: bit će definirane</p> <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
<p>11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST</p>	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 282.338,75 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani</p>
<p>12. STATUS PROJEKTA</p>	<p>Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran</p>
<p>13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA</p>	<p>Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja</p>

Prilog 9: PROJEKT: izgradnje umjetnog travnjaka nogometnog igrališta na Gradskom stadionu u Vukovaru

<p>1. SKUPINA PROJEKTA</p>	
<p>A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije</p>	
<p>2. OCJENA PRIORITETA</p> <p><i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i></p>	<p>B) Visoka</p>

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>A:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doprinos zadovoljstvu lokalnog stanovništva jer podiže kvalitetu života, privlači nove posjetitelje • Obogaćuje iskustvo posjetitelja kvalitetnim sadržajem i ponudom
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Projekt izgradnje umjetnog travnjaka nogometnog igrališta na Gradskom stadionu u Vukovaru</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Projekt obuhvaća izradu, odnosno rekonstrukciju i unapređenje postojećeg nogometnog igrališta s prirodnom travom u veliko nogometno igralište s umjetnom travom</p> <p>Svrha: Izgradnja nogometnog igrališta s umjetnom travom u Gradu Vukovaru stvorit će doprinos procesu urbane revitalizacije, pružajući nove vrijednosti i poticaje za poboljšanje kvalitete života i oživljavanje lokalne zajednice</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>U slučaju odobravanja sufinanciranja planirani početak provedbe projekta je 1. siječnja 2026., a planirani završetak provedbe projekta je 1. ožujka 2027. godine</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Grad Vukovar</p>
<p>9. PROJEKTNI PARTNERI</p>	<p>HNK Vukovar 1991</p>

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provedba postupka javne nabave za odabir izvođača radova • Pripremni, geodetski i zemljani radovi • Izgradnja nosive konstrukcije • Postavljanje umjetne trave • Montažerski i završni radovi • Promidžbene aktivnosti i informiranje javnosti o provedbi projekta <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 520.295,00 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: Ministarstvo turizma i sporta, HNK Vukovar 1991</p>
12. STATUS PROJEKTA	<p>Početna faza planiranja- projekt ima izrađen glavni projekt</p>
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	<p>Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja</p>

B. Projekti koje turistička zajednica prepoznaje kao projekte od posebnog značaja za razvoj destinacije

Prilog 10: PROJEKT: Interpretacijski centar u Grand hotelu - Radničkom domu Vukovar

1. SKUPINA PROJEKTA
<p>B – Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije</p>

2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje broja turističkih noćenja • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Porast udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda • Pružanje dodatnih usluga • Organizirano usmjeravanje turističke potražnje prema različitim lokacijama
4. NAZIV PROJEKTA	Interpretacijski centar u Grand hotelu - Radničkom domu Vukovar
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	Predmet: Opremanje interpretacijskog centra u prostoru rekonstruiranog Grand hotela Svrha: Turistička valorizacija prostora unutar zaštićenog kulturnog dobra s ciljem prezentacije kulturne baštine Vukovara
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vukovar
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	2028. – 2029.

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Turistička zajednica grada Vukovara/Grad Vukovar
9. PROJEKTNI PARTNERI	Grad Vukovar
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada projektne dokumentacije 2. Nabava i opremanje interpretacijskog centra Planirani rokovi: <ul style="list-style-type: none"> • 2028. - Izrada projektne dokumentacije • 2029. - Nabava i opremanje interpretacijskog centra
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 33.000 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: FORGV, Fond za turizam, Programi potpore za razvoj turizma na razini RH ili EU
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 11: PROJEKT: Rekonstrukcija pješačko-biciklističkog mosta i pješačko-biciklističke staze

1. SKUPINA PROJEKTA	
B – Projekti od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: <ul style="list-style-type: none"> ● Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda ● Diverzifikacija turističke ponude ● Razvoj nove infrastrukture za razvoj outdoor turizma čime se doprinosi tržišnoj prepoznatljivosti i potiče lokalnu zajednicu na razvoj dodatne ponude u destinaciji
4. NAZIV PROJEKTA	Rekonstrukcija pješačko-biciklističkog mosta i pješačko-biciklističke staze
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Rekonstrukcija postojećeg željezničkog mosta ● Rekonstrukcija pruge i nasipa u pješačko-biciklističku stazu ● Spoj postojeće šetnice sa novom ● Revitalizacija nekorištenog prostora uz zaštitni pojas pruge ● Spuštanje prema Ulici Matije Antuna Reljkovića <p>Svrha: Revitalizacija mosta i prugu, davanje nove vrijednosti. Projektom će se revitalizirati ovaj dio grada radi povećanja turističke atraktivnosti stvaranjem novih proizvoda, uz očuvanje, u najvećoj mjeri, izvornog stanja okoliša</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vukovar, k.č.br. 7075/23, 7124/1, 7096/14 k.o. Vukovar

7. RAZDOBLJE PROVEDBE	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	<p>Grad Vukovar, Dr. Franje Tuđmana 1, 32000 Vukovar</p>
9. PROJEKTI PARTNERI	<p>Projektne partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti</p>
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke: Trebaju biti definirane</p> <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 700.000 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: FORGV, Fond za turizam, Ministarstvo turizma i sporta, Programi potpore za razvoj turizma na razini RH ili EU</p>
12. STATUS PROJEKTA	<p>Početna faza planiranja- Izrađen je idejni projekt</p>
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	<p>Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje:</p>

- Idejni projekt

Prilog 12: PROJEKT: Sanacija pothodnika u muzeju “Mjesto sjećanja Vukovarska bolnica 1991”

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: <ul style="list-style-type: none"> • Uređenjem prostora i sanacijom, sprječava se dalje propadanje prostora muzeja, te osigurava mogućnost nastavka rada istoga. • Uređenjem i održavanjem, osigurava se nastavak rada postojećeg muzeja i zadržavanje postojećeg broja posjetitelja, uz mogućnost i povećanja toga broja. U protivnom, dovodi se u upitnost nastavak rada muzeja, što izravno utječe na broj posjetitelja, kao i utječe na negativan financijski učinak.
4. NAZIV PROJEKTA	Sanacija pothodnika u muzeju “Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991.”

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Izrada građevinske dokumentacije i građevinski radovi na sanacija pothodnika koji je sastavni dio Muzeja "Mjesto sjećanja - Vukovarska bolnica 1991." (radovi u svrhu sprečavanja propuštanja oborinskih voda sa prostora stopa muzejskog prostora)</p> <p>Svrha: Sanacijom navedenog pothodnika poboljšale bi se karakteristike vanjske ovojnice u smislu poboljšanja energetske karakteristike kao i sprječavanja vlaženja istog (što stvara velike probleme u periodu većih oborina) što će pothodnik zaštititi od daljnjeg propadanja</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	<p>Nacionalna memorijalna bolnica "Dr. Juraj Njavro" Vukovar, Županijska ulica 35, 32000 Vukovar</p>
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	<p>Početak je planiran po osiguranju financijskih sredstava</p>
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	<p>Nacionalna memorijalna bolnica "Dr. Juraj Njavro" Vukovar, Županijska ulica 35, 32000 Vukovar</p>
9. PROJEKTNI PARTNERI	<p>Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti</p>
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada projektne dokumentacije 2. Po potrebi ishodovanje dozvola 3. Izvođenje građevinskih radova <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 250.000 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani</p>
12. STATUS PROJEKTA	<p>Početna faza planiranja- postoji djelomično izrađen idejni projekt</p>
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	<p>Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Djelomično izrađen profil projekta • Djelomično izrađen idejni projekt

Prilog 13: PROJEKT: Razvoj destinacijskog brenda

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>B:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Povećanje broja turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone ● Unapređenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom ● Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji ● Povećanje poslovnih prihoda gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane ● Unaprjeđenje postojećeg sustava tržišne komunikacije ● Unaprjeđenje upravljanja destinacijom i podizanje tržišne prepoznatljivosti
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Razvoj destinacijskog brenda</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Rebrandiranje grada Vukovara od pripremne faze, samog brendiranja grada do faze izvedbe, tj. produkcije</p> <p>Svrha: Vukovar je danas prepoznat ponajviše kao destinacija memorijalnog turizma. U cilju jačanja prepoznatljivosti Vukovara kao destinacije koja danas nudi i druge turističke proizvode, potrebno je uspostaviti prepoznatljiviji destinacijski brend.</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Grad Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Početak je planiran po osiguranju financijskih sredstava</p> <p>Završetak treba biti definiran</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice</i></p>	<p>Turistička zajednica grada Vukovara</p>

<p><i>llokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	
<p>9. PROJEKTI PARTNERI</p>	<p>Grad Vukovar</p>
<p>10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI</p>	<p>Ključne točke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. faza: pripremna faza - sekundarno desk istraživanje i analiza dostupnih podataka 2. faza: brendiranje - izrada brand book-a, vizualnog identiteta, slogana te komunikacija (oglas, billboard, citylight, banneri, scenarij za video spot) 3. faza: izvedba/produkcija foto i video sadržaja 4. faza: medijska kampanja <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
<p>11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST</p>	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 184.375 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: Nacionalni i EU fondovi za razvoj turizma</p>
<p>12. STATUS PROJEKTA</p>	<p>Status projekta treba biti definiran.</p>
<p>13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA</p>	<p>Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja</p>

Prilog 14: PROJEKT: Manifestacija Svi zaJedno hrvatsko naj

1. SKUPINA PROJEKTA

B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije

2. OCJENA PRIORITETA

Izabрати jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka

B) Visoka

3. NAČIN DOPRINOSA

Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelj održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)

B:

- Broj turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone
- Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom
- Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji
- Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji
- Povećanje broja zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- Povećanje poslovnih prihoda gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda
- Unaprjeđenje destinacijske ponude
- Privlačenje novih gostiju

4. NAZIV PROJEKTA

Manifestacija Svi zaJedno hrvatsko naj

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA

Predmet:

- Festival organiziran od 2018. (zauzeo značajno mjesto na listi manifestacija RH)
- Sudjeluje preko 600 izvođača, posjeti ga nekoliko tisuća posjetitelja
- Posjetiteljima se pruža prilika da na jednom mjestu vide i upoznaju zaštićena hrvatska nematerijalna dobra
- Nositelj oznake Simply the Best, nositelj oznake kvalitete EFFE Europske festivalske asocijacije

	Svrha: Porast prepoznatljivosti Vukovara kao destinacije kulturnog turizma
6. LOKACIJA PROVEDBE	Vukovar
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Turistička zajednica grada Vukovara
9. PROJEKTI PARTNERI	Grad Vukovar
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: Ključne točke trebaju biti definirane Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 120.000 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: Hrvatska turistička zajednica
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran.
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 15: PROJEKT: Manifestacija Vukovar film festival

1. SKUPINA PROJEKTA	
B - Projekt od posebnog značaja za razvoj destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	B) Visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	B: <ul style="list-style-type: none">• Povećanje broja turističkih noćenja na stotinu stalnih stanovnika u vrhu turističke sezone• Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom• Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji• Prosječna duljina boravka turista u destinaciji• Povećanje ukupnog broja zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane• Povećanje poslovnih prihoda gospodarskih subjekata (obveznika poreza na dobit) u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane• Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda• Unaprjeđenje destinacijske ponude• Privlačenje novih gostiju
4. NAZIV PROJEKTA	Manifestacija Vukovar film festival

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Festival filma podunavskih zemalja, održava se od 2007. godine; jedini festival koji se održava na Dunavu • Promovira i širi kreativni uzlet filmaša iz podunavskih zemalja • Na međunarodnom planu želi povezati filmaše podunavskih zemalja, čije su kinematografije danas među najvitalnijim na svijetu <p>Svrha: Prepoznatljivost Vukovara kao destinacija kulturnog turizma</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	<p>Vukovar</p>
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	<p>Turistička zajednica grada Vukovara</p>
9. PROJEKTNI PARTNERI	<p>Grad Vukovar</p>
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke: Ključne točke trebaju biti definirane</p> <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 136.000 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: Hrvatska turistička zajednica</p>
12. STATUS PROJEKTA	Status projekta treba biti definiran.
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

Prilog 16: PROJEKT: Manifestacija Dunav Fest

1. SKUPINA PROJEKTA	
A - Projekt koji pridonosi provedbi mjera potrebnih za doprinos ostvarenju pokazatelja održivosti na razini destinacije	
2. OCJENA PRIORITETA	B) Visoka
<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	
3. NAČIN DOPRINOSA	A:
<i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Doprinos zadovoljstvu lokalnog stanovništva jer podiže kvalitetu života, privlači nove posjetitelje • Obogaćuje iskustvo posjetitelja kvalitetnim sadržajem i ponudom
4. NAZIV PROJEKTA	Manifestacija Dunav Fest

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Dunav Fest Vukovar organizira se u sklopu obilježavanja Međunarodnog Dana Dunava 29.6. To je kulturno-glazbeni festival koji se održava uz obalu Dunava u Vukovaru</p> <p>Svrha: Svrha projekta je iskoristiti jedinstven geografski položaj Vukovara na obali Dunava kako bi se grad pozicionirao kao središte kulturnih, turističkih i glazbenih događanja na ovoj velikoj europskoj rijeci</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	<p>Vukovar</p>
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	<p>2026 - 2029</p>
8. NOSITELJ PROJEKTA <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Turistička zajednica grada Vukovara</p>
9. PROJEKTNII PARTNERI	<p>Grad Vukovar</p>
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiranje programa • organizacija fišijade • kontaktiranje sudionika • ugovaranje glazbenih izvođača • ugovaranje dobavljača <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>

11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 70.000,00 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja: 50.000,00</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: HTZ</p>
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- projekt ima izrađen profil projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Dokumentacija će se izrađivati sukcesivno sukladno dinamici pripreme događanja

C. Projekti koji doprinose ostvarenju oba cilja

Prilog 17: PROJEKT: Pristan na otoku sportova

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA	C) Izuzetno visoka
<i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	
3. NAČIN DOPRINOSA	C:
<i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Povećanje broja dolazaka turista • Povećanje prosječne duljine boravka turista u destinaciji • Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda • Unaprjeđenje imidža Vukovara kao destinacije nautičkog turizma na rijekama • Privlačenje novih potrošačkih segmenta

4. NAZIV PROJEKTA	Pristan na otoku sportova
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Lokacija planiranog zahvata nalazi se na "Otoku sportova" u Vukovaru, na desnoj obali rijeke Dunav na rkm 1333+300 gdje je planirana izgradnja pristaništa za potrebe pristajanja izletničkog broda i čamaca te veslačkih čamaca.</p> <p>Svrha: Projektom je planirano postavljane uzdužnog pontona za pristajanje turističkog broda i privez izletničkih čamaca dimenzija 4.8 x 72.0 m, poprečnih pontona dimenzija 2.4 x 24.0 m koji će služiti kao zaštita od naplavina, te poprečnog pontona dimenzija 2.4 x 8.6 m za oslonac pristupnom mostu. Nizvodno od pontona za pristajanje turističkog broda i čamaca planira se za potrebe veslačkih aktivnosti postavljenje uzdužnog pontona za veslače dimenzija 4.0 x 30.0 m sa tri prilaza širine 2.2 m na međusobnom razmaku od 5.5 m.</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	Grad Vukovar
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti
8. NOSITELJ PROJEKTA	<p>Javna ustanova Lučka uprava Vukovar</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke: Trebaju biti definirane</p> <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 1.562.500 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani</p>
12. STATUS PROJEKTA	<p>Početna faza planiranja- projekt tek treba biti definiran</p>
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	<p>Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dijelomično izrađen profil projekta

Prilog 18: PROJEKT: Izgradnja i postavljanje plutajućeg objekta - pristan Vukovar

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>C:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda ● Unaprjeđenje izgleda ● Unaprjeđenje opremljenosti i okoliša postojećeg pristaništa za riječne kruzere ● Razvoj dodatne ponude za goste na pristaništu
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Izgradnja i postavljanje plutajućeg objekta - pristan Vukovar</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Izgradnja pristana /plutajućeg objekta koje će biti stalno vezano / usidreno na desnoj obali rijeke Dunav na rkm 1333. Projektom se gradi i oprema novi plutajući objekt – pristan. Po funkciji pristan je dio infrastrukture putničkog pristaništa u Vukovaru. Osnovna namjena pristana je privez riječnih kruzera te prihvat i otprema putnika s kruzera.</p> <p>Svrha: Unaprjeđenje infrastrukture riječnog/ cruising turizma.</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti</p>
<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Javna ustanova Lučka uprava Vukovar</p>
<p>9. PROJEKTNII PARTNERI</p>	<p>Turistička zajednica grada Vukovara</p>

10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gradnja plutajućeg objekta unutarnje plovidbe 2. Opremanje plutajućeg objekta unutarnje plovidbe i opremanje centra za posjetitelje na plutajućem objektu unutarnje plovidbe. <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 3.500.000 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani</p>
12. STATUS PROJEKTA	<p>Početna faza planiranja- Izrađen je idejni projekt</p>
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	<p>Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profil projekta • Studija izvedivosti • CBA • Djelomično izrađen idejni projekt

Prilog 19: PROJEKT: Izgradnja znanstveno-istraživačkog centra Vučedol

1. SKUPINA PROJEKTA	
<p>C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja</p>	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	<p>C) Izuzetno visoka</p>

<p>3. NAČIN DOPRINOSA</p> <p><i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i></p>	<p>C:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje zadovoljstva lokalnog stanovništva turizmom • Unaprjeđenje zadovoljstva cjelokupnim boravkom u destinaciji • Porast udjela atrakcija (lokaliteta) pristupačnih osobama s invaliditetom • Povećanje atraktivnosti destinacije • Otvaranje novih radnih mjesta • Duži boravak posjetitelja na destinaciji • Očuvanje kulturne baštine • Povećanje broja turističkih dolazaka i noćenja • Povećanje atrakcija • Povećanje cjelogodišnje turističke atraktivnosti
<p>4. NAZIV PROJEKTA</p>	<p>Izgradnja znanstveno-istraživačkog centra Vučedol</p>
<p>5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA</p>	<p>Predmet: Znanstveno-istraživački centar i info punkt Muzeja vučedolske kulture na arheološkom lokalitetu Vučedol u sklopu Arheološkog parka Vučedol sa svim pripadajućim sadržajima- prihvati posjetitelja; informacije o sadržajima Arheološkog parka, prodaja ulaznica, audio vodiča, sanitarni čvor za posjetitelje, suvenirnica i knjižara, znanstveno-istraživački centar za rad znanstvenika i stručnjaka iz Hrvatske i svijeta, smještajni kapaciteti za studente, profesore, predavače i goste, kongresna i multimedijalna dvorana, radni prostori: kabineti i laboratoriji, uredi i depoi</p> <p>Svrha: Treba biti definirana</p>
<p>6. LOKACIJA PROVEDBE</p>	<p>Arheološki lokalitet Vučedol; Arheološki park Vučedol, Vukovar</p>
<p>7. RAZDOBLJE PROVEDBE</p>	<p>2027. – 2030.</p>

<p>8. NOSITELJ PROJEKTA</p> <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Muzej vučedolske kulture (nacionalni arheološki muzej)</p>
<p>9. PROJEKTNI PARTNERI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ministarstvo kulture i medija RH • Ministarstvo turizma i sporta RH • Turistička zajednica grada Vukovara
<p>10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI</p>	<p>Ključne točke: trebaju biti definirane</p> <p>Planirani rokovi: trebaju biti definirani sukladno ključnim točkama ostvarenja projekta</p>
<p>11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST</p>	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 7.000.000 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja trebaju biti definirani</p>
<p>12. STATUS PROJEKTA</p>	<p>Finalna faza planiranja- postoji razrađen glavni projekt i ishodovana je građevinska dozvola</p>
<p>13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA</p>	<p>Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profil projekta • Studija izvedivosti • Idejni projekt • Lokacijska dozvola • Glavni projekt • Građevinska dozvola

Prilog 20: PROJEKT: Izgradnja biciklističke infrastrukture na području grada Vukovara na lokacijama: Ulica Vijeća Europe, Ulica Vučedol, Ul. Matice Hrvatske, Ulica Jankovo, Ul. Kralja Zvonimira, Ulica Jana Bate, Ul. hrvatskog zrakoplovstva, Erovac, Ul. Domovinskog rata, Ul. desna supoderica, Ulica Blage Zadre, U. M. Reljkovića, Ulica dr. Ante Starčevića, Ulica Lipovački put, Ulica Kolodvorska, Ulica Bogdanovačka

1. SKUPINA PROJEKTA	
C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja	
2. OCJENA PRIORITETA <i>Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka</i>	C) Izuzetno visoka
3. NAČIN DOPRINOSA <i>Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)</i>	<p>C:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Više stanovnika će koristiti bicikl kao prijevozno sredstvo ukoliko budu osigurane površine za vožnju istoga • Manje će se stvarati gužve na prometnicama te će se manje zagađivati zrak • Povećanje sigurnosti prilikom vožnje biciklističkom stazom • Povećanje broja cikliturista i lokalnog stanovništva koje koristi biciklističku infrastrukturu • Unaprjeđenje povezanosti lokacija unutar grada • Unaprjeđenje lokalne ekonomije • Povećanje broja posjetitelja, diverzifikacija ponude, dugoročne održivosti • Razvoj lokalne zajednice

4. NAZIV PROJEKTA	<p>Izgradnja biciklističke infrastrukture na području grada Vukovara na lokacijama: Ulica Vijeća Europe, Ulica Vučedol, Ul. Matice Hrvatske, Ulica Jankovo, Ul. Kralja Zvonimira, Ulica Jana Bate, Ul. hrvatskog zrakoplovstva, Erovac, Ul. Domovinskog rata, Ul. desna supoderica, Ulica Blage Zadre, U. M. Reljkovića, Ulica dr. Ante Starčevića, Ulica Lipovački put, Ulica Kolodvorska, Ulica Bogdanovačka</p>
5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA	<p>Predmet: Planiranje, dizajn i realizaciju biciklističke staze koja će omogućiti sigurno i efikasno kretanje biciklista. Cilj je izgraditi infrastrukturu koja povezuje ključne točke u urbanom ili ruralnom području te se naslanja na međunarodnu dunavsku biciklističku rutu EuroVelo 6, pružajući alternativu za prijevoz i podržavajući održivi način života</p> <p>Svrha: Svrha projekta je sigurnost u prometu, zaštita biciklista, osiguranje biciklistima da se mogu kretati po površini namjenjenoj isključivo za njih</p>
6. LOKACIJA PROVEDBE	<p>Grad Vukovar</p>
7. RAZDOBLJE PROVEDBE	<p>Planiran početak: 2025. – 2028.</p> <p>Planirani završetak: 5 – 8 mjeseci ovisno o lokaciji</p>
8. NOSITELJ PROJEKTA <p><i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i></p>	<p>Grad Vukovar, Dr. Franje Tuđmana 1, 32000 Vukovar</p>

9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektne partneri trenutno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	<p>Ključne točke:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pripremni radovi 2. Zemljani radovi 3. Odvodnja 4. Kolnička konstrukcija 5. Krajobrazno uređenje i urbana oprema, prometna signalizacija. <p>Planirani rokovi: 3 - 6 mjeseci ovisno o lokaciji; bit će usklađeni s ključnim točkama ostvarenja projekta</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	<p>Ukupna procijenjena vrijednost: 5.377.108,40 EUR</p> <p>Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran</p> <p>Ostali mogući izvori financiranja: Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara</p>
12. STATUS PROJEKTA	Projekt je u naprednoj fazi planiranja- Izrađen je glavni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	<p>Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profil projekta • Idejni projekt • Glavni projekt

Prilog 21: PROJEKT: Izgradnja kamp odmorišta

1. SKUPINA PROJEKTA

C - Projekt koji doprinosi ostvarenju oba cilja

2. OCJENA PRIORITETA

Izabrati jednu opciju: A) Srednja, B) Visoka, C) Izuzetno visoka

C) Izuzetno visoka

3. NAČIN DOPRINOSA

Navesti način doprinosa ostvarenju ciljeva pod skupinom A (pokazatelja održivosti), B (posebni značaj za razvoj destinacije) ili C (ostvarenju pokazatelja održivosti i posebni značaj za razvoj destinacije)

C:

- Zadovoljstvo cjelokupnim boravkom u destinaciji
- Povećanje broja turističkih dolazaka i noćenja
- Povećanje broja zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- Povećanje prihoda od turizma diverzifikacijom turističkih proizvoda
- Unaprjeđenje destinacijske ponude
- Privlačenje novih gostiju i podizanje razine zadovoljstva gostiju

4. NAZIV PROJEKTA

Izgradnja kamp odmorišta

5. PREDMET I SVRHA PROJEKTA

Predmet: Odmorište je potrebno opremiti suvremenom infrastrukturom što podrazumijeva kvalitetan i dobro označen pristup, struju, vodu i rasvjetu te interpretaciju (karta s ucrtanim sadržajima, dostupnost, udaljenost, radno vrijeme i sl.), ta brigu o dobro uređenom okolišu. Veličina parcele za parkiranje oko 50m²

Svrha: Unaprjeđenje destinacijske ponude i podizanje razine zadovoljstva gosta, svrstavanje Vukovara na kartu kampera Hrvatske i Europe

6. LOKACIJA PROVEDBE

Grad Vukovar

7. RAZDOBLJE PROVEDBE

Točno razdoblje provedbe projekta bit će definirano nakon završetka faze planiranja i potvrde ključnih aktivnosti

8. NOSITELJ PROJEKTA <i>Nositelj može biti turistička zajednica, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javna ustanova i trgovačko društvo u većinskom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili Republike Hrvatske.</i>	Grad Vukovar, Dr. Franje Tuđmana 1, 32000 Vukovar
9. PROJEKTNI PARTNERI	Projektni partneri trenutačno nisu službeno definirani; njihovo uključivanje planira se u sljedećim fazama pripreme projekta, ovisno o potrebama i opsegu aktivnosti
10. KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA I PLANIRANI ROKOVI	Ključne točke: <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati lokaciju 2. Izraditi dokumentaciji 3. Ishoditi dozvole <p>Planirani rokovi: Planirani rokovi po ključnim točkama ostvarenja projekta trebaju biti definirani</p>
11. PROCIJENJENA VRIJEDNOST	Ukupna procijenjena vrijednost: 1.000.000 EUR Izvor vlastitog financiranja treba biti definiran Ostali mogući izvori financiranja: Fond za turizam, EU fondovi za razvoj turizma
12. STATUS PROJEKTA	Početna faza planiranja- djelomično izrađen idejni projekt
13. DOSTUPNA DOKUMENTACIJA	Za predmetni projekt pripremljena je relevantna tehnička i pravna dokumentacija, čime su stvoreni preduvjeti za daljnju provedbu aktivnosti. Dostupna dokumentacija uključuje: <ul style="list-style-type: none"> • Djelomično izrađen idejni projekt

VUKOVAR PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

Naručitelj:

Turistička zajednica grada Vukovara

Izvođači:

Tourism Lab d.o.o.

Bluerock International d.o.o.



 J. J. Strossmayera 15, 32 000 Vukovar

 turizamvukovar.hr